INJIILKA SIDA
LUUKOS
U QORAY

Bilaabashadii Kitaabkan

1 Dad badan waxay ku dadaaleen
inay soo hagaajiyaan sheeko
ku saabsan wixii dhexdayada lagu
sameeyey oo la hubsaday, 2siday noo
ogeysiiyeen kuwii tan iyo bilowgii
arkay oo Ereygii u shaqeeyey.
3Sidaa darteed anigana waxaa lla
wanaagsanayd inaan, anigoo tan
iyo bilowgii wax walba oo dhacay
aad u gartay, si hagaagsan kuugu
qoro, Te'ofilosow sharaf weyn lahow,
4inaad garatid hubniintii hadalkii
lagu baray.

Dhalashada Yooxanaa Baabtiisaha Waa La Sii Sheegay

5Wakhtigii Herodos ahaa boqorkii
Yahuudiya, waxaa jiray wadaad la
odhàn jiray Sakariyas, oo ka mid
ahaa safkii Abiya; haweenaydiisuna
waxay ka mid ahayd hablihii reer
Haaruun, magaceedana waxaa la
odhan jiray Elisabed. 6Labadooduba
xaq bay ku ahaayeen Ilaah hortiisa,
oo qaynuunnadii iyo xukummadii
Rabbiga ayay eedla'aan ku socon
jireen. 7Ilmo ma ay lahayn, waayo,
Elisabed madhalays bay ahayd, oo
labadooduba way da'weynaayeen.
8Waxaa dhacay, intuu shuqulkii
wadaadnimadii safkiisa dartiis
samaynayay Ilaah hortiisa, 9sida
caadadii wadaadnimadu u ahayd,
in shuqulkiisu ahaa inuu foox
shido goortuu macbudka Rabbiga
galay. 10Saacaddii fooxa ayaa dadkii
badnaa oo dhammu dibadda ku
tukanayeen. 11Markaasaa waxaa
isaga u soo muuqatay malaa'igtii
Rabbiga oo taagnayd meeshii fooxa
lagu shido midigteeda. 12Goortuu
Sakariyas arkay ayuu naxay, wuuna
cabsaday. 13Laakiin malaa'igtii baa
ku tidhi, Ha baqin, Sakariyasow,
waayo, baryadaadii waa la maqlay;
afadaada Elisabedna wiil bay
kuu dhali doontaa, magiciisana
waxaad u bixin doontaa Yooxanaa.
14Waxaad heli doontaa farxad iyo
rayrayn; dad badanna dhalashadiisa
ayay ku farxi doonaan, 15waayo,
Rabbiga hortiisa nin weyn buu
ku ahaan doonaa, mana cabbi
doono khamri ama wax lagu
sakhraamo. Waxaana xataa uurka
hooyadiis kaga buuxsami doona
Ruuxa Quduuskaa. 16Reer binu
Israa'iil badidoodana ayuu Rabbiga
Ilaahooda ah ku soo jeedin doonaa.
17Isaguna wuxuu ku hor mari
doonaa ruuxii iyo xooggii Eliyaas
inuu aabbayaasha qalbiyadooda
ku soo jeediyo carruurta, iyo inuu
caasiyiinta ku soo celiyo xigmadda
kuwa xaqa ah, inuu Rabbiga u
diyaargareeyo dad hagaagsan.
18Sakariyas wuxuu malaa'igtii ku
yidhi, Sidee baan waxan u garan
doonaa? Waayo, anigu oday baan
ahay, afadayduna waa da'weynaatay.
19Malaa'igtii baa u jawaabtay oo ku

tidhi, Anigu waxaan ahay Jibriil
oo Ilaah hortiisa istaaga. Waxaa
la ii soo diray inaan kula hadlo
oo aan warkan wanaagsan kuu
keeno. 20Bal eeg, waad aamusnaan
doontaa, mana hadli kari doonto,
ilaa maalinta waxyaalahan dhici
doonaan, waayo, waad rumaysan
weyday hadalladayda wakhtigooda
la oofin doono. 21Dadkuna waxay
sugayeen Sakariyas, oo waxay
la yaabeen siduu macbudka ugu
raagay. 22Markuu soo baxay ayuu
la hadli kari waayay, markaasay
garteen inuu macbudka wax ku
arkay. Kolkaasuu gacanta ugu sii
tilmaamayay iyaga, isagoo sii carrab
la'. 23Kolkii maalmihii shuqulkiisii
wadaadnimadu dhammaadeen ayuu
wuxuu tegey gurigiisii.
24Maalmahaas dabadeed afadiisa
Elisabed ayaa uuraysatay, oo shan
bilood ayay isqarisay iyadoo leh.
25Sidaasaa Rabbigu iigu sameeyey
maalmihii uu i eegay inuu ceebtayda
dadka dhexdooda iiga qaado.

Dhalashada Ciise Masiix Waa La Sii Sheegay

26Bishii lixaad Ilaah baa malaa'ig
Jibriil u soo diray magaalada Galili
oo Naasared la odhan jiray 27ilaa
gabadh bikrad ah oo u doonanayd
nin la odhan jiray Yuusuf oo dhashii
Daa'uud ahaa; gabadhana waxaa la
odhan jiray Maryan. 28Malaa'igtii
baa u soo gashay, oo waxay ku tidhi,
Nabad, adigoo nimcaysan, Rabbiga
ayaa kula jira. 29Markaasay hadalkii
ka naxday, oo waxay isku tidhi,
Maxay tahay salaantan? 30Malaa'igtii
baa ku tidhi, Ha baqin, Maryamay,
waayo, nimco ayaad Ilaah ka
heshay. 31Bal eeg, waad uuraysan
doontaa, oo wiil baad umuli doontaa,
magiciisana waxaad u bixin doontaa
Ciise. 32Nin weyn buu ahaan doonaa,
waxaana loogu yeedhi doonaa Wiilka
Kan ugu sarreeya, Rabbiga Ilaaha
ahuna wuxuu siin doonaa carshigii
awowgiis Daa'uud. 33Weligiiba
wuxuu boqor u ahaan doonaa dadkii
Yacquub, boqornimadiisuna ma
idlaan doonto. 34Kolkaasaa Maryan
waxay malaa'igtii ku tidhi, Sidee baa
waxanu ku noqon doonaan? Anigu
ninna garan maayo. 35Malaa'igtii
waa u jawaabtay oo ku tidhi, Ruuxa
Quduuska ah ayaa kugu soo degi
doona, oo xooggii Kan ugu sarreeya
ayaa hoosiis kuu noqon doona,
sidaa darteed kan quduuska ah oo
kaa dhalan doona waxaa loogu
yeedhi doonaa Wiilka Ilaah. 36Bal
eeg, ina-adeertaa Elisabedna wiil
bay uuraysatay iyadoo da'weyn; oo
tanuna waxay tii madhalays loogu
yeedhi jiray u tahay bisheedii lixaad.
37Waayo, wax aan Ilaah kari doonin
ma jiro. 38Maryan ayaa tidhi, Waa i
kan, waxaan ahay addoontii Rabbiga.
Sidaad u hadashay ha ii noqoto.
Markaasaa malaa'igtii ka tagtay.

Maryan Waxay Booqatay Elisabed; Gabaygii Maryan Ee Ammaanta Ahaa

39Maalmahaas Maryan baa
kacday, oo waxay dhaqso u tagtay
dhulkii buuraha lahaa ilaa magaalo
ka mid ah reer Yahuudah, 40oo
waxay gashay gurigii Sakariyas,
oo salaantay Elisabed. 41Oo
waxaa dhacay goortii Elisabed
salaantii Maryan maqashay in
ilmihii uurkeeda ku boodbooday;
Elisabedna waxaa ka buuxsamay
Ruuxa Quduuska ah. 42Markaasay
cod dheer ku qaylisay oo tidhi,
Dumarka dhexdooda waad ku
barakaysan tahay, oo midhaha
uurkaaga waa barakaysan yahay.
43Xaggee waxanu iiga yimaadeen in
Sayidkayga hooyadiis iigu timaado?
44Bal eeg, markii codkii salaantaadu
dhegahayga ku dhacay, ilmaha
uurkayga ku jira ayaa farxad la
boodbooday. 45Waxaa barakaysan
tii rumaysatay; waayo, waxyaalihii
xagga Rabbiga looga sheegay ayay
dhici doonaan. 46Maryanna waxay
tidhi,
Naftaydu Rabbigay
weynaynaysaa,

47 Ruuxayguna wuxuu ku reyreeyey
Ilaaha Badbaadiyahayga ah.
48 Waayo, wuxuu eegay
hoosaysnimada addoontiisa,
Bal eeg, tan iyo hadhow
qarniyada oo dhammu waxay
iigu yeedhi doonaan tan
barakaysan.
49 Waayo, kan xoogga leh ayaa
waxyaalo waaweyn ii
sameeyey;
Magiciisuna waa Quduus,
50 Tan iyo ab ka ab naxariistiisu
waxay gaadhaa
Kuwa isaga ka cabsada.
51 Wuxuu xoog ku sameeyey
gacantiisa,
Oo kuwii fikirradii qalbigoodii
ku kibray ayuu kala firdhiyey.
52 Kuwii xoogga lahaa ayuu
carshiyadoodii ka soo dejiyey
Oo kuwii hooseeyey ayuu
sarraysiiyey.
53 Kuwii gaajaysnaa ayuu wax
wanaagsan ka dhergiyey,
Kuwii hodanka ahaana iyagoo
madhan ayuu diray.
54 Midiidinkiisii Israa’iil ayuu
caawiyey
Inuu xusuusto inuu u naxariisto
55 Ibraahim iyo farcankiisii
weligoodba
(Siduu awowayaasheennii ula
hadlay).
56 Maryan waxay iyada la joogtay
abbaaraha saddex bilood, markaasay
gurigeeda ku noqotay.

Dhalashadii Yooxanaa Baabtiisaha; Aabbihiis Gabaygiisii Ammaanta Ahaa

57 Hadda Elisabed wakhtigii ay
umuli lahayd ayaa la joogay, oo
wiil bay dhashay. 58 Derisyadeedii
iyo xigaalkeedii ayay maqleen
siduu Rabbigu naxariistiisii
ugu weyneeyey iyada, wayna la
farxeen. 59 Waxaa dhacay inay
maalintii siddeedaad u yimaadeen
inay wiilkii gudaan, oo waxayna
u bixiyeen magicii aabbihiis
Sakariyas. 60 Kolkaasaa hooyadiis
u jawaabtay oo ku tidhi, Sidaas ma
aha; waxaase loogu yeedhi doonaa
Yooxanaa. 61 Waxay ku yidhaahdeen,
Xigaalkaaga kuma jiro qof magacaas
loo bixiyey. 62 Waxay aabbihiis gacan
ugu tilmaameen oo weyddiiyeen
wuxuu doonayay in loogu yeedho.
63 Markaasuu wuxuu weyddiistay
loox oo ku qoray, isagoo leh,
Magiciisu waa Yooxanaa. Wayna
wada yaabeen. 64 Kolkiiba afkiisii
ayaa furmay, oo carrabkiisiina waa
debcay, markaasuu hadlay oo Ilaah
ammaanay. 65 Dadkii agtooda joogay
oo dhammu way wada cabsadeen,
oo hadalladan oo dhan waa lagaga
hadlayay dalkii buuraha lahaa
oo Yahuudiya oo dhan. 66 Kuwa
waxyaalahaas maqlay oo dhan
ayaa qalbigooda geliyey oo waxay
yidhaahdeen, Haddaba ilmahanu
muxuu noqon doonaa? Waayo,
gacantii Rabbiga ayaa la jirtay isaga.
67 Markaasaa aabbihiis Sakariyas
waxaa ka buuxsamay Ruuxa
Quduuska ah, waxna wuu sii
sheegay isagoo leh,
68 Ha ammaanmo Rabbiga ah
Ilaaha Israa’iil,
Waayo, dadkiisii ayuu soo
booqday oo furtay.
69 Badbaadiye xoog leh ayuu
inoogu kiciyey
Gurigii midiidinkiisa Daa’uud,
70 (Siduu afkii nebiyadiisii
quduuska ahaa tan iyo
bilowgii uga hadli jiray),
71 Inuu inaga badbaadiyo
cadaawayaasheenna iyo
gacanta kuwa ina neceb oo
dhan,
72 Iyo inuu u naxariisto
awowayaasheen,
Iyo inuu axdigiisii quduuska
ahaa xusuusto,
73 Oo ahaa dhaartii uu
awoweheennii Ibraahim ugu
dhaartay,
74 Inuu ina siiyo innagoo
cadaawayaasheenna
gacmahooda laynaga bixiyey

Inaynu baqdinla’aan isaga ugu
hawshoonno
75 Quduusnimada iyo xaqnimada
isaga hortiisa cimrigeenna oo
dhan.
76 Adiguna, ilma yahow, waxaa
laguugu yeedhi doonaa nebigii
Kan ugu sarreeya,
Waayo, waxaad hor
mari doontaa Rabbiga
hortiisa inaad jidadkiisa
diyaargaraysid;
77 Oo aad dadkiisa ogeysiisid
badbaadada
Ee dembidhaafkooda ah,
78 Ee laga hela naxariista weyn ee
Ilaaheenna,
Tan qorraxda soo baxda xagga
sare inaga soo booqan doonta,
79 Inay iftiimiso kuwa fadhiya
gudcurka iyo hooskii
dhimashada,
Iyo inay cagaheenna jidkii
nabadda ku kaxayso,
80 Wiilkuna waa koray oo ruuxuu
ka xoogoobay, wuxuuna joogay
cidlada ilaa maalintii uu Israa’iil
istusi lahaa.

Dhalashadii Ciise Masiix

(Mat. 1:18-25)

2 Wakhtigaas waxaa dhacay in
amar ka soo baxay Kaysar
Awgustus in dadka dunida jooga
oo dhan la qoro. 2 Qorniinkaas
kolkii ugu horreeyey waxaa la
sameeyey markii Kuranayos xukumi
jiray Suuriya. 3 Dhammaan waxay
u wada tageen in la qoro, mid
kastaba magaaladiisii. 4 Yuusufna
Galili ayuu ka kacay, oo magaaladii
Naasared ka tegey, oo wuxuu aaday
Yahuudiya ilaa magaaladii Daa’uud
oo Beytlaxam la odhan jiray,
maxaa yeelay, wuxuu ahaa dadkii
iyo dhashii Daa’uud, 5 in lala qoro
Maryan oo ahayd tii u doonanayd
oo uurka lahayd. 6 Waxaa dhacay
kolkay halkaas joogeen in maalmihii
ay umuli lahayd dhammaadeen,
7 waxayna umushay wiilkeedii
curadka ahaa, markaasay maro ku
duudduubtay oo qabaal ku jiifisay,
waayo, meel ay ku hoydaan ayay
hudheelkii ka waayeen.
8 Dalkaas waxaa jiray adhijirro
bannaanka jooga oo habeenkii
idahooda ilaalinaya. 9 Malaa’igtii
Rabbiga ayaa ag istaagtay, oo
ammaanta Rabbiga ayaa iftiimisay
hareerahooda, aad bayna u baqeen.
10 Markaasaa malaa’igtii ku tidhi,
Ha baqina, waayo, ogaada, waxaan
idiin keenay war wanaagsan oo
leh farxad weyn oo u ahaan dadka
oo dhan. 11 Waayo, maanta waxaa
magaalada Daa’uud idiinku dhashay
Badbaadiye oo ah Masiixa Rabbiga
ah. 12 Oo waxaa calaamo idiin
ahaan tan, waxaad heli doontaan
ilmo maro ku duudduuban oo ku
jiifa qabaal. 13 Dhaqsoba waxaa
malaa’igtii la jirtay guuto fara
badan oo jannada ka timid, wayna
ammaanayeen Ilaah oo lahaayeen,
14 Ilaah ha ku ammaanmo meelaha
ugu sarreeya,
Xagga dhulkana nabad ha
ahaato dadka ka farxiya Ilaah
dhexdooda.
15 Waxaa dhacay markii
malaa’igihii ka tageen oo jannada
ku noqdeen in adhijirradii isku
yidhaahdeen, Haddana aan tagno
xataa ilaa Beytlaxam, aan aragnee
waxaas dhacay oo Rabbiga ina
ogeysiiyey. 16 Markaasay dhaqso u
yimaadeen oo waxay heleen Maryan
iyo Yuusufba iyo ilmihii oo qabaal
ku jiifa. 17 Oo goortay arkeen, waxay
ogeysiiyeen hadalka ilmahan looga
sheegay iyaga. 18 Dadkii maqlay oo
dhanna ayaa ka yaabay waxyaalihii
adhijirradu u sheegeen. 19 Maryanse
hadalkaas oo dhan ayay haysatay
oo qalbigeeda kaga fikirtay.
20 Adhijirraduna way noqdeen
iyagoo Ilaah ku ammaanaya oo ku
weynaynaya waxyaalihii ay maqleen
oo ay arkeen oo dhan, sidii iyaga
loogu sheegay.
21 Goortii siddeed maalmood
dhammaatay oo wiilkii la gudi
lahaa, magiciisii waxaa loo baxshay

Ciise, sida malaa'igtii ugu bixisay
intaan uurka lagu uuraysan.

Ciisaa Rabbiga Loogu Dhiibay Macbudka Dhexdiisa

22Kolkii maalmihii nadiifiskeeda u
dhammaadeen sidii sharciga Muuse
lahaa, waxay geeyeen Yeruusaalem
inay Rabbiga u dhiibaan 23(siday
ugu qoran tahay sharciga Rabbiga,
Curad walba oo lab ah waxaa
loogu yeedhi doonaa quduus xagga
Rabbiga), 24iyo inay allabari u
bixiyaan siday ugu qoran tahay
sharciga Rabbiga, Laba qoolley ama
laba xamaam oo yaryar.

Simecoon Iyo Gabaygiisii Ammaanta Ahaa

25Bal eeg, waxaa Yeruusaalem
joogay nin magiciisii ahaa Simecoon.
Ninkaasu wuxuu ahaa nin xaq ah
oo cibaado leh; wuxuuna sugayay
gargaaridda Israa'iil. Ruuxii
Quduuska ahaana waa dul joogay.
26Waxaana Ruuxii Quduuska ahaa
u muujiyey inaanu dhimasho
arag intaanu Rabbiga Masiixiisa
arkin. 27Oo wuxuu Ruuxii ku galay
macbudka, oo goortii waalidkii
keeneen wiilkii Ciise ahaa inay
caadadii sharciga ku sameeyaan,
28markaasuu gacmihiisa ku qaaday,
oo Ilaah ammaanay, oo yidhi,

29 Rabbiyow, imminka
addoonkaagu nabad ha ku
tago,
Sida hadalkaagu ahaa,
30 Waayo, indhahaygu waxay
arkeen badbaadintaada,
31 Tan aad dadka oo dhan hortiis
hagaajisay,
32 Oo ah iftiin quruumaha lagu
muujiyo,
Iyo ammaanta dadkaaga Israa'iil.

33Markaasaa aabbihiis iyo hooyadiis
ka yaabeen waxyaalihii lagaga
hadlay isaga. 34Simecoon ayaa iyaga
u duceeyey, wuxuuna hooyadiis
Maryan ku yidhi, Ogow, wiilkan
waxaa loo dhigay dhicidda iyo
kicidda kuwa badan oo Israa'iil ku
jira, iyo calaamo ka gees ahaan
lagaga hadlo, 35si ay qalbiyo badan
fikirradoodu u muuqan doonaan.
Adigana seef baa naftaada ka
mudhbixi doonta.

Anna

36Waxaa jirtay nebiyad Anna la
odhan jiray, ina Fanuu'eel, oo ahayd
qoladii Aasheer, wayna da'weynayd;
nin bayna la jirtay toddoba
sannadood bikradnimadeeda
dabadeed. 37Waxayna ahayd carmal
xataa afar iyo siddeetan sannadood,
macbudkana kama ay tegin, laakiin
Ilaah ayay soon iyo salaad habeen
iyo maalinba ku caabudaysay.
38Saacaddaas qudheeda ayay soo
gashay oo Ilaah u mahadnaqday,
oo kuwa furashada Yeruusaalem
sugayay oo dhan ayay xaggiisa kala
hadashay.

Ciise Carruurnimadiisii

39Goortay wax walba
dhammeeyeen sida sharciga
Rabbigu leeyahay, waxay ku
noqdeen Galili ilaa magaaladoodii
Naasared.
40Wiilkii ayaa koray oo itaal
weynaaday, waxaana ka buuxsantay
xigmad; Ilaah nimcadiisuna way dul
joogtay.
41Sannad walba waalidkiisii
waxay Yeruusaalem u tegi jireen
Iiddii Kormaridda. 42Goortuu
laba iyo toban sannadood jiray
ayay aadeen sidii caadadii iiddu
u ahayd. 43Oo goortay maalmihii
dhammaysteen, oo ay noqonayeen,
ayaa Ciise wiilkii ahaa ku hadhay
Yeruusaalem, waalidkiisuna ma
ogayn, 44laakiin iyagoo u malaynaya
inuu dadka la socdo, ayay maalin
sii socdeen, markaasay ka dhex
doondooneen xigaalkooda iyo
kuway isbarteen. 45Oo markay
heli waayeen ayay Yeruusaalem
ku noqdeen oo ka doondooneen.
46Waxaa noqotay, saddex maalmood
dabadeed, inay macbudka ka
heleen isagoo macallimiinta dhex
fadhiya oo dhegaysanaya oo wax
weyddiinaya. 47Dadkii maqlay oo
dhan ayaa la yaabay garashadiisii
iyo jawaabihiisii. 48Goortay arkeen
isagii way la yaabeen, oo hooyadiis
ayaa ku tidhi, Wiilkaygiiyow,
maxaad sidaas noo yeeshay? Bal
eeg, aniga iyo aabbahaa caloolxumo
waannu kugu doondoonnay.
49Markaasuu wuxuu ku yidhi,
Maxaad ii doondoonayseen?
Miyaanad ogayn inay igu waajib
tahay inaan danta Aabbahay ku
jeedo? 50Laakiin way garan waayeen
hadalkii uu kula hadlay. 51Kolkaasuu
raacay oo Naasared tegey, wuuna
ka dambeeyey iyaga; laakiinse
hooyadiis hadalkaas oo dhan
qalbigeeda ayay ku haysatay.
52Ciisena wuxuu ku koray xigmad
iyo dherer iyo nimco, Ilaah iyo
dadka hortooda.

Yooxanaa Baabtiisaha Iyo Farriintii Uu Waday

(Mat. 3:1-12; Mar. 1:1-8)

3 Waxay ahayd sannaddii shan
iyo tobnaad oo Tiberiyas Kaysar
boqranaa, markii Bontiyos Bilaatos
xukumi jiray Yahuudiya, oo Herodos
taliye u ahaa Galili, walaalkiis
Filibosna taliye u ahaa Ituraya iyo
dalkii Tarakhoonitis, oo Lusaniyas
taliye u ahaa Abilene, 2oo Annas
iyo Kayafas wadaaddadii sare
ahaan jireen, markaasaa ereygii
Ilaah cidlada ugu yimid Yooxanaa
ina Sakariyas. 3Wuxuu yimid Webi
Urdun hareerihiis oo dhan isagoo
dadka ku wacdiyeya baabtiiskii
toobadda dembidhaafka aawadiis,
4siday ugu qoran tahay kitaabkii
hadallada Nebi Isayos,

Waa codka kan cidlada kaga
qaylinaya,
Jidka Rabbiga hagaajiya,
Waddooyinkiisa toosiya.
5 Dooxo walba waa la buuxin
doonaa,
Qar iyo buur walbana waa la
gaabin doonaa,
Wixii qalloocanna waa la toosin
doonaa,
Jidadka xunxunna waa la simi
doonaa,
6 Uunka oo dhammuna
badbaadinta Ilaah ayay arki
doonaan.

7Haddaba wuxuu ku yidhi dadkii
badnaa oo u soo baxay inuu baabtiiso
iyaga, Dhal jilbisay, yaa idiinka
digay inaad ka carartaan cadhada
imanaysa? 8Haddaba midho toobad
istaahila soo bixiya, hana bilaabina
inaad isku tidhaahdaan, Waxaannu
leennahay Ibraahim oo aabbe noo
ah. Waayo, waxaan idinku leeyahay,
Ilaah waa karaa inuu dhagaxyadan
carruur uga kiciyo Ibraahim.
9Haddeer weliba faaska waxaa la
dhigay geedaha guntooda. Sidaa
darteed geed walba oo aan midho
wanaagsan soo bixin waa la gooyaa
oo dabka lagu tuuraa. 10Markaasaa
dadkii badnaa weyddiiyeen, oo
waxay ku yidhaahdeen, Haddaba
maxaannu samaynaa? 11Kolkaasuu u
jawaabay oo iyagii ku yidhi, Kii laba
khamiis qabaa, ha siiyo kii aan waxba
qabin; kii cunto qabaana, sidaas oo
kale ha yeelo. 12Markaasaa waxaa
u yimid cashuurqaadayaal in la
baabtiiso, waxayna ku yidhaahdeen,
Macallimow, annaguna maxaannu
samaynaa? 13Isaguna wuxuu ku yidhi,
Waxaa laydiin amray wax ka badan
ha qaadanina. 14Markaasaa askarna
weyddiisay oo ku tidhi, Annaguna
maxaannu samaynaa? Wuxuu iyagii
ku yidhi, Ninna ha dulmina, oo ninna
ha masabidina; mushahaaradiinnana
raalli ku ahaada.
15Intii dadku filanayeen oo
kulligoodna qalbiyadooda kaga
fikirayeen Yooxanaa inuu yahay
Masiixii iyo in kale, 16ayaa
Yooxanaa kulligood u jawaabay oo
ku yidhi, Anigu waxaan idinku
baabtiisaa biyo, laakiin waxaa
imanaya ku iga itaal weyn, kan
aanan istaahilin inaan yeelmihii
kabihiisa furo. Isagu wuxuu idinku
baabtiisi doonaa Ruuxa Quduuska

ah iyo dab. 17 Masaftiisu gacantiisay
ku jirtaa inuu goobtiisa wax lagu
tumo aad u safeeyo oo sarreenkana
maqsinkiisa ku soo ururiyo, laakiin
buunshaha ayuu dab aan demeyn ku
gubi doonaa.
18 Digniin badan oo kale ayuu
dadka ku wacdiyey. 19 Laakiin
kolkuu taliye Herodos u canaantay
walaalkiis Filibos naagtiisii
Herodiya aawadeed, iyo waxyaalaha
xunxun oo Herodos sameeyey oo
dhan aawadood, 20 ayaa Herodos
waxan oo dhan weliba ku daray
inuu Yooxanaa ku xidho xabsigii.

Ciise Waa La Baabtiisay

(Mat. 3:13-17; Mar. 1:9-11)

21 Markii dadkii oo dhan la
baabtiisay, waxaa dhacay in Ciisena
la baabtiisay, oo intuu tukanayay
ayaa samadu furantay, 22 oo Ruuxa
Quduuska ah ayaa dushiisa ku soo
degay isagoo muuqasho jidh leh oo
qoolley u eg, waxaana samada ka
yimid cod leh, Adigu waxaad tahay
Wiilkayga aan jeclahay; ee waan
kugu faraxsanahay.

Abtirsiinta Ciise

(Mat. 1:1-17)

23 Oo Ciise markuu bilaabay inuu
wax baro, wuxuu ahaa qiyaas
soddon jir, isagoo ahaa (sida loo
moodayay) ina Yuusuf, kan ahaa
ina Heli, 24 kan ahaa ina Matad, kan
ahaa ina Laawi, kan ahaa ina Malki,
kan ahaa ina Yanna, 25 kan ahaa ina
Yuusuf, kan ahaa ina Matatiyas, kan
ahaa ina Caamoos, kan ahaa ina
Na'uum, kan ahaa ina Esli, kan ahaa
ina Naggay, 26 kan ahaa ina Ma'ad,
kan ahaa ina Matatiyas, kan ahaa
ina Semey, kan ahaa ina Yuusuf,
kan ahaa ina Yuuda, 27 kan ahaa ina
Yo'anna, kan ahaa ina Reesa, kan
ahaa ina Serubaabel, kan ahaa ina
Salaatii'eel, kan ahaa ina Neeri,
28 kan ahaa ina Malki, kan ahaa ina
Addi, kan ahaa ina Koosam, kan
ahaa ina Elmoodam, kan ahaa ina
Ceer, 29 kan ahaa ina Yooses, kan
ahaa ina Eliiceser, kan ahaa ina
Yoorim, kan ahaa ina Matad, kan
ahaa ina Laawi, 30 kan ahaa ina
Simecoon, kan ahaa ina Yuuda,
kan ahaa ina Yuusuf, kan ahaa ina
Yoonam, kan ahaa ina Eliyaqiim,
31 kan ahaa ina Mele'as, kan ahaa
ina Menna, kan ahaa ina Matata,
kan ahaa ina Naataan, kan ahaa ina
Daa'uud, 32 kan ahaa ina Yesay, kan
ahaa ina Coobeed, kan ahaa ina
Bocas, kan ahaa ina Salmoon, kan
ahaa ina Naasoon, 33 kan ahaa ina
Caminadaab, kan ahaa ina Araam,
kan ahaa ina Esroom, kan ahaa ina
Feres, kan ahaa ina Yahuudah, 34 kan
ahaa ina Yacquub, kan ahaa ina
Isxaaq, kan ahaa ina Ibraahim, kan
ahaa ina Tara, kan ahaa ina Naakoor,
35 kan ahaa ina Seruukh, kan ahaa
ina Ragaw, kan ahaa ina Faleg, kan
ahaa ina Xeber, kan ahaa ina Salah,
36 kan ahaa ina Qaynaan, kan ahaa
ina Arfaksad, kan ahaa ina Sheem,
kan ahaa ina Nuux, kan ahaa ina
Lameg, 37 kan ahaa ina Metushelax,
kan ahaa ina Enoog, kan ahaa ina
Yaared, kan ahaa ina Mahalaleel,
kan ahaa ina Qaynaan, 38 kan ahaa
ina Enoos, kan ahaa ina Seed, kan
ahaa ina Aadan, kan ahaa ina Ilaah.

Shayddaan Baa Isku Dayay Inuu Ciise Duufsado

(Mat. 4:1-11; Mar. 1:12-13)

4 Ciise waxaa ka buuxsamay
Ruuxa Quduuska ah, oo Webi
Urdun ayuu ka noqday, oo Ruuxii
baa cidlada u kaxeeyey. 2 Afartan
maalmood ayaa Ibliisku jirrabayay.
Maalmahaasna waxba ma cunin.
Goortay maalmihii dhammaadeen
ayuu gaajooday. 3 Markaasaa Ibliisku
wuxuu ku yidhi, Haddaad tahay
Wiilka Ilaah ku dheh dhagaxan,
Kibis noqo. 4 Ciise baa u jawaabay
oo ku yidhi, Waa qoran tahay,
Dadku waa inaanu kibis oo keliya
ku noolaan. 5 Oo markuu kor u
kaxeeyey wuxuu wakhti yar ku
tusay quruumaha dunida oo dhan.
6 Markaasaa Ibliisku wuxuu ku yidhi,

Amarkan oo dhan waan ku siinayaa
iyo ammaantoodaba, waayo, waa
lay siiyey; oo kii aan doonayo ayaan
siiyaa. 7 Haddaba haddaad hortayda i
caabuddid, kulli adaa lahaan doona.
8 Markaasaa Ciise u jawaabay oo ku
yidhi, Waa qoran tahay, Waa inaad
caabuddo Rabbiga Ilaahaaga ah oo
waa inaad isagoo keliya u adeegto.
9 Markaasuu Yeruusaalem geeyey,
wuxuuna saaray munaaraddii
macbudka oo ku yidhi, Haddaad
tahay Wiilka Ilaah, halkan hoos
iskaga tuur; 10 waayo, waa qoran
tahay,

Malaa'igihiisa ayuu ku amri
doonaa inay ku ilaaliyaan,
11 iyo,
Inay gacmahooda sare kuugu
qabtaan inaanay cagtaadu
dhagax ku dhicin.

12 Ciise baa u jawaabay oo ku yidhi,
Waa la yidhi, Rabbiga Ilaahaaga ah
waa inaanad jirrabin.
13 Ibliiskiina markuu jirrabaad
walba dhammeeyey ayuu ka tegey
intii wakhti ah.

Bilowgii Wacdiga Ciise

(Mat. 4:12-17; Mar. 1:14-15)

14 Markaasaa Ciise wuxuu
xooggii Ruuxa kula noqday Galili,
warkiisuna wuxuu gaadhay
dhulka ku wareegsan oo dhan.
15 Sunagogyadoodana ayuu wax ku
baray, dhammaanna waa la wada
ammaanay isaga.

Ciise Waa Laga Celiyey Naasared

(Mat. 13:53-58; Mar. 6:1-6)

16 Markaasuu wuxuu yimid
Naasared oo ahayd meeshuu ku
koray, oo maalintii sabtida sida
caadadiisu ahayd ayuu sunagogga
galay, wuuna istaagay inuu wax
akhriyo. 17 Waxaa loo dhiibay
kitaabkii Nebi Isayos, oo goortuu
kitaabkii furay ayuu helay meeshii
lagu qoray,

18 Ruuxii Rabbiga ayaa i dul jooga,
Waayo, wuxuu ii subkay inaan
war wanaagsan masaakiinta
ku wacdiyo,
Wuxuuna ii soo diray inaan
kuwa xidhan furriinnimada
ogeysiiyo
Iyo kuwa indhaha la' soo celinta
araggooda
Iyo inaan kuwa nabaraysan soo
furfuro,
19 Iyo inaan dadka ogeysiiyo
sannadda qaabbilaadda ah ee
Rabbiga.

20 Intuu kitaabkii duudduubay
ayuu midiidinka u dhiibay oo
fadhiistay; oo dadkii sunagoggii
ku jiray oo dhan ayaa indhaha
ku taagay. 21 Markaasuu bilaabay
inuu ku yidhaahdo, Maanta
Qorniinkan dhegihiinnu maqlay
waa rumoobay. 22 Kulligood
markhaati bay ahaayeen, wayna
ka yaabeen hadallada nimcada leh
oo afkiisa ka soo baxay, markaasay
yidhaahdeen, Kanu miyaanu
ahayn wiilkii Yuusuf? 23 Kolkaasuu
ku yidhi, Shakila'aan waxaad
masaalkan igu odhan doontaan,
Dhakhtarow, isbogsii. Wax kastoo
aannu maqalnay oo Kafarna'um
lagu sameeyey, halkan dhulkaagana
ku samee. 24 Markaasuu ku yidhi,
Runtii waxaan idinku leeyahay,
Nebina dalkiisa laguma aqbalo.
25 Laakiin runtii waxaan idinku
leeyahay, Wakhtigii Eliyaas waxaa
Israa'iil ku jiray carmallo badan
oo nimankoodii ka dhinteen
markii cirku saddex sannadood
iyo lix bilood xidhmay oo abaar
weyni dhulka oo dhan ka dhacday.
26 Laakiin middoodna Eliyaas looma
dirin, naag carmal ah oo magaalada
Sarefta oo dalka Siidoon ku jirtay
maahee. 27 Wakhtigii Nebi Eliishaana
waxaa Israa'iil ku jiray dad badan oo
baras leh, midkoodna lama daahirin
Nacamaan reer Suuriya maahee.
28 Markii kuwii sunagogga ku jiray
oo dhan waxaas maqleen ayay aad u
cadhoodeen. 29 Markaasay kaceen oo
magaaladii ka saareen, waxayna u

kaxeeyeen buurtii magaaladoodii ka
dhisnayd qarkeedii inay ka tuuraan.
30 Laakiin isagu intuu dhex maray
ayuu iska tegey.

Jinnoolihii La Bogsiiyey

(Mar. 1:21-28)

31 Wuxuuna u degay Kafarna'um oo
magaalada Galili ah. Oo maalmihii
sabtida ayuu dadka wax barayay.
32 Waxbariddiisiina way la yaabeen,
waayo, hadalkiisu amar buu lahaa.
33 Waxaana sunagogga joogay nin
jinni wasakh leh qaba. Cod weyn
ayuu ku qayliyey, oo wuxuu yidhi,
34 Na daa! Maxaa inoo dhexaya, Ciise
reer Naasaredow? Ma waxaad u
timid inaad na baabbi'iso? Anigu
waa ku garanayaa kii aad tahay, Kan
Quduuska ah ee Ilaah. 35 Ciise baa
canaantay oo ku yidhi, Aamus oo ka
soo bax. Jinniguna goortuu ninkii
dhexda ku tuuray ayuu ka soo baxay,
waxbana ma uu yeelin. 36 Yaab weyn
ayaa ku wada dhacay; wayna isla
wada hadleen oo yidhaahdeen, Waa
maxay hadalkan? waayo, jinniyada
wasakhda leh ayuu amar iyo xoog ku
xukumaa, wayna ka baxaan. 37 Meel
kasta oo dalka ku wareegsan ayaa
warka isaga ku saabsan gaadhay.

Ciise Wuxuu Bogsiiyey Simoon Soddohdiis Iyo Qaar Kale Oo Badan

(Mat. 8:14-17; Mar. 1:29-39)

38 Markaasuu sunagoggi ka soo
kacay, oo wuxuu galay gurigii
Simoon. Simoon soddohdiisna
qandho weyn ayay qabtay,
markaasay isaga u baryeen
aawadeed, 39 oo intuu isa soo dul
taagay ayuu qandhadii canaantay,
wayna daysay. Kolkiiba way kacday
oo u adeegtay iyagii.
40 Markii qorraxdu sii dhacaysay,
dadkii oo dhan oo lahaa dad
cudurro kala cayncayn ah qabay
ayay isaga u keeneen; mid kastaba
gacmihiisuu saaray oo bogsiiyey.
41 Jinniyona dad badan ayay ka soo
baxeen, iyagoo qaylinaya oo leh,
Adigu waxaad tahay Wiilka Ilaah.
Isaguse waa canaantay oo uma
oggolaanin inay hadlaan, waayo,
waxay garanayeen inuu Masiixa
yahay.
42 Goortii ay maalintii noqotay,
ayuu baxay oo meel cidla ah tegey;
dadkii badnaana way doondooneen
oo u yimaadeen. Wayna qabteen
si aanu uga tegin. 43 Laakiin
wuxuu iyagii ku yidhi, Waa inaan
magaalooyinka kalena injiilka
boqortooyada Ilaah ku wacdiyo,
waayo, sidaa darteeda waa la ii soo
diray.
44 Sunagogyada Galilina ayuu
dadka ka dhex wacdiyi jiray.

Wuxuu U Yeedhay Xertiisii U Horraysay

(Mat. 4:18-22; Mar. 1:16-20)

5 Intii dadkii oo dhan isku soo
cidhiidhiyeen inay ereygii Ilaah
maqlaan, ayuu is-ag taagay badda
Gennesared; 2 oo wuxuu arkay
laba doonniyood oo badda ag taal;
laakiin kalluumaystayaashii waa
ka degeen, oo shabagyadoodii ayay
maydhayeen. 3 Markaasuu fuulay
doonniyihii middood oo Simoon
lahaa, wuxuuna ka baryay inuu in
yar dhulka ka durkiyo. Markaasuu
fadhiistay oo dadkii wax ka
dhex baray doonnidii. 4 Goortuu
hadalkii dhammeeyey ayuu
Simoon ku yidhi, Meesha biyaha u
dheer gee, oo shabagyadiinna ku
dejiya si aad kalluun u heshaan.
5 Simoon baa u jawaabay oo ku
yidhi, Macallimow, xalay oo dhan
ayaannu hawshoonnay, waxbana ma
aannu qaban, laakiin hadalkaaga
dartii shabagyada waan dejinayaa.
6 Goortay waxaas yeeleen waxay
ku qabteen kalluun tiro badan,
shabagyadooduna way kala dillaaci
gaadheen. 7 Markaasay u gacan
haadiyeen wehelladoodii doonnida
kale ku jiray inay yimaadaan oo
caawiyaan. Wayna yimaadeen,
oo waxay buuxiyeen labadii
doonniyood, sidaa darteed ayay u

dhowaadeen inay degaan. 8 Laakiin
Simoon Butros goortuu waxaas
arkay, ayuu Ciise jilbihiisa isku
tuuray, oo wuxuu ku yidhi, Sayidow,
waxaan ahay nin dembi leh, ee
iga tag. 9 Maxaa yeelay, isaga iyo
kuwii la jirayba, waxay la yaabeen
kalluunkii badnaa oo ay qabteen.
10 Sidoo kalena waxaa la yaabay
Yacquub iyo Yooxanaa oo wiilashii
Sebedi ahaa, kuwii wehello Simoon
la ahaa. Ciisena wuxuu Simoon
ku yidhi, Ha baqin, hadda iyo
hadhowba dad baad jillaabi doontaa.
11 Markay doonniyahoodii dhulkii
geeyeen, ayay wax walba ka tageen,
markaasay raaceen isaga.

Baraslihii La Bogsiiyey

(Mat. 8:1-4; Mar. 1:40-45)

12 Goortuu magaalooyinka
middood ku jiray, waxaa la arkay
nin baras miidhan ah. Isaguna
markuu Ciise arkay, wejigiisuu
dhulka dhigay oo ka baryay isagoo
leh, Sayidow, haddaad doonaysid
waad i daahirin kartaa. 13 Oo intuu
gacantiisa soo taagay, ayuu taabtay,
oo ku yidhi, Waan doonayaa ee
daahirsanow. Oo kolkiiba baraskii
waa ka baxay. 14 Markaasuu ku
amray, Ninna ha u sheegin, laakiin
jidkaaga mar oo wadaadka istus.
Waxaad daahirsanaantaada u
bixisaa wixii Muuse amray, marag
iyaga ha u ahaatee. 15 Laakiin
weliba warkii isaga ku saabsanaa
ayaa sii fiday; o dad aad u badan
ayaa u yimid inay maqlaan, iyo
in bukaankooda laga bogsiiyo.
16 Markaasuu, intuu ku noqday meelo
cidla ah, ku tukaday.

Curyaankii La Bogsiiyey

(Mat. 9:1-8; Mar. 2:1-12)

17 Maalmahaas middood waxaa
dhacay inuu wax barayay, oo
halkaasna waxaa ag fadhiyey
qaar Farrisiinta iyo macallimiintii
sharciga ah oo ka yimid magaalo
walba oo Galili iyo Yahuudiya iyo
Yeruusaalem; xoogga Rabbiguna waa
la jiray isaga si uu u bogsiiyo kuwa
buka. 18 Markaasaa niman waxay
sariir ku soo qaadeen nin curyaan
ah, waxayna doonayeen inay
gudaha geliyaan oo hortiisa dhigaan.
19 Markay heli waayeen meel ay ka
geliyaan dadkii badnaa aawadiis,
ayay guriga dushiisa fuuleen, oo
saqafka ayay ka dusiyeen isaga iyo
sariirtiisii, oo ay dhex dhigeen Ciise
hortiisa. 20 Goortuu rumaysadkoodii
arkay ayuu ku yidhi, Nin yahow,
dembiyadaadu waa kaa cafiyan
yihiin. 21 Markaasaa culimmadii iyo
Farrisiintii waxay bilaabeen inay
fikiraan iyagoo leh, Ayuu yahay
kan caytamayaa? Ayaa dembiyo
cafiyi kara Ilaah keliya maahee?
22 Laakiin Ciise goortuu fikirradoodii
gartay ayuu u jawaabay oo ku
yidhi, Maxaad qalbiyadiinna uga
fikiraysaan? 23 Iyamaa hawl yar, in la
yidhaahdo, Dembiyadaadu waa kaa
cafiyan yihiin, ama in la yidhaahdo,
Kac oo soco? 24 Laakiin si aad ku
garataan in Wiilka Aadanahu dhulka
ku leeyahay amar uu dembiyada
ku cafiyo (ayuu ninkii curyaanka
ahaa ku yidhi), Waxaan kugu
leeyahay, Kac oo sariirtaada qaado
oo gurigaaga tag. 25 Kolkiiba hortood
ayuu kacay, oo qaatay wixii uu ku
jiifay, oo gurigiisa tegey, isagoo
Ilaah ammaanaya. 26 Markaasay
wada yaabeen oo Ilaah ammaaneen,
aad bayna u baqeen, oo waxay
yidhaahdeen, Maanta waxaannu
aragnay waxyaalo yaab leh.

U Yeedhidda Laawi

(Mat. 9:9-13; Mar. 2:13-17)

27 Waxyaalahaas dabadood
ayuu baxay, oo wuxuu arkay
cashuurqaade Laawi la odhan
jiray oo fadhiya meeshii cashuurta
lagu qaado, oo wuxuu ku yidhi,
I soo raac. 28 Markaasuu wax
walba ka tegey, wuuna kacay
oo raacay. 29 Laawi wuxuu
gurigiisa ugu sameeyey diyaafad
weyn. Waxaana joogay qaar
badan oo cashuurqaadayaal

ah iyo qaar kale oo cunto ula
fadhiya iyaga. 30 Markaasaa
Farrisiintii iyo culimmadoodii,
intay xertiisii ka gunuunaceen,
waxay ku yidhaahdeen, Maxaad
cashuurqaadayaasha iyo
dembilayaasha wax ula cuntaan
oo ula cabtaan? 31 Ciise ayaa u
jawaabay oo ku yidhi, Kuwa ladan
dhakhtar uma baahna, laakiin
kuwa buka ayaa u baahan. 32 Anigu
uma aan imanin inaan kuwa
xaqa ah u yeedho, laakiin inaan
dembilayaashase toobadda ugu
yeedho ayaan u imid.

Wax Soonka Ku Saabsan

(Mat. 9:14-17; Mar. 2:18-22)

33 Waxay ku yidhaahdeen,
Xerta Yooxanaa marar badan
bay soomaan oo tukadaan, kuwa
Farrisiintuna sidaas oo kale ayay
yeelaan, laakiin kuwaagu wax bay
cunaan oo cabbaan. 34 Ciise wuxuu
ku yidhi, Ma ku dirqi karaysaan
saaxiibbadii arooska inay soomaan
kolkuu aroosku la joogo? 35 Laakiin
maalmaha ayaa iman doona; oo
kolkii arooska laga qaadi doono,
kolkaasay maalmahaas soomi
doonaan. 36 Weliba wuxuu kula
hadlay masaal isagoo leh, Ninna
karriin kama jeexo dhar cusub
inuu dhar duug ah ku tolo, haddii
kale tan cusub ayuu jeexayaa, oo
karriintii laga soo gooyay dharkii
cusbaa la heshiin mayso kan
duugga ah. 37 Ninna khamri cusub
kuma shubo qarbeddo duug ah,
haddii kale khamrigii cusbaa ayaa
qarbeddada kala dildillaacinaya,
oo waa daadanayaa; qarbeddaduna
waa hallaabayaan. 38 Laakiin khamri
cusub waa in lagu shubaa qarbeddo
cuscusub. 39 Ma jiro nin, hadduu
khamri duug ah cabbay, doonaya
kan cusub, waayo, wuxuu leeyahay,
Kan duugga ah ayaa wanaagsan.

Wax Sabti Dhawridda Ku Saabsan

(Mat. 12:1-14; Mar. 2:23—3:6)

6 Maalin sabti ah waxaa dhacay
inuu beeraha dhex marayay,
xertiisuna waxay jarteen sabuulladii,
oo intay gacmahooda ku xoqeen
ayay cuneen. 2 Laakiin Farrisiintii
qaarkood waxay ku yidhaahdeen,
Maxaad u samaynaysaan wixii aan
xalaal ahayn in sabtida la sameeyo?
3 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi,
Miyaydnaan akhriyin wixii Daa'uud
sameeyey goortuu gaajooday, isaga
iyo kuwii la jiray, 4 siduu gurigii
Ilaah u galay oo uu u qaaday[a] kibistii
tusniinta oo u cunay oo u siiyey
kuwii la jiray, tan aan xalaal u
ahayn in la cuno wadaaddada
maahee? 5 Markaasuu iyagii ku
yidhi, Wiilka Aadanahu waa sayidka
sabtida.

6 Waxaa sabti kale dhacay inuu
sunagogga galay oo wax ku baray;
halkaasna waxaa joogay nin
gacantiisa midigeed engegnayd.
7 Culimmadii iyo Farrisiintii
ayaa fiirinayay inuu sabtida wax
bogsiinayo iyo in kale, si ay ugu
helaan wax ay ku ashtakeeyaan.
8 Isaguse wuxuu gartay fikirradoodii;
goortaasuu ninkii gacanta engegnaa
ku yidhi, Kac oo dhexda isa soo
taag. Wuuna kacay oo istaagay.
9 Ciise wuxuu ku yidhi, Wax baan
idin weyddiinayaa, Sabtida ma
xalaal baa in wanaag la falo ama
shar, in naf la badbaadiyo ama in
la dilo? 10 Markaasuu isha wada
mariyey, wuxuuna ninkii ku yidhi,
Gacantaada soo taag. Markaasuu
yeelay sidaas, gacantiisuna waa
bogsatay. 11 Markaasay aad u
cadhoodeen, oo waxay ka wada
hadleen waxay Ciise ku samayn
lahaayeen.

a 6:4 **kibistii tusniinta = kibis gooni ah oo loo bixiyey Ilaah.**

Ciise Wuxuu Doortay Laba Iyo Tobankii Rasuul

(Mat. 10:1-4; Mar. 3:13-19)

12 Maalmahaas waxaa dhacay
inuu buurta u baxay inuu tukado.
Habeenkii oo dhan wuxuu waday
inuu Ilaah u tukado. 13 Oo goortay
maalin noqotay ayuu xertiisii
u yeedhay. Markaasuu laba iyo
toban ka soo saaray, wuxuuna
u bixiyey rasuullo; 14 oo waxay
ahayeen Simoon, kan uu Butros u
bixiyey, iyo walaalkiis Andaros, iyo
Yacquub iyo Yooxanaa, iyo Filibos
iyo Bartolomayos, iyo 15 Matayos
iyo Toomas, iyo Yacquub ina
Alfayos, iyo Simoon oo la odhan
jiray Qiiroleh, 16 iyo Yuudas ina
Yacquub, iyo Yuudas Iskariyod, kii
gacangeliyey. 17 Markaasuu hoos ula
degay, oo bannaan ayuu istaagay,
isaga iyo qaar badan oo xertiisa
ah, iyo dad badan oo Yahuudiya
iyo Yeruusaalem iyo xeebaha Turos
iyo Siidoon uga yimaadeen inay
maqlaan iyo in cudurradooda laga
bogsiiyo. 18 Oo kuwo jinniyo wasakh
leh derdereenna waa la bogsiiyey.
19 Dadkii badnaa oo dhan waxay
doonayeen inay taabtaan isaga,
waayo, xoog baa ka soo baxay oo
wada bogsiiyey.

Kuwa Barakaysan Iyo Kuwa Hoogga Leh

(Mat. 5:1-12)

20 Markaasuu kor u fiiriyey oo
xertiisii eegay oo ku yidhi, Waxaa
barakaysan kuwiinna masaakiinta
ah, waayo, boqortooyadii Ilaah
idinkaa leh. 21 Waxaana barakaysan
kuwiinna haddeer gaajaysan,
waayo, waad dhergi doontaan.
Waxaana barakaysan kuwiinna
haddeer ooyaya, waayo, waad qosli
doontaan. 22 Waad barakaysan tihiin
goortii dadku idin necbaado, oo
goortay dhexdooda idinka saaraan,
oo idin caayaan, oo magacyadiinna
sida wax shar leh u tuuraan Wiilkii
Aadanaha aawadiis. 23 Maalintaas
reyreeya oo farxad ku boodbooda,
waayo, bal ogaada, abaalgudkiinnu
waa ku weyn yahay jannada, waayo,
awowayaashood sidaasay nebiyadii
ku samayn jireen. 24 Hoog waxaa
leh kuwiinna hodanka ah, waayo,
gargaarkiinna waad hesheen.
25 Hoogna waxaa leh kuwiinna
haddeer dheregsan, waayo, waad
gaajoon doontaan; hoogna waxaa
leh kuwiinna haddeer qoslaya,
waayo, waad barooran doontaan
oo ooyi doontaan. 26 Waa idiin
hoog markii dadka oo dhammu
wanaag idinka sheego, waayo,
awowayaashood sidaasay nebiyadii
beenta ahaa ku samayn jireen.

Cadowyadiinna Jeclaada

(Mat. 5:38-48)

27 Laakiin waxaan idinku leeyahay
kuwiinna maqlaya, Cadowyadiinna
jeclaada, kuwa idin necebna wax
wanaagsan u sameeya. 28 Kuwa
idin habaara u duceeya, kuwa
idin caayana Ilaah u barya. 29 Kii
dhabanka kaa dhirbaaxa, kan
kalena u du; oo kii maradaada
kaa qaata, khamiiskaagana ha ka
celin. 30 Mid walba oo wax kaa
barya, sii; kii waxaaga qaatana, ha
ka baryin. 31 Oo sidaad doonaysaan
in dadku idiin sameeyo, idinkuna
sidaas oo kale u sameeya iyaga.
32 Haddaad jeceshihiin kuwa idin
jecel, mahadmaad heshaan? Waayo,
xataa dembilayaashuba way jecel
yihiin kuwa jecel iyaga. 33 Haddaad
wanaag u fashaan kuwa wanaag
idiin fala, mahadmaad heshaan?
Waayo, xataa dembilayaashuba
sidaasay yeelaan. 34 Haddaad
wax amaahisaan kuwa aad ka
rajaynaysaan inaad ka heshaan,
mahadmaad heshaan? Waayo, xataa
dembilayaashuba way amaahiyaan
dembilayaasha inay ka helaan intii
oo kale. 35 Laakiin cadowyadiinna
jeclaada, oo wanaag u sameeya,
oo amaahiya, idinkoo aan waxba
ka rajaynaynin, abaalgudkiinnuna
waa badan doonaa, oo waxaadna
noqon doontaan wiilashii Kan ugu

sarreeya, waayo, isagu waa u roon
yahay kuwa aan mahadnaqin iyo
kuwa sharka leh. 36Naxariis lahaada
sida Aabbihiin naxariis u leeyahay.

Dad Kale Ha Xukumina
(Mat. 7:1-5)

37Cidna ha xukumina, idinkana
laydinma xukumi doono. Ninnana
wax ha ku garaynina, idinkana wax
laydinkuma garayn doono e; dhaafa
oo waa laydin dhaafi doonaa. 38Siiya
oo waa laydin siin doonaa; qiyaas
wanaagsan oo hoos u riixriixan
oo ruxan oo buuxdhaafaya ayaa
laydinku siin doonaa faraqiinna,
waayo, qiyaastii aad ku qiyaastaan
ayaa laydiinku qiyaasi doonaa.
39Markaasuu masaal kula hadlay.
Indhoole indhoole ma hagi karaa?
Labadoodu miyaanay god ku dhici
doonin? 40Qof xer ah macallinkiisa
kama sarreeyo, laakiin mid
walba markuu wanaag u dhan
yahay wuxuu noqon doonaa sida
macallinkiisa oo kale. 41Saxarka
isha walaalkaa ku jira maxaad u
aragtaa, dogobka ishaada ku jirase
aad u fiirsan weydaa? 42Sidee
baad walaalkaa ugu odhan kartaa,
Walaalow i daa, saxarka ishaada
ku jira aan kaa saaree, adiga oo
aan arkaynin dogobka ishaada
ku jira? Labawejiile yahow, horta
dogobka ishaada ku jira iska saar,
goortaasaad bayaan u arkaysaa
inaad saxarka isha walaalkaa ku jira
ka saarto. 43Waayo, ma jiro geed
wanaagsan oo midho xun dhalaa,
welibana ma jiro geed xun oo
midho wanaagsan dhalaa. 44Maxaa
yeelay, geed kasta waxaa laga
garanayaa midhihiisa. Waayo, berde
lagama guro qudhac, canabkana
lagama guro geed qodxan leh.
45Ninka wanaagsan wuxuu maalka
wanaagsan oo qalbiga ku jira ka soo
saaraa wax wanaagsan; kan sharka
lehna wuxuu sharka ka soo saaraa
wax shar ah; waayo, afkiisu wuxuu
ku hadlaa waxa qalbiga ku badan.

Labada Aasaas
(Mat. 7:24-27)

46Maxaad iigu yeedhaan, Rabbow,
Rabbow, oo aad u yeeli weydaan
wixii aan leeyahay? 47Kii kasta oo ii
yimaada, oo ereyadayda maqla, oo
yeela, waxaan idin tusayaa kuu u
eg yahay. 48Isagu wuxuu u eg yahay
nin guri dhisay, oo qoday oo hoos
u dheereeyey; aasaaskiina ayuu
dhagax weyn ka dul dhisay. Goortii
daadku yimid ayaa webigu ku soo
jabay gurigaas, xoog uu ku gilgilose
ma lahayn, waayo, si wanaagsan
ayaa loo dhisay. 49Laakiin kii maqla
oo aan yeelin, wuxuu u eg yahay
nin dhulka ka dhisay guri aan
aasaas lahayn. Kan webigu ku soo
jabay, oo kolkiiba ayuu dumay, oo
dumiddii gurigaasu waa weynayd.

Addoonkii Boqol-u-Taliyaha Waa La Bogsiiyey
(Mat. 8:5-13)

7 Goortuu hadalladiisa
ku dhammeeyey dadka
dhegaysadkooda ayuu Kafarna'um
galay.
2Boqol-u-taliye addoonkiisii uu
jeclaa ayaa bukay oo dhimashuu
u dhowaa. 3Goortuu maqlay
wax Ciise ku saabsan, ayuu
waayeelladii Yuhuudda u diray
isaga, oo ka baryay inuu yimaado
oo addoonkiisa bogsiiyo. 4Goortay
Ciise u yimaadeen, aad bay u
baryeen oo ku yidhaahdeen, Isagu
waa istaahilaa inaad waxaas u
yeeshid, 5waayo, quruunteenna ayuu
jecel yahay, oo sunagog ayuu noo
dhisay. 6Markaasaa Ciise raacay,
oo isagoo aan guriga ka fogayn,
ayaa boqol-u-taliyihii saaxiibbo u
soo diray oo ku yidhi, Sayidow, ha
isdhibin, waayo, anigu ma istaahilo
inaad saqafka gurigayga hoostiisa
soo gashid. 7Saas aawadeed uma
aan malaynaynin inaan istaahilo
inaan kuu imaado; laakiin hadal
dheh, midiidinkayguna waa bogsan
doonaa. 8Waayo, anigu waxaan
ahay nin laga sarreeyo, oo askar

baa iga hoosaysa. Kan waxaan ku
idhaahdaa, Tag, wuuna tagaa; mid
kalena, Kaalay, wuuna yimaadaa;
midiidinkaygana, Waxan samee,
wuuna sameeyaa. 9Goortuu Ciise
taas maqlay, wuu ka yaabay, oo
intuu dadkii la socday ku jeestay
ayuu ku yidhi, Waxaan idinku
leeyahay, Rumaysad sidaas u weyn
oo kale reer binu Israa'iil kama dhex
helin. 10Kuwii la soo dirayna kolkay
gurigii ku noqdeen, waxay heleen
addoonkii oo ladan.

Carmalkii Na'in Joogtay Wiilkeedii Waa La Soo Nooleeyey

11Markii dambe waxaa noqotay
inuu galay magaalada Na'in la
odhan jiray; waxaana raacay
xertiisii, iyo dad badanba. 12Oo
goortuu iriddii magaalada ku soo
dhowaaday, waxaa dibadda loo
waday nin meyd ah oo madi u
ahaa hooyadiis; iyaduna waxay
ahayd carmal. Oo waxaa iyada
la jiray dad badan oo magaalada.
13Rabbigu goortuu arkay iyada,
ayuu u naxariistay oo ku yidhi, Ha
ooyin. 14Oo intuu ku soo dhowaaday,
ayuu taabtay rabrabtii. Kuwii
sidayna way joogsadeen. Markaasuu
yidhi, Dhallinyarow, waxaan
kugu leeyahay, Kac. 15Kolkaasaa
kii dhintay sara fadhiistay oo
bilaabay inuu hadlo, oo markaasaa
Ciise isagii u dhiibay hooyadiis.
16Kulligood baqdin baa ku wada
dhacday, oo Ilaah bay ammaaneen
iyagoo leh, Nebi weyn ayaa
dhexdeenna ka kacay. Ilaahna waa
soo booqday dadkiisa. 17Warkaas
isaga ku saabsan ayaa gaadhay
Yahuudiya oo dhan iyo dhulka ku
wareegsan oo dhan.

Yooxanaa Baabtiisaha
(Mat. 11:2-19)

18Yooxanaa xertiisa ayaa
waxaas oo dhan uga warrantay.
19Markaasaa Yooxanaa wuxuu u
yeedhay laba xertiisii ah oo Ciise u
soo diray, oo ku yidhi, Miyaad tahay
kan imanaya mise mid kalaannu
dhawrnaa? 20Nimankii goortay u
yimaadeen, waxay ku yidhaahdeen,
Yooxanaa Baabtiisaha ayaa noo soo
kaa diray isagoo leh, Miyaad tahay
kan imanaya mise mid kalaannu
dhawrnaa? 21Saacaddaas qudheeda
ayuu dad badan ka bogsiiyey
bukaankooda iyo cudurradooda
iyo jinniyadooda sharka leh.
Indhoolayaal badanna wuxuu
ugu roonaaday inay wax arkaan.
22Markaasaa Ciise u jawaabay oo
ku yidhi, Taga oo Yooxanaa uga
warrama waxaad aragteen iyo
waxaad maqasheen. Kuwii indhaha
la'aa wax bay arkaan, kuwii
lugahala'aana way socdaan, kuwii
baraska qabayna waa la nadiifiyey,
kuwii dhegahala'aana wax bay
maqlaan, kuwii dhintayna waa
la kiciyey, masaakiintana injiilka
waa lagu wacdiyaa, 23oo waxaana
barakaysan kan aan iga xumaanin.
24Kuwii Yooxanaa diray goortay
tageen, wuxuu bilaabay inuu dadkii
badnaa wax uga sheego Yooxanaa.
Maxaad cidlada ugu baxdeen? Ma
waxay ahayd inaad soo aragtaan
cawsduur dabaylu ruxayso?
25Laakiin maxaad u baxdeen? Ma
waxay ahayd inaad soo aragtaan nin
dhar jilicsan qaba? Kuwa dharka
wanaagsan qaba oo hodan ku nool
waxay joogaan guryaha boqorrada.
26Laakiin maxaad u baxdeen?
Ma waxay ahayd inaad nebi soo
aragtaan? Haah, waxaan idinku
leeyahay, Mid nebi ka sarreeya.
27Kanu waa kii laga qoray,

Eeg, waxaan hortaada soo
dirayaa wargeeyahayga,
Kan jidkaaga ku sii diyaargarayn
doona hortaada.

28Waxaan idinku leeyahay, Intii
dumar ka dhalatay, mid Yooxanaa
ka weyn ma jiro, laakiin kan
boqortooyada Ilaah ugu yar ayaa
ka weyn. 29Dadkii maqlay oo
dhan iyo cashuurqaadayaashiiba
waxay caddeeyeen inuu Ilaah
yahay xaq, iyagoo ah kuwii lagu

baabtiisay baabtiiskii Yooxanaa.
30 Laakiin Farrisiintii iyo kuwii
sharciga yiqiin ayaa waanadii Ilaah
naftooda darteed u diiday iyagoo
aan Yooxanaa baabtiisin. 31 Haddaba
maxaan nimanka qarnigan u
ekaysiiyaa? Maxay u eg yihiin?
32 Waxay u eg yihiin carruur suuqa
fadhida oo isu yeedhyeedhaysa
iyagoo leh, Biibiile baannu idiin
yeedhinnay, oo waad cayaari
weydeen, waannu baroorannay
oo waad ooyi weydeen. 33 Waayo,
Yooxanaa Baabtiisaha waa yimid
isagoo aan kibis cunaynin oo aan
khamri cabbaynin; waxaadna
tidhaahdaan, Jinni buu qabaa.
34 Wiilka Aadanahu waa yimid
isagoo wax cunaya oo cabbaya,
waxaadna tidhaahdaan, Eeg, waa
nin cir weyn oo khamriyacab ah oo
saaxiib la ah cashuurqaadayaal iyo
dembilayaal. 35 Xigmaddu inay xaq
tahay waa laga caddeeyey xaggii
carruurteeda oo dhan.

Cagasubkintii Ciise Iyo Masaalka Ku Saabsan Labadii Nin Oo Daynka Qabtay

36 Farrisiinta midkood ayaa
weyddiistay inuu wax la cuno,
wuuna galay gurigii Farrisiga oo
cunto u fadhiistay. 37 Bal eeg, naag
magaalada joogtay oo dembi
lahayd goortay ogaatay inuu gurigii
Farrisiga cunto u fadhiyo, waxay
soo qaadatay weel[b] alabastar ah
oo cadar ku jiro. 38 Way isdaba
taagtay cagihiisa agtooda iyadoo
ooyaysa, waxayna bilaabtay inay
ilmada cagihiisa ku qoyso, oo ay
timaha madaxeeda ku tirtirto, oo
cagihiisay dhunkatay, oo cadarkii
marisay. 39 Farrisigii u yeedhay
isaga, goortuu arkay, ayuu isla
hadlay isagoo leh, Ninkan hadduu
nebi yahay, wuu ogaan lahaa
naagtan taataabatay cid ay tahay
iyo waxay tahay inay tahay dembile.
40 Ciise baa u jawaabay oo ku yidhi,
Simoonow, hal baan ku leeyahay.
Wuxuu yidhi, Dheh, Macallimow.
41 Waxaa jiray amaahiye laba nin
amaah ku lahaa, mid wuxuu
ku lahaa shan boqol oo dinaar,
midka kalena konton. 42 Goortii
ay waayeen waxay bixiyaan, ayuu
labadoodiiba u dhaafay. Haddaba
iyamaa ahaan doona kan jacayl
badan? 43 Simoon baa u jawaabay
oo ku yidhi, Waxaan u malaynayaa,
kan uu wax badan u dhaafay.
Wuxuu ku yidhi, Si hagaagsan
baad u qiyaastay. 44 Kolkaasuu
naagtii u jeestay, oo wuxuu Simoon
ku yidhi, Naagtan ma aragtaa?
Anigu gurigaagaan galay; biyo
cagahayga iima aad siin, laakiin
iyadu cagahayga ayay ilmadeeda ku
qoysay oo ay timaheeda ku tirtirtay.
45 Dhunkasho ima aad dhunkan,
iyaduse tan iyo wakhtigaan soo
galay kama dayn inay cagahayga
dhunkato. 46 Madaxaygana saliid
ma aad marin, iyaduse cagahayga
ayay cadar marisay. 47 Sidaa
darteed waxaan kugu leeyahay,
Dembiyadeedii badnaa waa cafiyan
yihiin, waayo, aad bay u jeclayd.
Kii wax yar loo dhaafay, ayaa wax
yar jecel. 48 Wuxuu iyada ku yidhi,
Dembiyadaadii waa cafiyan yihiin.
49 Kuwii cunto ula fadhiyey waxay
bilaabeen inay isku yidhaahdaan,
Yuu yahay kan dembiyo cafiya
haddana? 50 Wuxuu naagtii ku
yidhi, Rumaysadkaaga ayaa ku
badbaadiyey ee nabad ku tag.

Dumarkii Ciise U Adeegay

8 Markii dambe waxaa dhacay
inuu magaalooyinka iyo
tuulooyinka dhex marayay isagoo
dadka ku wacdiyaya oo u sheegaya
injiilka boqortooyadii Ilaah;
waxaana la jiray laba-iyo-tobankii,
2 iyo naago laga bogsiiyey jinniyo
shar leh iyo cudurro. Waxay
ahaayeen Maryantii la odhan jiray
tii reer Magdala, ee toddoba jinni ka
baxeen, 3 iyo Yo'anna afadii Khusas
ee wakiilkii Herodos ahaa, iyo

b 7:37 alabastar = dhagax cad.

Susanna, iyo qaar badan oo kale oo
waxooda ugu adeegi jiray.

Masaalka Ku Saabsan Beerreyga
(Mat. 13:1-9; Mar. 4:1-9)

4 Goortii dad badan isu soo
urureen, iyo kuwa magaalo walba
uga yimid, wuxuu ku hadlay masaal.
5 Beerrey baa baxay inuu abuurkiisa
beero, oo intuu beerayay, qaar baa
jidka geestiisa ku dhacay, oo waa
lagu tuntay, oo shimbirrihii cirka
ayaa cunay. 6 Qaar kalena waxay ku
dhaceen dhagax; kol alla kolkii ay
soo baxeen way engegeen, waayo,
qoyaan ma lahayn. 7 Qaar kalena
waxay ku dhex dhaceen qodxan,
qodxantiina waa la soo baxday
oo ceejisay. 8 Qaar kalena dhul
wanaagsan bay ku dhaceen oo soo
baxeen, waxayna midho dhaleen
boqol jibbaar. Goortuu waxan yidhi,
ayuu qayliyey oo yidhi, Kan dhego
wax lagu maqlo lahu ha maqlo.

Micnayntii Masaalka
(Mat. 13:10-23; Mar. 4:10-20)

9 Markaasaa xertiisii weyddiisay oo
ku tidhi, Muxuu yahay masaalkan?
10 Wuxuu ku yidhi, Idinka waa
laydin siiyaa inaad waxa qarsoon ee
boqortooyadii Ilaah garataan, kuwa
kalese masaallo ayaa loogu sheegaa,
si ay goortay arkayaan ayan u
arkin, oo si ay goortay maqlayaan
ayan u garan. 11 Masaalku waa
kan: Abuurku waa ereygii Ilaah.
12 Kuwii jidka yiil waa kuwa maqla,
markaasaa Ibliisku yimaadaa, oo
hadalka ayuu qalbigooda ka qaadaa,
si aanay u rumaysan oo aanay
u badbaadin. 13 Kuwii dhagaxa
yiilna waa kuwa goortay maqlaan,
hadalka farxad ku qaata, kuwanna
xidid ma leh; laakiin wakhti
yar ayay rumaystaan, wakhtiga
duufsashadana way iska noqdaan.
14 Kuwii qodxanta ku dhex dhacayna
waa kuwan maqla oo intay socdaan
waxaa ceejiya welwelidda iyo
hodantinimada iyo farxadda ifkan,
midho bisilna ma dhalaan. 15 Kuwa
dhulka wanaagsanna waxay
yihiin kuwa, intay maqlaan, qalbi
wanaagsan oo fiican hadalka ku
haysta, oo dulqaadasho ayay midho
ku dhalaan.

Waxa Ilayska Laga Barto
(Mar. 4:21-25)

16 Ma jiro nin, goortuu ilays
shido, weel ku daboola, ama sariir
hoos geliya, laakiin wuxuu saaraa
meeshii ilayska si ay kuwa soo galaa
iftiinka u arkaan. 17 Waayo, wax
qarsoon ma jiro oo aan soo muuqan
doonin, wax daboolanna ma jiro oo
aan la garan doonin oo aan bannaan
soo bixi doonin. 18 Sidaa darteed
u fiirsada sidaad u maqlaysaan,
waayo, ku alla kii wax haysta waa la
siin doonaa, ku alla kii aan waxba
haysanse waa laga qaadi doonaa
wixii loo maleeyo inuu haysto.

Walaalnimada Runta Ah
(Mat. 12:46-50; Mar. 3:31-35)

19 Markaasaa waxaa isaga u yimid
hooyadiis iyo walaalihiis, wayna
soo gaadhi kari waayeen dadkii
badnaa aawadood. 20 Oo waxaa lagu
yidhi, Hooyadaa iyo walaalahaa ayaa
dibadda taagan oo doonaya inay ku
arkaan. 21 Laakiin wuxuu ugu jawaabay,
Hooyaday iyo walaalahay waa kuwan
ereyga Ilaah maqla oo yeela.

Ciisaa Duufaankii Dejiyey
(Mat. 8:23-27; Mar. 4:35-41)

22 Maalmahaas middood waxaa
dhacay inuu doonni fuulay isaga
iyo xertiisiiba, wuxuuna iyaga ku
yidhi, Dhanka kale oo badda aan u
gudubno, goortaasay dhaqaaqeen.
23 Laakiin intay socdeen ayuu
seexday, oo waxaa baddii ku soo
dhacay duufaan weyn oo dabayl ah;
doonnidiina ayaa buuxsamaysay,
oo halis bay ku jireen. 24 Markaasay
isaga u yimaadeen oo intay
toosiyeen ayay ku yidhaahdeen,
Macallimow, Macallimow, waa
lumaynaaye. Kolkaasuu kacay
oo canaantay dabayshii iyo

hirarkii biyaha. Goortaasay
degeen oo xawaal baa dhacday.
25 Markaasuu wuxuu iyaga ku yidhi,
Rumaysadkiinnii meeh? Iyagoo
baqaya oo yaabban waxay isku
yidhaahdeen, Haddaba yuu yahay
kan amra xataa dabaysha iyo biyaha
oo ay yeelaan?

Jinnoolihii Reer Gadareni Oo La Bogsiiyey
(Mat. 8:28-34; Mar. 5:1-20)

26 Waxay gaadheen dalka
Gadareni ee ka soo hor jeeday Galili.
27 Goortuu dhulka u degay waxaa
la kulmay nin magaalada ka yimid
oo jinniyo qaba. Wakhti dheer dhar
ma sidan jirin, gurina ma joogi jirin,
laakiin xabaalaha ayuu dhex joogi
jiray. 28 Goortuu arkay Ciise, ayuu
qayliyey, hortiisana ayuu isku tuuray
oo cod weyn ayuu ku yidhi, Maxaa
inoo dhexeeya, Ciisow, adigoo
ah Wiilka Ilaaha sarow? Waxaan
kaa baryayaa, Ha i silcin. 29 Waayo,
wuxuu jinnigii wasakhda lahaa ku
amray inuu ninka ka baxo, maxaa
yeelay, marar badan ayuu qaban jiray,
oo waxaa lagu xidhi jiray silsilado
iyo bircago, oo waa la ilaalin jiray;
silsiladihiina wuu iska gooyn jiray
oo jinniguna cidlada ayuu u kaxayn
jiray. 30 Markaasaa Ciise weyddiiyey
oo ku yidhi, Magacaa? Oo wuxuu
ku yidhi, Liijon; waayo, jinniyo
badan ayaa galay. 31 Markaasay
ka baryeen inaanu amrin inay
yamayska tagaan. 32 Halkaa waxaa
joogay daaqsin doofaarro badan
ah oo buurta daaqaysa. Waxayna
ka baryeen inuu u fasaxo inay
kuwaas galaan. Kolkaasuu u
fasaxay. 33 Markaasay jinniyadii
ninkii ka baxeen oo doofaarradii
galeen. Daqsintiina jarka hoos bay
uga yaacday ilaa badda, wayna ku
bakhtiyeen. 34 Kuwii daajin jiray
markay arkeen waxa dhacay, ayay
carareen oo dadkii magaalada
iyo beerahaba ayay u warrameen.
35 Kolkaasaa dadkii u soo baxay inay
arkaan wixii dhacay. Markaasay u
yimaadeen Ciise, oo waxay arkeen
ninkii jinniyadu ka baxeen, isagoo
ag fadhiya Ciise cagihiisa oo dhar
sita oo miyir qaba; wayna baqeen.
36 Kolkaasaa kuwii arkay waxay
iyaga u sheegeen sida jinnoolihii
loo bogsiiyey. 37 Dadkii oo dhan oo
dalka Gadareni ku wareegsanaa
ayaa baryay inuu ka noqdo iyaga,
waayo, baqdin weyn ayay baqeen.
Markaasuu doonni fuulay, waana
noqday. 38 Laakiin ninkii jinniyadii
ka baxeen ayaa ka baryay isaga
inuu raaco, laakiin wuu diray isagoo
ku leh, 39 Gurigaaga ku noqo oo
dadka ogeysii waxa weyn oo Ilaah
kuu sameeyey. Markaasuu tegey
oo wuxuu magaalada oo dhan ku
naadiyey waxa weyn oo Ciise u
sameeyey.

Yayros Gabadhiis Iyo Naagtii Dhiigbixidda Qabtay
(Mat. 9:18-26; Mar. 5:21-43)

40 Markii Ciise noqday ayaa
dadkii badnaa farxad ku qaatay,
waayo, way wada sugayeen. 41 Oo
bal eeg, waxaa yimid nin Yayros la
odhan jiray, oo taliyaha sunagogga
ahaan jiray. Wuxuuna isku riday
Ciise cagihiisa oo ka baryay inuu
gurigiisa galo. 42 Waayo, gabadh
keliya buu lahaa, iyadoo abbaaraha
laba iyo toban sannadood jirtay,
wayna sakaraadaysay. Laakiin
intuu socday dadkii badnaa ayaa
cidhiidhiyey.
43 Naag laba iyo toban sannadood
dhiigbixid qabtay, oo wixii ay ku
noolaan lahayd oo dhan dhakhtarro
ku bixisay, oo ku bogsan kari
weyday, midna xaggiisa, 44 ayaa
dhabarkiisa timid oo taabatay
maradiisa darafteeda. Kolkiiba
bixiddii dhiiggeeda ayaa joogsatay.
45 Markaasaa Ciise yidhi, Yuu
yahay kan i taabtay? Markay wada
dafireen, Butros iyo kuwa la jiray
waxay ku yidhaahdeen, Macallimow,
dadkii badnaa ayaa ku jiidhaya oo
ku cidhiidhinaya. 46 Laakiin Ciise
wuxuu yidhi, Qof baa i taabtay,

waayo, waxaan gartay in xoog iga
baxay. 47 Naagtii goortay aragtay
inaanay qarsoonaan karin ayay
timid iyadoo gariiraysa, oo hortiisay
isku ridday, oo u caddaysay dadkii
oo dhan hortooda waxay u taabatay
iyo siday markiiba u bogsatay.
48 Kolkaasuu wuxuu iyada ku yidhi,
Gabadhoy, rumaysadkaaga ayaa ku
bogsiiyey ee nabad ku tag.
49 Intuu weli hadlayay, waxaa
gurigii taliyaha sunagogga ka
yimid nin ku leh, Gabadhaadii
waa dhimatay, ee Macallinka ha
dhibin. 50 Laakiin Ciise goortuu
maqlay, wuxuu ugu jawaabay, Ha
baqin ee iska rumayso, wayna
bogsan doontaa. 51 Markuu guriga
yimid, ninna uma oggolaanin
inuu la galo, Butros, iyo Yooxanaa,
iyo Yacquub, iyo gabadha
aabbeheed, iyo hooyadeed maahee.
52 Kulligood waxay u ooyayeen oo u
barooranayeen iyada, laakiin wuxuu
ku yidhi, Ha ooyina, iyadu ma
dhiman, waase huruddaa. 53 Wayna
ku qosleen, iyagoo og inay dhimatay.
54 Markaasuu dadkii oo dhan
dibadda u saaray, oo uu gacanteeda
qabtay oo qayliyey isagoo leh,
Yartoy, kac. 55 Ruuxeedii ayaa ku soo
noqday, oo markiiba way kacday,
oo wuxuu amray in cunto la siiyo
iyada. 56 Waalidkeedii waa yaabeen,
wuxuuse amray inaanay ninna u
sheegin waxa dhacay.

Laba-iyo-tobankii Rasuul Iyo Shuqulladoodii
(Mat. 10:5-15; Mar. 6:7-13)

9 Laba-iyo-tobankii ayuu isugu
yeedhay, wuxuuna siiyey
xoog iyo amar ay jinniyada oo
dhan ku saaraan oo ay cudurro
ku bogsiiyaan. 2 Wuuna diray inay
boqortooyadii Ilaah ku wacdiyaan
dadka oo ay bogsiiyaan kuwa
buka. 3 Wuxuuna ku yidhi, Waxba
safarka ha u qaadanina, ama ul,
ama qandi, ama kibis, ama lacag.
Laba khamiisna ha qaadanina.
4 Guri alla gurigaad gashaan jooga,
meeshaasna ka baxa. 5 Kuwa alla
kuwii aan idin soo dhowayn,
markaad magaaladaas ka baxdaan
siigada cagihiinna ka dhabaandhaba
inay marag ka gees ah ku ahaato.
6 Markaasay baxeen, oo tuulooyinka
ayay dhex mareen, iyagoo injiilka
ku wacdiyaya oo meel walbaba
kuwa buka ku bogsiinaya.

Herodos Waa Welwelay
(Mat. 14:1-12; Mar. 6:14-16)

7 Markaasaa taliye Herodos
maqlay waxa dhacay oo dhan,
wuuna shakiyey, waayo, qaar
baa yidhi, Yooxanaa ayaa kuwii
dhintay ka soo sara kacay, 8 qaarna
waxay yidhaahdeen, Eliyaas ayaa
soo muuqday, qaar kalena waxay
yidhaahdeen, Nebi nebiyadii hore
ah ayaa soo sara kacay. 9 Markaasaa
Herodos wuxuu yidhi, Yooxanaa
madaxaan ka gooyay, Yuu yahay
kan aan waxan ka maqlayo? Oo
wuxuu doonayay inuu arko.

Waxaa Cunto La Siiyey Shan Kun Oo Nin
(Mat. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Yoox. 6:1-13)

10 Rasuulladii markay soo noqdeen
ayay isaga u sheegeen wixii ay
sameeyeen. Wuuna waday oo
keli ahaan u kaxeeyey magaalada
Beytsayda la odhan jiray. 11 Laakiin
dadkii badnaa, goortay ogaadeen,
way soo raaceen. Markaasuuna
iyaga soo dhoweeyey, oo wuxuu
kala hadlay wax ku saabsan
boqortooyadii. Ilaah, oo kuwii
u baahnaa in la bogsiiyona wuu
bogsiiyey. 12 Goortii maalintii
dhammaanaysay laba-iyo-tobankii
ayaa yimid iyagoo ku leh, Dadka
badan dir si ay u tagaan tuulooyinka
iyo beeraha ku wareegsan, oo ay
ugu hoydaan oo cunto uga helaan,
waayo, meeshan cidlada ah ayaynu
joognaa. 13 Wuxuuse ku yidhi, Idinku
siiya waxay cunaan. Waxay ku
yidhaahdeen, Annagu wax ka badan
shan kibsood iyo laba kalluun ma
hayno, inaannu tagno oo dadkan oo

dhan cunto u soo iibinno maahee.
14 Waayo, waxay ku dhowaayeen
shan kun oo nin. Wuxuu xertiisii ku
yidhi, U fadhiisiya koox koox konton
konton ah. 15 Sidaasay yeeleen oo
wada fadhiisiyeen. 16 Markaasuu
wuxuu qaaday shantii kibsood iyo
labadii kalluun, oo intuu cirka
eegay, ayuu barakeeyey, oo kala
jejebiyey, oo xertiisii siiyey, inay
dadkii badnaa hortooda dhigaan.
17 Markaasay cuneen oo ka wada
dhergeen; waxaana la guray jajabkii
ka hadhay oo laba iyo toban
dambiilood ah.

Butros Wuxuu Qiray Inuu Ciise Yahay Masiixa

(Mat. 16:13-19; Mar. 8:27-29)

18 Intuu keli ahaan u tukanayay,
ayaa xertiisii la joogtay, markaasuu
weyddiiyey isagoo leh, Dadkii
badnaa yay igu sheegaan? 19 Way
u jawaabeen oo ku yidhaahdeen,
Yooxanaa Baabtiisaha; qaar kalena
waxay yidhaahdeen, Eliyaas,
qaarna waxay yidhaahdeen, Nebi
nebiyadii hore ah oo soo sara kacay.
20 Markaasuu wuxuu ku yidhi,
Idinkuse yaad igu sheegtaan? Butros
ayaa u jawaabay oo wuxuu ku yidhi,
Masiixii Ilaah.

Ciise Wuxuu Sii Sheegay Dhimashadiisa Iyo Sarakiciddiisa

(Mat. 16:21-23; Mar. 8:30-31)

21 Laakiin wuu waaniyey oo wuxuu
ku amray inaanay ninna waxaas u
sheegin, 22 isagoo leh, Waxay waajib
ugu tahay Wiilka Aadanahu inuu
wax badan ku xanuunsado, oo ay
waayeellada iyo wadaaddada sare
iyo culimmadu diidaan, oo la dilo,
oo maalinta saddexaad la sara
kiciyo.

Waa In Nafta La Diido

(Mat. 16:24-28; Mar. 8:34—9:1)

23 Markaasuu wuxuu kulligood
ku yidhi, Mid uun hadduu doonayo
inuu iga daba yimaado, ha dayriyo
doonistiisa, iskutallaabtiisana
maalin walba ha soo qaato oo ha i
soo raaco. 24 Waayo, kan doonaya
inuu naftiisa badbaadiyo, waa lumin
doonaa, laakiin kan naftiisa u
lumiya aawaday, kaasaa badbaadin
doona. 25 Waayo, nin maxay u
taraysaa hadduu dunida oo dhan
helo oo uu islumiyo oo khasaaro?
26 Maxaa yeelay, ku alla kii ka
xishooda aniga iyo ereygaygaba,
Wiilka Aadanaha ayaa ka xishoon
doona isaga, goortuu ku yimaado
ammaantiisa iyo ammaanta
Aabbihiis iyo tan malaa'igaha
quduuska ah. 27 Laakiin run baan
idiin sheegayaa, Kuwa halkan
taagan qaarkood sinaba dhimasho
uma dhadhamin doonaan ilaa ay
arkaan boqortooyada Ilaah.

Ciise Muuqiisu Waa Isbeddelay

(Mat. 17:1-8; Mar. 9:2-8)

28 Abbaaraha siddeed maalmood
hadalladan dabadood waxaa dhacay
inuu waday Butros, iyo Yooxanaa,
iyo Yacquub, oo buurtuu fuulay inuu
ku tukado, 29 oo intuu tukanayay,
araggii wejigiisa ayaa si kale
noqday, dharkiisuna caddaan ayuu
la dhalaalayay. 30 Oo bal eeg, laba
nin ayaa la hadlayay isaga, waxayna
ahaayeen Muuse iyo Eliyaas, 31 oo
ammaan ku soo muuqday, oo waxay
kala hadlayeen dhimashadiisa
uu Yeruusaalem dhowaan ku
dhammayn lahaa. 32 Laakiin Butros
iyo kuwii la jiray ayaa hurdo la
cuslaaday; oo goortay tooseen ayay
arkeen ammaantiisa iyo labadii nin
oo la taagan. 33 Kolkay ka tegayeen
waxaa dhacay in Butros ku yidhi
Ciise, Macallimow, waxaa inoo
wanaagsan inaynu halkan joogno,
haddaba saddex waab aannu ka
dhisno, mid adaan ku dhisaynaa,
midna Muuse, midna Eliyaas, waayo,
ma uu garanaynin wuxuu leeyahay.
34 Intuu waxaas lahaa, waxaa timid
daruur oo iyagay hadhaysay, wayna
baqeen kolkay daruurtii galeen.
35 Daruurtiina waxaa ka yimid
cod leh, Kanu waa Wiilkayga aan

jeclahay ee maqla isaga. 36 Goortii
codkii ahaaday Ciise keliya ayaa la
arkay; markaasay iska aamuseen, oo
maalmahaas ninna uma ay sheegin
wixii ay arkeen.

Wiilkii Jinniga Qabay Waa La Bogsiiyey

(Mat. 17:14-18; Mar. 9:14-27)

37 Maalintii xigtay, goortay buurta
ka soo degeen, waxaa dhacay in
dad badni la kulmay isaga. 38 Oo
bal eeg, nin dadkii badnaa ka
mid ah ayaa qayliyey isagoo leh,
Macallimow, waxaan kaa baryayaa
inaad wiilkayga eegto, waayo, waa
madigayga, 39 oo bal eeg, jinni
baa qabsada, oo dhaqsiba wiilkaa
qayliya, jinniguna waa gilgilaa, oo
wiilku afkuu ka xumbeeyaa; dhib
ayaa jinnigu kaga baxaa, isagoo aad
u burburinaya. 40 Waxaan xertaada
ka baryay inay ka saaraan, wayna
kari waayeen. 41 Markaasaa Ciise u
jawaabay oo ku yidhi, Qarni yahow
rumaysadka daranu oo madaxa
adagu, ilaa goormaan idinla jiri
doonaa, oo ilaa goormaan idiin
dulqaadan doonaa? Wiilkaaga
halkan keen. 42 Intuu weli soo socday,
jinnigii ayaa jeexjeexay oo gilgilay.
Markaasaa Ciise jinnigii wasakhda
lahaa canaantay, wiilkiina ayuu
bogsiiyey oo aabbihiis ku celiyey.
43 Kulli way ka wada yaabeen Ilaah
weynaantiisa.

Ciise Baa Mar Labaad Dhimashadiisa Sii Sheegay

(Mat. 17:22-23; Mar. 9:30-32)

Laakiin intay kulligood la
wada yaabsanaayeen wixii uu
sameeyey oo dhan, wuxuu
xertiisii ku yidhi, 44 Hadalladanu
ha galeen dhegihiinna, waayo,
Wiilka Aadanaha ayaa dadka loo
gacangelin doonaa. 45 Laakiin
hadalkaas ayay garan waayeen,
waana laga qariyey si ayna u garan,
wayna ka cabsadeen inay hadalkas
wax ka weyddiiyaan.

Is-hoosaysiinta

(Mat. 18:1-5; Mar. 9:33-37)

46 Waxaa ka dhex kacday dood ay
islahaayeen, Kee baa ahaan doonaa
kan inoo weyn. 47 Laakiin Ciise
markuu gartay fikirrada qalbigooda
ayuu ilmo qaaday oo is-ag joojiyey,
48 markaasuu ku yidhi iyaga, Ku alla
kii magacayga ku aqbala ilmahan,
wuu i aqbalaa, oo ku alla kii i
aqbalaa, wuxuu aqbalaa kii i soo
diray, waayo, kii idiinku wada yar,
kaas ayaa u weyn.

Midba Midka Kale Ha U Dulqaato

(Mar. 9:38-40)

49 Yooxanaa baa u jawaabay oo
ku yidhi, Macallimow, waxaannu
aragnay qof magacaaga jinniyo
ku saaraya, oo waannu u diidnay,
waayo, isagu nama uu soo raaco.
50 Laakiin Ciise wuxuu ku yidhi, Ha
u diidina, waayo, kan aan idinka
gees ahayn waa idinla gees.

Ciise Wuxuu U Kacay Yeruusaalem; Dadka Reer Samaariya Sooma Ay Dhowayn

51 Goortii wakhtigii isaga kor
loo qaadi lahaa uu dhowaaday,
wuxuu wejigiisa u jeediyey inuu
Yeruusaalem tago. 52 Markaasuu
hortiisa cid u diray, oo intay tageen
ayay galeen tuulo reer Samaariya
ah inay wax u diyaariyaan isaga.
53 Iyaguse ma ay dhowayn, waayo,
wejigiisa ayaa u jeeday xagga
Yeruusaalem. 54 Markaasaa xertiisii
Yacquub iyo Yooxanaa goortay
arkeen, waxay ku yidhaahdeen,
Sayidow, ma doonaysaa inaannu
dab amarno inuu cirka ka soo dego
oo baabbi'iyo? 55 Isaguse waa ku
jeestay oo canaantay iyaga, oo ku
yidhi, Garan maysaan caynkii ruuxa
aad ka tihiin. 56 Markaasay waxay
aadeen tuulo kale.

Sida Loo Imtixaamo Kuwa Doooaya Inay Xer Noqdaan
(Mat. 8:19-22)

57 Oo intay jidka ku socdeen
nin baa ku yidhi isaga, Waan
ku raacayaa meel alla meeshaad
tagtidba. 58 Markaasaa Ciise wuxuu
ku yidhi, Dawacooyinku godad
bay leeyihiin, shimbirraha cirkuna
buulal bay leeyihiin, laakiin Wiilka
Aadanahu meel uu madaxiisa dhigo
ma leh. 59 Mid kalena ayuu ku yidhi,
I soo raac. Laakiin isagu wuxuu ku
yidhi, Sayidow, horta ii oggolow
inaan tago oo aabbahay soo aaso.
60 Laakiin wuxuu ku yidhi, Iska daa,
meydadku ha aaseen meydadkooda,
laakiin adigu bax oo boqortooyadii
Ilaah ku naadi. 61 Mid kale ayaa
yidhi, Sayidow, waan ku raacayaa,
laakiin horta ii oggolow inaan kuwa
gurigayga jooga ku soo idhaahdo,
Nabadgelyo. 62 Ciise ayaa ku yidhi,
Ma jiro nin gacantiisa mixaraatka
saara oo dib u eega, oo u qalma
boqortooyada Ilaah.

Toddobaatankii Xerta Ahaa Shuqulladoodii

10 Waxaa dabadeed Rabbigu
wuxuu soo bixiyey
toddobaatan kale, oo laba laba ayuu
hortiisa u diray ilaa magaalo walba
iyo meel walba oo uu tegi lahaa.
2 Wuxuuna ku yidhi, Waxa beerta
laga gooynayaa way badan yihiin,
shaqaalayaashuse waa yar yihiin.
Sidaa darteed Sayidka beergooyska
barya inuu shaqaalayaal beertiisa u
soo diro. 3 Socda, oo ogaada, waxaan
idiin dirayaa sida baraar oo yeey
ku dhex jira. 4 Ha qaadanina kiish,
ama qandi, ama kabo, ninnaba jidka
ha ku nabdaadinina. 5 Guri alla
gurigaad gashaan, horta waxaad
ku tidhaahdaan, Gurigan nabad
ha u ahaato. 6 Ina nabdeed hadduu
halkaas joogo, nabaddiinnu waxay
ahaan doontaa dushiisa, haddii
kalese way idinku soo noqon
doontaa. 7 Gurigaas qudhiisa jooga,
idinkoo cunaya oo cabbaya waxay
haystaan, waayo, shaqaaluhu waa
istaahilaa abaalgudkiisa. Guriba
guri ha u dhaafina. 8 Magaalo alla
magaaladaad gashaan oo laydinka
soo dhoweeya, waxa laydin soo
hor dhigo cuna. 9 Bogsiiya kuwa
buka oo halkaas jooga, oo ku
dhaha, Boqortooyada Ilaah waa
idinku soo dhow dahay. 10 Laakiin
magaalo alla magaaladaad gashaan,
oo aan laydinka soo dhowayn, u
soo baxa jidadkeeda, oo dhaha,
11 Xataa siigada magaaladiinna ee
cagahayaga soo raacday, waannu
idinku tirtiraynaa, laakiin kan
ogaada, Boqortooyadii Ilaah waa
dhow dahay. 12 Waxaan idinku
leeyahay, Maalintaas Sodom ayaa ka
xisaab fududaan doonta magaaldaas.

Waxaa Hoog Leh Dadka Aan Ilaah Rumaysnayn Magaalooyinkooda
(Mat. 11:20-24)

13 Waa kuu hoog, Khorasinay.
Waa kuu hoog, Beytsayday, waayo,
shuqulladii xoogga lahaa oo
laydinku dhex sameeyey haddii
Turos iyo Siidoon lagu samayn lahaa,
goor horay toobadkeeni lahaayeen,
iyagoo dhar joonyad ah gashan
oo dambas ku fadhiya. 14 Laakiin
maalinta xisaabta Turos iyo Siidoon
waa idinka xisaab fududaan
doonaan. 15 Adiguna Kafarna'umay,
samada ma laguu sarraysiin doonaa?
Waxaa lagu dejin doonaa[c] Haadees.
16 Kan idin maqlaa waa i maqlaa,
kan idin diidaana, waa i diidaa, kan
i diidaana, wuxuu diidaa kii i soo
diray.

Toddobaatankii Ayaa Soo Noqday

17 Toddobaatankii farxad ayay la soo
noqdeen, iyagoo leh, Sayidow, xataa
jinniyadu magacaaga ayay nooga
dambeeyaan. 18 Markaasuu wuxuu ku
yidhi, Waxaan arkay Shayddaankoo
sida hillaac samada uga soo dhacaya.
19 Bal ogaada, waxaan idin siiyey

c 10:15 Haadees = Meeshii kuwii dhintay.

amar aad kula tumataan abeesooyin
iyo dabaqalloocyo iyo xoogga oo
dhan ee cadowga; innaba waxba
idinma yeeli doono. 20 Laakiin tan
ha ku farxina in jinniyadu ay idinka
dambeeyaan, laakiin ku farxa in
magacyadiinnu ay jannada ku qoran
yihiin.

Ciise Waa Mahadnaqay
(Mat. 11:25-27; 13:16-17)

21 Saacaddaas qudheeda ayuu
Ruuxa Quduuska ah ku reyreeyey
oo yidhi, Waan kugu mahadnaqayaa,
Aabbow, Rabbiga samada iyo
dhulkow, waayo, waxyaalahan
ayaad kuwa caqliga iyo garashada
leh ka qarisay, oo waxaad u
muujisay ilmo yaryar. Haah,
Aabbow, waayo, sidaas ayaa kaa
farxisay. 22 Aabbahay wax walbaba
waa ii dhiibay; oo ninna Wiilka
garan maayo cid uu yahay Aabbaha
maahee, oo ninna Aabbaha garan
maayo cid uu yahay, Wiilka maahee,
iyo kii Wiilku doonayo inuu u
muujiyo. 23 Wuxuuna u jeestay
xertiisa oo keli ahaan ugu yidhi,
Waxaa barakaysan indhaha arka
waxaad aragtaan; 24 waayo, waxaan
idinku leeyahay, Nebiyo iyo boqorro
badan ayaa doonay inay arkaan
waxaad aragtaan, mana arkin, iyo
inay maqlaan waxaad maqashaan,
mana ay maqlin.

Sida Loo Helo Nolosha Weligeed Ah
(Mat. 22:34-40; Mar. 12:28-31)

25 Mid sharciga yaqaan ayaa
istaagay oo jirrabay, isagoo leh,
Macallimow, maxaan sameeyaa si
aan ku dhaxlo nolosha weligeed ah?
26 Wuxuu ku yidhi, Maxaa sharciga
ku qoran? Sidee baad u akhridaa?
27 Isagaa u jawaabay oo ku yidhi,
Waa inaad Rabbiga Ilaahaaga ah ka
jeclaataa qalbigaaga oo dhan, iyo
naftaada oo dhan, iyo xooggaaga
oo dhan, iyo caqligaaga oo dhan,
deriskaagana waa inaad u jeclaataa
sida naftaada. 28 Wuxuu ku yidhi, Si
hagaagsan ayaad u jawaabtay. Sidaas
yeel oo waad noolaan doontaa.

Masaalka Ku Saabsan Ninkii Wanaagsanaa Oo Reer Samaariya

29 Laakiin isagoo doonaya inuu
iscaddeeyo inuu xaq yahay, ayuu
Ciise ku yidhi, Yaa deriskayga ah?
30 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi,
Nin baa Yeruusaalem ka soo degayay
oo Yerixoo ku socday; wuxuuna
ku dhex dhacay tuugag, oo intay
dharka ka furteen oo garaaceen
ayay ka tageen oo daayeen isagoo
bestiis ah. 31 Waxay noqotay in
wadaad jidkaas ku soo degayay, oo
markuu arkay ayuu dhinaca kale
maray. 32 Sidaas oo kalena nin reer
Laawi ah goortuu meeshaas yimid
oo arkay, ayuu dhinaca kale maray.
33 Laakiin nin reer Samaariya ah
intuu socday ayuu meeshiisa yimid,
oo markuu arkay ayuu u naxariistay.
34 Wuuna u dhowaaday, oo
nabrihiisii ka duudduubay, oo saliid
iyo khamri ku shubay, markaasuu
saaray neefkiisii, oo hudheel geeyey,
waana u dadaalay. 35 Maalintii
dambe wuxuu soo bixiyey laba
dinaar, oo siiyey ninkii hudheelkii
lahaa, oo ku yidhi, U dadaal, oo
wixii dambe oo kaaga baxa, soo
noqodkayga ayaan kuu celin doonaa.
36 Saddexdaas kee bay kula tahay
inuu deris u ahaa kii tuugagga ku
dhex dhacay? 37 Wuxuu ku yidhi, Kii
u naxariistay. Markaasaa Ciise ku
yidhi, Tag oo sidaas oo kale yeel.

Maarta Iyo Maryan

38 Intay socdeen wuxuu galay tuulo.
Markaasaa qof dumar ah oo Maarta
la odhan jiray ayaa gurigeeda
gelisay. 39 Waxayna lahayd walaal
Maryan la odhan jiray, oo iyaduna
waxay ag fadhiisatay cagihii
Sayidka oo ereygiisa maqashay.
40 Laakiin Maarta waxaa jiidanaysay
hawl badan, oo intay u timid ayay
ku tidhi, Sayidow, miyaanay waxba
kula ahayn in walaashay i daysay
inaan keligay adeego? Haddaba la

hadal inay ila qabato. 41 Laakiin
Sayidku waa u jawaabay oo ku yidhi,
Maarta, Maartay, wax badan ayaad
ka welwelaysaa oo isku dhibaysaa.
42 Laakiin mid baa loo baahan yahay,
Maryanna waxay doooratay intii
roonayd oo aan laga qaadi doonin.

Tukashaduu Ciise Xertiisa Baray
(Mat. 6:9-13)

11 Meel buu ku tukanayay, oo
goortuu dhammeeyey, mid
xertiisa ka mid ah ayaa ku yidhi,
Sayidow, na bar si loo tukado, sida
Yooxanaa xertiisa u baray. 2 Wuxuu
ku yidhi, Goortaad tukanaysaan
dhaha, Aabbahayaga jannada
ku jirow, magacaagu quduus
ha ahaado, boqortooyadaadu
ha timaado. 3 Maalinba maalin
kibistayada nagu filan na sii. 4 Oo
naga cafi dembiyadayada, waayo,
annaguba waa u cafinnaa mid walba
oo aannu qaan ku leennahay, oo
jirrabaaddana ha noo kaxayn.

Tukasho Joojinla'aan Ah Iyo Masaalka Ku Saabsan Saaxiibkii Saqdadhexe Yimid
(Mat. 7:7-11)

5 Wuxuuna ku yidhi, Kiinnee
baa saaxiib leh oo saqdadhexe u
tegaya oo ku odhanaya, Saaxiibow,
saddex kibsood i amaahi, 6 waayo,
saaxiibkay ayaa safar iiga yimid,
oo waxaan hor dhigo ma hayo.
7 Kaasaana gudaha ka jawaabaya oo
odhanaya, Ha i dhibin. Albaabka
waa la xidhay; carruurtayduna
sariirtay ila jiiftaa; umana kici
karo inaan wax ku siiyo. 8 Waxaan
idinku leeyahay, In kastoo aanu
kici doonin oo aanu siin doonin
saaxiibnimadiisa aawadeed, weliba
baryo badnaantiisa aawadeed ayuu
u kici doonaa oo u siin doonaa in
alla intuu u baahan yahay. 9 Waxaan
idinku leeyahay, Weyddiista oo
waa laydin siin doonaa; doona oo
waad heli doontaan; garaaca oo
waa laydinka furi doonaa. 10 Waayo,
mid kasta oo weyddiista waa la
siiyaa; kii doonaana waa helaa; kii
garaacana waa laga furi doonaa.
11 Midkiinnee baa oo aabbe ah haddii
wiilkiisu kibis weyddiisto, dhagax
siinaya? Ama hadduu kalluun
weyddiisto, kalluunka meeshiis
abeeso siinaya? 12 Ama hadduu
ukun weyddiisto, dabaqallooc
siinaya? 13 Haddaba idinka oo shar
leh haddaad garanaysaan inaad
hadiyado wanaagsan carruurtiinna
siisaan, intee ka badan ayaa
Aabbihiinna jannada ku jiraa Ruuxa
Quduuska ah uu siin doonaa kuwa
isaga weyddiista?

Ciise Jawaabtiisii Markii Lagu Ashtakeeyey Inuu Caawimaadda Shayddaanka Ku Shaqeeyey
(Mat. 12:22-30; Mar. 3:22-27)

14 Wuxuu saarayay jinni carrab la'.
Waxaana dhacay goortuu jinnigii
baxay inuu kii carrabka la'aa hadlay,
dadkiina way yaabeen. 15 Laakiin
qaarkood ayaa yidhi, wuxuu
jinniyada ku saaraa Be'elsebul oo
ah madaxda jinniyada. 16 Markaasaa
kuwa kale oo jirrabaya waxay
ka doonayeen inuu calaamo
cirka ka tuso. 17 Laakiin isagoo
garanaya fikirradooda ayuu ku
yidhi, Boqortooyo walba oo kala
qaybsantaa, cidla' bay noqotaa, guri
guri ka qaybsamaana waa dumaa.
18 Shayddaankuna hadduu kala
qaybsamo, boqortooyadiisu sidee
bay u taagnaan doontaa? Waayo,
waxaad tidhaahdaan, Waxaad
jinniyo ku saartaa Be'elsebul.
19 Anigu haddii aan jinniyada ku
saaro Be'elsebul, wiilashiinna yay
ku saaraan? Sidaa darteed iyagu
waxay ahaanayaan xaakinnadiinna.
20 Laakiin haddaan jinniyada ku
saaro farta Ilaah, waxaa idiin timid
boqortooyada Ilaah. 21 Nin xoog leh
oo hubaysan markuu ilaalinayo
barxaddiisa, alaabtiisu waa nabad
gelaysaa. 22 Laakiin mid ka xoog
badan goortuu ku soo baxo oo ka
adkaado, wuxuu ka qaadaa hubkiisii
uu isku halleeyey, oo wuu qaybiyaa

wuxuu ka dhacay. 23 Kan aan ila jirin
waa iga gees, oo kan aan ila ururin
waa firdhiyaa.

Jinnigu Waa Ku Noqday Meeshuu Ka Baxay
(Mat. 12:43-45)

24 Jinniga wasakhda leh goortuu
ninka ka baxo, wuxuu maraa meelo
aan biyo lahayn, isagoo nasasho
doonaya, oo markuu heli waayo,
wuxuu yidhaahdaa, Waxaan ku
noqonayaa gurigaygii aan ka baxay.
25 Oo goortuu yimaado wuxuu
helaa isagoo xaaqan oo hagaagsan.
26 Markaasuu tagaa oo wuxuu wataa
toddoba jinni oo kale oo ka xunxun
isaga, wayna galaan oo halkaas
joogaan. Ninkaas wakhtigiisa dambe
ayaa ka darnaada wakhtiga hore.
27 Waxaa dhacay goortuu
waxyaalahaas yidhi, in qof dumar
ah oo dadka ka mid ah codkeeda
kor u qaadday oo ku tidhi, Waxaa
barakaysan uurka ku siday iyo
naasihii aad nuugtay. 28 Laakiin
wuxuu ku yidhi, Runtaa, laakiin
waxaa barakaysan kuwa ereyga
Ilaah maqla oo xajiya.

Ciise Waa Ka Digay In Calaamooyin La Doono
(Mat. 12:38-42; Mar. 8:12)

29 Goortii dadkii badnaa isugu soo
ururayeen, wuxuu bilaabay inuu
yidhaahdo, Qarniganu waa qarni
shareed; calaamo bay doonayaan,
lamana siin doono, calaamada
Yoonis maahee. 30 Waayo, sida
Yoonis calaamo ugu noqday reer
Nineweh, sidaas oo kale ayuu Wiilka
Aadanahu calaamo ugu ahaan
doonaa qarnigan. 31 Boqoradda
koonfureed waxay xisaabta la kici
doontaa dadka qarnigan, wayna
xukumi doontaa, waayo, waxay ka
timid meesha dhulka ugu shishaysa
inay xigmadda Sulaymaan maqasho,
oo bal eeg, mid Sulaymaan ka weyn
ayaa halkan jooga. 32 Nimanka
Nineweh waxay xisaabta isla taagi
doonaan dadka qarnigan, wayna
xukumi doonaan, waayo, waxay ku
toobadkeeneen wacdigii Yoonis, oo
bal eeg, mid Yoonis ka weyn ayaa
halkan jooga.

Waxa Ilayska Laga Barto
(Mat. 5:15; 6:22-23)

33 Ma jiro nin, goortuu ilays shido,
dhiga meel qarsoon ama weel
hoostiisa, laakiin wuxuu saaraa
meeshii ilayska si ay kuwa soo
galaa iftiinka u arkaan. 34 Ilayska
jidhkaagu waa ishaada, ishaaduna
markay hagaagsan tahay, jidhkaaga
oo dhammu waa iftiimaa, laakiin
goortay xun tahay, jidhkaaguna
waa gudcur. 35 Haddaba iska jir si
iftiinka kugu jiraa aanu gudcur u
ahaan. 36 Haddaba haddii jidhkaaga
oo dhammu iftiimo, aanuna lahayn
meel gudcur ah, waa wada iftiimaa,
sida goortii ilayska dhalaalayaa uu
kuu iftiimiyo.

Ciise Wuxuu Canaantay Farrisiintii Iyo Kuwii Sharciga Yiqiin
(Mat. 23:1-36; Mar. 12:38-40; Luuk. 20:45-47)

37 Goortuu hadlayay, nin Farrisi ah
ayaa weyddiistay inuu wax la cuno;
wuuna galay gurigiisa, oo cunto u
fadhiistay. 38 Farrisigii markuu arkay
waa yaabay, waayo, cuntada horteed
ma uu faraxalan. 39 Sayidka ayaa ku
yidhi, Haddeer idinkoo Farrisiin ah
waxaad dusha ka nadiifisaan koobka
iyo xeedhada, laakiin xaggiinna
hoose waxaa ka buuxa dulun iyo
shar. 40 Doqonno yahow, kii dusha
sameeyey miyaanu gudahana
samaynin? 41 Laakiin waxa gudaha
ah sadaqad u bixiya, oo bal eeg, wax
walba waa idiin nadiifsan yihiin.
42 Laakiin waa idiin hoog, Farrisiin
yahay, waayo, reexaanta iyo
kabsarta iyo khodaarta oo dhan
toban meelood ayaad meel ka
bixisaan, oo waxaad dhaaftaan
xukunka iyo jeclaanta Ilaah.
Waxaad lahaydeen inaad waxan
samaysaan oo aydnaan kuwa kale

dhaafin. 43 Waa idiin hoog, Farrisiin
yahay, waayo, waxaad jeceshihiin
kursiyada hore oo sunagogyada, iyo
salaanta suuqa. 44 Waa idiin hoog,
waayo, waxaad tihiin sida xabaalo
aan muuqanaynin; nimanka dul
marayaana aanay garanaynin.
45 Kuwa sharciga yaqaan midkood
ayaa u jawaabay oo ku yidhi,
Macallimow, markaad waxaas
leedahay, annagana waad na
caayaysaa. 46 Markaasuu ku yidhi,
Idinkana waa idiin hoog, sharciga
sheegayaal yahow, waayo, waxaad
nimanka ku rartaan wax culus
oo qaadiddoodu dhib leedahay;
idinkuse farihiinna middood kuma
taabataan culaabta. 47 Waa idiin hoog,
waayo, waxaad dhistaan xabaalaha
nebiyada, awowayaashiinse way
dileen. 48 Haddaba waxaad tihiin
markhaatiyaal oo aad oggoshihiin
shuqulkii awowayaashiin, waayo,
iyagaa dilay, idinkuna waad
dhistaan xabaalahooda. 49 Sidaa
darteed xigmadda Ilaah ayaa tidhi,
Waxaan u diri doonaa nebiyo iyo
rasuullo; qaarkood waa la dili
doonaa oo la silcin doonaa, 50 in
qarnigan la weyddiiyo dhiiggii
nebiyada oo dhan oo daatay tan
iyo aasaaskii dunida, 51 oo laga
bilaabo dhiiggii Haabiil ilaa dhiiggii
Sakariyas kii ku dhintay meeshii
allabariga iyo meesha quduuska ah
dhexdooda. Runtii, waxaan idinku
leeyahay, Qarnigan ayaa la weyddiin
doonaa. 52 Waa idiin hoog, sharciga
sheegayaal yahow, waayo, furihii
garashada ayaad qaaddeen. Idinka
qudhiinnu ma gelin, oo kuwii
gelayayna ayaad ka hor joogsateen.
53 Oo kolkuu meeshaas ka baxay,
culimmada iyo Farrisiintu waxay
bilaabeen inay aad ugu dhirfaan iyo
inay wax badan kaga hadlisiiyaan,
54 iyagoo gaadaya inay ku qabtaan
wixii afkiisa ka soo baxa.

Ciise Wuxuu Xertiisii Uga Digay Labawejiilenimada

12 Markii dadkii badnaa oo
tirola'aanta ahaa isa soo
tubeen, ilaa ay qaarba qaar ku
joogjoogsadeen, wuxuu bilaabay
inuu kolkii hore xertiisa ku
yidhaahdo, Iska jira khamiirka
Farrisiinta kan ah labawejiilenimada.
2 Ma jiro wax daboolan oo aan soo
muuqan doonin ama wax qarsoon oo
aan la garan doonin. 3 Sidaa darteed
wax kasta oo aad gudcurka ku dhex
tidhaahdeen, iftiinka ayaa laga maqli
doonaa, oo wixii aad dhegta iskagala
hadasheen qoolal qarsoon ayaa
guryaha dushooda lagaga dhawaaqi
doonaa.

Kuwii Laga Baqi Lahaa

(Mat. 10:28-33)

4 Waxaan idinku leeyahay,
saaxiibbadayow, Ha ka baqina
kuwa jidhka dila, oo aan dabadeed
wax kale samayn karin. 5 Laakiin
waxaan idinkaga digayaa kaad
ka baqi lahaydeen. Ka baqa kan
kolkuu dilo dabadeed amar u leh
inuu jahannamada ku tuuro. Runtii,
waxaan idinku leeyahay, Kaas ka
baqa. 6 Shan shimbirrood miyaan
laba beesadood lagu iibin? Oo midna
lagama illaawin Ilaah hortiisa.
7 Laakiin timaha madaxiinna
oo dhan waa tirsan yihiin. Ha
baqina; waad ka qiima badan
tihiin shimbirro badan. 8 Weliba
waxaan idinku leeyahay, Mid
walba oo igu qirta dadka hortiisa,
ayaa Wiilka Aadanahu ku qiran
doonaa malaa'igaha Ilaah hortooda.
9 Laakiin kii igu diida dadka hortiisa,
malaa'igaha Ilaah hortooda ayaa
lagu diidi doonaa, 10 oo mid walba
oo ku hadla hadal Wiilka Aadanaha
ka gees ah, waa loo cafiyi doonaa,
laakiin kii caaya Ruuxa Quduuska
ah looma cafiyi doono. 11 Goortay
idin hor keenayaan sunagogyada, iyo
taliyayaasha, iyo kuwa amarka leh,
ha ka welwelina sidii iyo wixii aad
ku jawaabi doontaan ama waxaad

odhan doontaan, 12 waayo, Ruuxa
Quduuska ah ayaa saacaddaas idin
bari doonaa wixii aad leedihiin inaad
tidhaahdaan.

Damac Badnaanta Iyo Masaalka Ku Saabsan Taajirkii Nacaska Ahaa

13 Oo mid dadka ka mid ah ayaa
ku yidhi, Macallimow, walaalkay u
sheeg inuu dhaxalka ila qaybsado.
14 Laakiin wuxuu ku yidhi, Ninkow,
yaa iiga kiin dhigay xukume ama
qaybiye? 15 Wuxuu iyaga ku yidhi,
Fiiriya oo iska ilaaliya damacnimada
oo dhan, waayo, qof goortuu maal
badnaado, noloshiisu kama timaado
maalkuu leeyahay. 16 Markaasuu
masaal kula hadlay oo ku yidhi, Nin
hodan ah dhulkiisa ayaa wax badan
bixiyey. 17 Kolkaasuu isla tashaday
isagoo leh, Maxaan sameeyaa,
waayo, ma haysto meel aan ku
urursiyo wixii ii baxay? 18 Markaasuu
yidhi, Sidan ayaan samayn doonaa.
Maqsinnadaydii ayaan dumin
doonaa oo kuwa ka waaweyn ayaan
dhisan doonaa; halkaasna ayaan ku
urursan doonaa sarreenkayga iyo
alaabtayda oo dhan, 19 oo waxaan
naftayda ku odhan doonaa, Nafay,
waxaad leedahay alaab badan oo
sannado badan loo dhigay. Naso oo
wax cun oo cab oo farax. 20 Laakiin
Ilaah wuxuu ku yidhi, Kaaga
doqonka ahow, caawa naftaada waa
lagu weyddiisan doonaa, wixii aad
diyaarsatayna yaa lahaan doonaa?
21 Sidaas oo kale weeye kan maal
urursada oo aan Ilaah u hodan
ahayn.

Welwelka, Iyo Aamminaadda Ilaah La Aamino

(Mat. 6:25-34)

22 Markaasuu xertiisii ku yidhi,
Sidaa darteed waxaan idinku
leeyahay, Ha ugu welwelina
naftiinna waxaad cuni doontaan,
jidhkiinnana waxaad huwin
doontaan. 23 Waayo, naftu waa ka
roon tahay cuntada, jidhkuna waa
ka roon yahay dharka. 24 Tukayaasha
fiiriya, waayo, waxba ma beeraan,
waxna ma gurtaan, mana haystaan
maqsin ama meel ay wax ku
urursadaan, oo Ilaah baa cunto
siiya. Intee baad ka roon tihiin
shimbirraha! 25 Midkiinee intuu
welwelo, dhererkiisa dhudhun
ku dari kara? 26 Haddaba haddii
aanad samayn karin xataa waxa u
yar, maxaad ugu welweshaan intii
kale? 27 Fiiriya ubaxyada, siday u
baxaan, ma ay shaqeeyaan, ma
ayna miiqdaan. Weliba waxaan
idinku leeyahay, Xataa Sulaymaan
wakhtiga ammaantiisii oo dhan
dhar uma uu gashan jirin sida
kuwan midkood. 28 Laakiin haddii
Ilaah sidaa u huwiyo cawska
maanta duurka ku yaal oo berrito
moofada lagu ridayo, sidee ka badan
ayuu idiin huwinayaa, rumaysad
yarayaalow? 29 Ha doondoonina
waxaad cuntaan iyo waxaad
cabtaan, oo ha shakiyina, 30 waayo,
quruumaha dunidu waxaas oo
dhan ayay doondoonaan; laakiin
Aabbihiin waa og yahay inaad
waxaas u baahan tihiin. 31 Laakiin
doondoona boqortooyadiisa, oo
waxaas oo dhan waa laydiinku dari
doonaa. 32 Ha baqina, idoyahow
yari, waayo, Aabbihiin waxaa ka
farxiya inuu boqortooyada idin
siiyo. 33 Iibiya waxaad leedihiin oo
sadaqo bixiya. Samaysta kiishash
aan duugoobaynin, oo maal aan
dhammaanaynin ku urursada
jannada, meesha aan tuug ku soo
dhowaan oo aan aboor ku baabbi'in.
34 Waayo, meesha maalkiinnu ku jiro,
meeshaasaa qalbigiinnuna ku jiri
doonaa.

Soojeedid Baa Loo Baahan Yahay; Masaalka Ku Saabsan Addoommadii Aaminka Ahaa Iyo Kuwii Aan Aamminka Ahayn

(Mat. 24:45-51)

35 Dhexdiinnu ha xidhnaato,
laambadihiinnuna ha baxaan.
36 Idinkuna ahaada sida niman

sayidkooda sugaya, goortuu arooska
ka soo noqdo, inay markiiba
ka furaan markuu yimaado oo
garaaco. 37 Waxaa barakaysan
addoommadaas, kuwa sayidku
goortuu yimaado, uu helo iyagoo
soo jeeda. Runtii waxaan idinku
leeyahay, Isagu waa guntan
doonaa, oo cunto ayuu u fadhiisan
doonaa, oo intuu iyaga u dhowaado
ayuu u adeegi doonaa. 38 Hadduu
yimaado wakhtigii gaadhka labaad
ama kan saddexaad oo uu helo
iyagoo sidaas ah, kuwaas ayaa
barakaysan. 39 Laakiin tan ogaada,
odayga reerku hadduu ogaan lahaa
saacadda tuuggu imanayo, wuu soo
jeedi lahaa, oo uma uu daayeen in
gurigiisa la jebiyo. 40 Idinkuna diyaar
ahaada, waayo, saacad aydnaan u
malaynaynin ayaa Wiilka Aadanahu
imanayaa.
41 Butros ayaa ku yidhi, Sayidow,
ma annaga ayaad masaalkan nagula
hadlaysaa ama dadka oo dhan?
42 Sayidkuna wuxuu yidhi, Haddaba
yuu yahay wakiilka aaminka ah
oo caqliga leh, kan uu sayidkiisu u
sarraysiin doona dadka gurigiisa,
inuu qaybtooda oo cuntada ah siiyo
wakhtigeeda? 43 Waxaa barakaysan
addoonkaas kan sayidkiisu goortuu
yimaado uu helayo isagoo sidaas
samaynaya. 44 Runtii waxaan idinku
leeyahay. Wuxuu leeyahay oo
dhan ayuu ka sarraysiin doonaa
isaga. 45 Laakiin haddii addoonkaas
qalbigiisa ka yidhaahdo, Sayidkayga
imaatinkiisii waa raagay, oo uu
bilaabo inuu garaaco midiidinyada
ragga iyo dumarka ahaa, iyo
inuu wax cuno oo wax cabbo oo
sakhraamo, 46 addoonkaas sayidkiisu
wuxuu iman doonaa maalin aanu
filayn oo saacad aanu ogayn, oo
waa kala jeexi doonaa, oo wuxuu ka
dhigi doonaa mid qayb la hela kuwa
aan aaminka ahayn. 47 Addoonkaas
ogaa doonista sayidkiisa, oo aan
diyaargarayn, oo aan yeelin sidii
doonistiisu ahayd, wax badan waa
la garaaci doonaa. 48 Laakiin kii aan
ogayn oo yeelayse wixii garaacid
istaahila, wax yar baa la garaaci
doonaa. Mid kasta oo wax badan la
siiyey, wax badan ayaa laga dooni
doonaa, oo kan wax badan loo sii
dhiibtay, wax ka badan ayaa la
weyddiisan doonaa.

Calaamooyinkii Wakhtiyada

(Mat. 10:34-36; 16:1-4;
Mar. 8:11-13; Mat. 5:25-26)

49 Waxaan u imid inaan dab dhulka
ku tuuro, oo maxaan doonayaa had
duu durba shidan yahay? 50 Anigu
waxaan leeyahay baabtiis in laygu
baabtiisayo oo sidee lay cidhiidhiyey
ilaa uu dhammaado! 51 Miyaad u
malaynaysaan inaan u imid inaan
nabad dhulka siiyo? Waxaan
idinku leeyahay, Maya, laakiinse
kalasoocid. 52 Waayo, intii haddeer
ka dambaysa waxaa guri ku jiri
doona shan kala soocan, saddex
laba ka gees ah iyo laba saddex ka
gees ah. 53 Waa kala soocmayaan,
aabbe wiil ka gees ah iyo wiil aabbe
ka gees ah, hooyo gabadh ka gees
ah iyo gabadh hooyadeed ka gees
ah, soddoh afadii wiilkeeda ka gees
ah iyo afadii wiilkii soddohdeed ka
gees ah.
54 Weliba wuxuu dadkii badnaa
ku yidhi, Goortaad aragtaan
daruur gabbaldhac ka soo baxaysa,
kolkiiba waxaad tidhaahdaan,
Roob baa soo socda, oo sidaasuu
noqdaa. 55 Oo goortaad aragtaan
dabayl koonfureed oo dhacaysa
waxaad tidhaahdaan, Kulaylku
waa iman doonaa, waana noqda.
56 Labawejiilayaal yahow, waxaad
kala garanaysaan muuqashada
dhulka iyo cirka, laakiin wakhtigan
sidee baad u kala garan weydaan?
57 Maxaad qudhiinnu waxa xaqa ah
u xukumi weydaan? 58 Goortaad
cadowgaaga u raacdo xaakinka,
intaad jidka maraysaan ku dadaal si
aad uga baxsato, inaanu xaakinka
kuu jiidin, xaakinkuna askariga kuu
dhiibin, askariguna xabsiga kugu
tuurin. 59 Waxaan kugu leeyahay,

Halkaas ka soo bixi maysid ilaa
aad siisid lacagta u yar oo ugu
dambaysa.

Toobadkeen Baa Lagu Waaniyey

13 Wakhtigaas qudhiisa waxaa
joogay qaar wax uga sheegay
dadka reer Galili oo Bilaatos
dhiiggooda ku daray allabarigooda.
2 Kolkaasaa Ciise u jawaabay oo
wuxuu ku yidhi, Ma waxay idinla
tahay in kuwii reer Galili ahaa ay
ka dembi badnaayeen kuwii kale oo
reer Galili oo dhan waxyaalahaas
ay ku silceen aawadood? 3 Waxaan
idinku leeyahay, Maya, laakiin
haddaanad toobadkeenin, kulligiin
sidaas oo kale ayaad u lumi
doontaan. 4 Ama siddeed iyo
tobankii oo munaaradda Siloo'am
ay ku soo dhacday oo ay dishay,
ma waxay idinla tahay, inay ka gef
badnaayeen dadka Yeruusaalem
joogay oo dhan? 5 Waxaan idinku
leeyahay, Maya, laakiin haddaydnan
toobadkeenin, kulligiin sidaas oo
kale ayaad u lumi doontaan.

Masaalka Ku Saabsan Geedkii Berdaha Ahaa Oo Aan Waxba Dhalin

6 Markaasuu masaalkan ku hadlay,
Nin baa wuxuu lahaa geed berde
ah oo beertiisii canabka ahayd lagu
beeray. Waa u yimid isagoo midho
ka doonaya, waxbana kama uu
helin. 7 Wuxuu beer-ka-shaqeeyihii
ku yidhi, Bal eeg, saddex sannadood
ayaan imanayay oo berdahan midho
ka doonayay, kamana helin. Jar,
muxuu dhulka u khasaarinayaa?
8 Markaasuu u jawaabay oo wuxuu
ku yidhi, Sayidow, sannaddanna
daa ilaa aan hareerihiisa qodqodo
oo aan digeeyo. 9 Dabadeed hadduu
midhaysto, wanaag; haddii kalese
waad jari doontaa.

Maalin Sabti Ah Naag Baa La Bogsiiyey

10 Maalin sabti ah sunagogyada
midkood ayuu wax ku barayay. 11 Oo
bal eeg, waxaa joogtay naag siddeed
iyo toban sannadood cudur qabtay,
wayna isku soo jabnayd, mana ay
kari karin inay istoosiso. 12 Ciise
goortuu arkay, ayuu u yeedhay oo
ku yidhi, Haweentoy, cudurkaaga
waad ka furan tahay. 13 Kolkaasuu
gacmihiisa saaray, oo kolkiiba way
toosnaatay, oo Ilaah bay ammaantay.
14 Kii sunagogga u sarreeyey ayaa
cadho ku jawaabay, waayo, Ciise
maalintii sabtida ahayd ayuu wax
bogsiiyey, wuxuuna dadkii badnaa
ku yidhi, Waxaa jira lix maalmood
oo dadkii leeyihiin inay shaqeeyaan.
Maalmahaas haddaba kaalaya, ha
laydin bogsiiyee, ee ha imanina
maalinta sabtida ah. 15 Laakiin
Sayidka ayaa u jawaabay oo ku
yidhi, Labawejiilayaal yahow, mid
kasta oo idinka mid ah miyaanu
sabtida dibigiisa ama dameerkiisa
ka soo furin golaha oo u wadin inuu
soo waraabiyo? 16 Oo naagtan oo
ina Ibraahim ah oo Shayddaanku
siddeed iyo toban sannadood xidhay,
miyaanay lahayn in maalinta
sabtida ah laga fura xidhmaddaas?
17 Goortuu waxaas yidhi
cadaawayaashiisii oo dhan way
wada ceeboobeen, dadkii oo dhanna
ayaa ku reyreeyey wax walba oo
ammaanta lahaa oo uu falay.
18 Haddaba wuxuu yidhi,
Boqortooyada Ilaah maxay u eg
tahay oo maxaan u ekaysiiyaa?

Masaalka Ku Saabsan Iniin Khardal Ah Iyo Masaalka Ku Saabsan Khamiir

(Mat. 13:31-33; Mar. 4:30-32)

19 Waxay u eg tahay iniin khardal
ah, oo nin qaaday oo beertiisii ku
riday, oo ay baxday oo geed dheer
noqotay, shimbirraha cirkuna
laamaheeday ku degeen. 20 Haddana
wuxuu yidhi, Maxaan boqortooyada
Ilaah u ekaysiiyaa? 21 Waxay u eg
tahay khamiir naag intay qaadday
ay saddex qiyaasood oo bur ah
ku dhex qooshtay ilaa ay wada
khamiireen.

Iridda Cidhiidhiga Ah Ee Nolosha Laga Galo
(Mat. 7:13-14, 21-23)

22Oo wuxuu dhex marayay
magaalooyin iyo tuulooyin isagoo
wax baraya, Yeruusaalemna ayuu
ku socday. 23Mid baa wuxuu ku
yidhi, Sayidow, ma yar yihiin
kuwa badbaadayaa? 24Wuxuuna
ku yidhi, Aad u dadaala inaad
iridda cidhiidhsan ka gashaan,
waayo, waxaan idinku leeyahay,
Qaar badan ayaa dooni doona
inay galaan, mana kari doonaan.
25Goortii ninkii guriga lahaa
kaco oo albaabka xidho, oo aad
bilowdaan inaad dibadda istaagtaan
oo aad albaabka garaacdaan,
idinkoo leh, Sayidow, naga fur;
isaguna waa u jawaabi doonaa
oo idinku odhan doonaa, Garan
maayo meeshaad ka timaadeen.
26Markaasaad bilaabi doontaan
inaad tidhaahdaan, Hortaada
ayaannu wax ku cuni jirnay oo ku
cabbi jirnay, oo jidadkayaga ayaad
wax ku bari jirtay. 27Markaasuu
odhan doonaa, Waxaan idinku
leeyahay, Garan maayo meeshaad
ka timaadeen; iga taga kulligiin oo
xaqdarrada ka shaqeeya. 28Halkaa
waxaa jiri doonta baroor iyo ilko
jirriqsi goortaad boqortooyada Ilaah
ku aragtaan Ibraahim iyo Isxaaq
iyo Yacquub iyo nebiyada oo dhan,
oo idinkana dibadda laydiin tuuray.
29Waxay ka iman doonaan bari iyo
galbeed iyo woqooyi iyo koonfur,
waxayna dhex fadhiisan doonaan
boqortooyada Ilaah. 30Ogaada, kuwa
ugu dambeeya ayaa ugu horrayn
doona, kuwa ugu horreeyaana way
ugu dambayn doonaan.

Herodos Cadownimadiisii

31Markaas qudhiisa ayaa waxaa
yimid qaar Farrisiin ah iyagoo ku
leh, Bax oo ka tag meeshan, waayo,
Herodos ayaa doonaya inuu ku dilo.
32Wuxuu iyaga ku yidhi, Idinku
u taga oo dawacaas u sheega, Bal
eeg, maanta iyo berriba ayaan
jinniyo saarayaa oo dad bogsiinayaa,
maalinta saddexaadna ayaan
kaamilmayaa. 33Laakiin waa inaan
socdo maanta iyo berri iyo maalinta
ku xigtaba, waayo, ma noqon karto
nebi inuu ku dhinto Yeruusaalem
dibaddeeda.

Ciise Waa U Ooyay Yeruusaalem
(Mat. 23:37-39)

34Yeruusaalemay, Yeruusaalemay,
tan nebiyada dishoy, oo kuwa
loo soo diray dhagxisoy! Intee
baan marar badan jeclaaday
inaan carruurtaada u soo ururiyo
xataa sida dooradu carruurteeda
baalasheeda hoostooda ugu ururiso,
laakiin idinku ma aydnaan jeclayn.
35Ogaada, gurigiinnii waa laydiin
daayay, isagoo cidla ah. Waxaan
idinku leeyahay, Ima arki doontaan
ilaa aad tidhaahdaan, Waxaa
barakaysan kan Rabbiga magiciisa
ku imanaya.

Ninkii Uurweynaadka Qabay Ayaa Sabti La Bogsiiyey

14 Maalin sabti ah markuu
galay mid ka mid ah kuwa
Farrisiinta u sarreeya gurigiisa
inuu kibis cuno, waxaa dhacay inay
fiirinayeen. 2Oo bal eeg, waxaa
hortiisa joogay nin uurweynaad
qaba. 3Markaasaa Ciise u jawaabay
oo kuwii sharciga yiqiin iyo
Farrisiintii ku yidhi, isagoo leh, Ma
xalaal baa in sabtida wax la bogsiiyo,
mise maya? 4Laakiin way aamuseen.
Isaguse, intuu ninkii qabtay, ayuu
bogsiiyey, markaasuu sii daayay.
5Wuxuu iyaga ku yidhi, Kiinnee baa
leh dameer ama dibi ceel ku dhacay
oo aan maalin sabti ah dhaqso uga
soo bixinaynin? 6Wayna uga jawaabi
kari waayeen waxyaalahaas.

Is-hoosaysiinta Iyo Marti-soo-dhowaynta

7Goortuu arkay kuwii loo yeedhay
siday kursiyada hore u doorteen,
ayuu masaal kula hadlay oo ku
yidhi, 8Markii nin kuugu yeedho

aroos, kursiga hore ha fadhiisan,
waaba intaasoo isagu nin kaa
murwad weyn ugu yeedho, 9oo kii
isaga iyo adiga idiin yeedhay uu
yimaado oo kugu yidhaahdo, Kan
meel sii, oo markaasaad bilaabaysaa
inaad meesha dambe ceeb ku
fadhiisato. 10Laakiin goortii laguu
yeedho, tag oo meesha u hoosaysa
fadhiiso, si kii kuu yeedhay kolkuu
yimaado uu kuugu yidhaahdo,
Saaxiibow, sare u soco. Markaasaad
ammaan ku lahaan doontaa kuwa
cuntada kula fadhiya oo dhan
hortooda. 11Waayo, mid kasta oo
isa sarraysiiya waa la hoosaysiin
doonaa; oo kii is-hoosaysiiyana waa
la sarraysiin doonaa.
12Wuxuuna ku yidhi kii u yeedhay,
Goortaad qado ama casho samayso,
ha u yeedhin saaxiibbadaada ama
walaalahaa ama xigaalkaa ama
derisyadaada hodanka ah, waaba
intaasoo iyaguna ay markooda
kuu yeedhaan, oo ay abaalgud
kugu noqotaa. 13Laakiin goortaad
diyaafad samayso waxaad u yeedhaa
masaakiinta iyo kuwa laxaadka la'
iyo curyaannada iyo indhoolayaasha,
14oo aad barakaysnaan doontaa,
waayo, iyagu maleh waxa ay
kuugu abaalgudaan, laakiin waxaa
laguu abaalgudi doonaa wakhtiga
sarakicidda kuwa xaqa ah.

Masaalka Ku Saabsan Iidda Weyn

15Kuwa cuntada ula fadhiyey
midkood, goortuu waxaas maqlay,
wuxuu isaga ku yidhi, Waxaa
barakaysan kan kibis ku cuni doona
boqortooyada Ilaah. 16Wuxuuse
ku yidhi, Nin baa casho weyn
sameeyey, oo dad badan u yeedhay,
17oo saacaddii cashada ayuu
addoonkiisii u diray inuu kuwii loo
yeedhay ku yidhaahdo, Kaalaya,
waayo, haatan wax waluba waa
diyaar. 18Markaasay kulligood
waxay bilaabeen inay fikir keliya
ku marmarsiiyoodaan. Kii u
horreeyey ayaa ku yidhi, Beer baan
iibsaday, oo waa inaan tago oo aan
soo arko. Waxaan kaa baryayaa
inaad iga raalli ahaato. 19Mid kale
ayaa yidhi, Waxaan iibsaday shan
qindi oo dibi ah, oo waan tegayaa
inaan imtixaamo. Waxaan kaa
baryayaa inaad iga raalli ahaato.
20Mid kale ayaa yidhi, Naag baan
guursaday, sidaa darteed ma iman
karo. 21Markaasaa addoonkii
yimid, oo waxaas ayuu sayidkiisii u
sheegay. Kolkaasaa sayidkii gurigu
cadhooday, oo wuxuu addoonkiisii
ku yidhi, Dhaqso jidadka iyo
surimmada magaalada u bax oo
soo kaxee masaakiinta iyo kuwa
laxaadka la' iyo indhoolayaasha iyo
curyaannada. 22Kolkaasaa addoonkii
ku yidhi, Sayidow, waxaad amartay
waa la yeelay, oo weli meel baa
bannaan. 23Markaasaa sayidkii
wuxuu addoonkii ku yidhi, Jidadka
iyo wadiiqooyinka oodaha u bax, oo
dadka ku qasab inay soo galaan, si
uu gurigaygu u buuxsamo. 24Waayo,
waxaan idinku leeyahay, Nimankaas
loo yeedhay midkoodna cashadayda
dhadhamin maayo.

Xernimada Micneheeda

25Waxaa isaga la socday dad
badan. Markaasuu u jeestay, oo
wuxuu ku yidhi, 26Haddii qof ii
yimaado oo aanu nicin aabbihiis
iyo hooyadiis iyo afadiisa iyo
carruurtiisa iyo walaalihiis, xataa
naftiisana xer iima ahaan karo.
27Ku alla kii aan iskutallaabtiisa
soo qaadan oo aan iga daba iman,
xer iima ahaan karo. 28Waayo,
midkiinnee doonaya inuu noobiyad
dhiso oo aan kolkii hore fadhiisan
inuu xisaabo intay ku kacayso, inuu
ogaado inuu haysto wax uu ku
dhammeeyo iyo in kale? 29Waaba
intaasoo markuu aasaaska dhigo oo
uu dhammayn kari waayo, kuwa
eegaya oo dhammu ay bilaabaan
inay ku qoslaan, 30iyagoo leh,
Ninkanu wuxuu bilaabay inuu
wax dhiso, waana dhammayn kari
waayay. 31Ama boqorkee u tegaya
inuu boqor kale dagaal u baxo,

isagoo aan kolkii hore fadhiisan
oo tashan inuu toban kun kala
hor tegi karo kan labaatan kun
ula imanaya? 32 Ama haddii kale
intuu kan kale weli fog yahay, ayuu
ergo soo diraa oo uu weyddiistaa
wax lagu heshiiyo. 33 Sidaa darteed
midkiin walba oo aan ka tegin
wuxuu leeyahay oo dhan, xer iima
ahaan karo. 34 Haddaba cusbadu
waa wanaagsan tahay, laakiin
haddii cusbadu dhadhan beesho,
maxaa lagu cusbaynayaa? 35 Uma
ay wanaagsana dhulka ama meeshii
digada, waase la tuuraa. Kan dhego
wax lagu maqlo lahu, ha maqlo.

Laxdii Hallowday

(Mat. 18:12-14)

15 Waxaa Ciise u
soo dhowaanayay
cashuurqaadayaasha iyo
dembilayaasha oo dhan inay
maqlaan. 2 Kolkaasay Farrisiintii iyo
culimmadiiba gunuunaceen, iyagoo
leh, Ninkanu dembilayaashuu soo
dhoweeyaa oo wax la cunaa.
3 Markaasuu masaalkan kula
hadlay, oo ku yidhi, 4 Ninkiinnee
baa tiro ido ah leh, oo middood
ka hallowday, aan sagaal iyo
sagaashanka cidlada kaga tegin,
oo aan tii hallowday ka daba
tegin, ilaa uu soo helo? 5 Oo
goortuu soo helo, aan garbihiisa
saarin, isagoo faraxsan. 6 Oo
goortuu guriga yimaado, aan
isugu yeedhin saaxiibbadiisa iyo
derisyadiisa, isagoo ku leh, Ila farxa,
waayo, waxaan helay laxdaydii
iga hallowday? 7 Waxaan idinku
leeyahay, Sidaas oo kale, farxad
ayaa jannada kaga jiri doonta
dembile toobadkeena in ka badan
sagaal iyo sagaashan xaq ah oo aan
toobadkeen u baahnayn.

Lacagtii Luntay

8 Ama naagtee baa
toban[d] daraakmo oo lacag ah
leh, oo hadday daraakmo lumiso,
aan laambad shidin, oo aan
guriga xaaqin, oo aan dadaal ku
doonin ilaa ay hesho? 9 Oo markay
hesho, aan saaxiibbadeeda iyo
derisyadeeda isugu yeedhin iyadoo
ku leh, Ila farxa, waayo, waxaan
helay daraakmadii iga luntay.
10 Waxaan idinku leeyahay, Sidaas
oo kale markii mid dembi leh
toobadkeenoba, farxad ayaa kaga
jirta malaa'igaha Ilaah hortooda.

Wiilkii Wixiisii Khasaariyey

11 Wuxuuna yidhi, Nin baa laba
wiil lahaa. 12 Kii yaraa ayaa aabbihii
ku yidhi, Aabbow, waxaaga qaybtii
aan heli lahaa i sii. Markaasuu
iyaga u qaybiyey wuxuu ku noolaa.
13 Maalmo aan badnayn dabadeed
wiilkii yaraa waa wada urursaday
wax walbaba, oo dhul fog ayuu u
safray, halkaas ayuuna wixiisii ku
khasaariyey, isagoo iska tumaya.
14 Goortuu wada bixiyey dabadeed
ayaa abaar daran dhulkaas ka
dhacday, wuuna bilaabay inuu
baahdo. 15 Goortaasuu tegey oo isku
daray nin dadka dhulkaas ah, kan
u diray beerihiisa inuu doofaarro
daajiyo. 16 Wuxuu damcay inuu
calooshiisa ka buuxiyo buunshihii
doofaarradu ay cunayeen, ninnana
waxba ma uu siin. 17 Goortuu
isgartay ayuu yidhi, Intee baa kuwa
aabbahay kiraystay haysata kibis ka
badan in ku filan, aniguna macaluul
baan halkan ugu bakhtiyayaa.
18 Waan kici oo aan aabbahay u
tegi, oo waxaan ku odhan, Aabbow,
waxaan ku dembaabay jannada
iyo hortaadaba. 19 Kol dambe ma
istaahilo in laygu yeedho wiilkaaga,
ee iga dhig sida kuwa aad kiraysatay
midkood oo kale. 20 Markaasuu
kacay, oo wuxuu u yimid aabbihii,
laakiin intuu weli ka fogaa ayaa
aabbihiis arkay, waana u naxariistay,
oo ku soo orday oo qoortuu iskaga
duubay, oo dhunkaday. 21 Markaasaa
wiilkii ku yidhi, Aabbow, waxaan ku
dembaabay jannada iyo hortaadaba;

d 15:8 daraakmo = lacag.

kol dambe ma istaahilo in laygu
yeedho wiilkaaga. 22 Laakiin aabbihii
ayaa addoommadiisii ku yidhi,
Dhaqso u soo bixiya khamiiska ugu
wanaagsan oo u geliya, kaatunna
gacanta u geliya, kabona cagaha
u geliya. 23 Dibigii yaraa ee la
shishleeyey keena oo gowraca,
aynu cunno oo faraxno, 24 waayo,
wiilkaygan wuu dhintay, wuuna
soo noolaaday; wuu lumay, waana
la helay. Markaasay bilaabeen
inay farxaan. 25 Laakiin wiilkiisii
weynaa beerta buu ku jiray, oo
intuu soo socday oo guriga u soo
dhowaanayay, wuxuu maqlay
muusika iyo cayaar. 26 Markaasuu
midiidinyada midkood u yeedhay
oo weyddiiyey, Waa maxay waxaas?
27 Markaasuu ku yidhi, Walaalkaa
ayaa yimid, aabbahaana dibigii
yaraa ee la shishleeyey ayuu u
gowracay, waayo, ladnaan buu ku
helay. 28 Laakiin wuu cadhooday, oo
inuu galo ma doonayn, markaasaa
aabbihiis soo baxay oo baryay.
29 Laakiin wuu u jawaabay, oo wuxuu
aabbihiis ku yidhi, Bal eeg, intaas oo
sannadood ayaan kuu shaqaynayay,
oo weligay amarkaaga kama aan
xadgudbin, oo weligaa waxar iima
aad siin inaan saaxiibbadayda
la farxo, 30 Laakiin goortii uu
yimid wiilkaagani waxaagii aad
ku noolayd dhillooyin la cunay,
waxaad u gowracday dibigii yaraa
ee la shishleeyey. 31 Markaasuu ku
yidhi, Wiilkaygiiyow, weligaa waad
ila joogtaa, oo waxayga oo dhan
adigaa leh, 32 laakiin waxaa inoo
wanaagsanayd inaynu rayrayno oo
faraxno, waayo, walaalkaagani waa
dhintay, wuuna soo noolaaday; wuu
lumay, waana la helay.

Wakiilkii Aan Aamminka Ahayn

16 Haddana wuxuu xertii ku
yidhi, Waxaa jiri jiray nin
hodan ah oo wakiil lahaa, kan
loogu ashtakeeyey inuu alaabtiisa
khasaarinayay. 2 Markaasuu
u yeedhay oo ku yidhi, Waa
maxay waxan kugu saabsan
ee aan maqlayo? I sii xisaabtii
wakiilnimadaada, waayo, hadda
ka dib wakiil sii ahaan kari
maysid. 3 Markaasaa wakiilkii isku
yidhi, Maxaan sameeyaa, waayo,
sayidkayga ayaa wakiilnimadii iga
qaadaya? Itaal aan wax ku qodo
ma lihi, inaan dawarsadona waan
ka xishoonayaa. 4 Waan garanayaa
waxaan samaynayo, in goortii
wakiilnimada layga saaro ay dadku
guryahooda iigu dhowayn doonaan.
5 Markaasuu u yeedhay mid walba
oo sayidkiisu dayn ku lahaa. Kii
hore ayuu ku yidhi, Sayidkaygu
immisuu kugu leeyahay? 6 Wuxuu
yidhi, Boqol qiyaasood oo saliid
ah. Markaasuu ku yidhi, Wixii
laguu qoray soo qaad, oo dhaqso u
fadhiiso oo qor, Konton. 7 Markaasuu
wuxuu mid kale ku yidhi, Immisuu
kugu leeyahay? Isaguna wuxuu
yidhi, Boqol qiyaasood oo sarreen
ah. Markaasuu ku yidhi. Wixii laguu
qoray soo qaad, oo qor, Siddeetan.
8 Sayidkiisii ayaa wakiilkii xaqa
darnaa faaniyey, waayo, si caqli leh
ayuu u sameeyey, waayo, wiilashii
wakhtigan waxay wiilasha iftiinka
kaga caqli badan yihiin waxa
qarnigooda ku saabsan.

Sida Qumman Oo Maalka Loo Isticmaalo

9 Oo waxaan idinku leeyahay,
Saaxiibbo ku samaysta maalka
xaqdarrada in goortuu dhammaado
ay idiinku dhoweeyaan
degmooyinka weligood ah. 10 Kan
waxa u yar aamin ku ah, ayaa
weliba wax badan aamin ku ah.
Kan waxa u yar ku xaqdaran,
ayaa waxa badanna ku xaqdaran.
11 Haddii aydnaan maalka xaqdaran
aamin ku ahayn, waxa run ah
yaa idinku aaminaya? 12 Haddii
aydnaan wixii qof kale leeyahay
aamin ku ahayn, yaa idin siinaya
wixiinna? 13 Midiidinna laba sayid
uma shaqayn karo, waayo, mid
buu nacayaa, kan kalena wuu

jeclaanayaa, ama mid buu la jirayaa,
kan kalena wuu quudhsanayaa. Uma
wada shaqayn kartaan Ilaah iyo
maal.

Farrisiintii Waa La Canaantay

14Farrisiintii lacagta jeclayd ayaa
waxaas oo dhan maqashay, wayna
ku qosleen. 15Markaasuu wuxuu
ku yidhi, Idinku waxaad tihiin
kuwa dadka hortooda isku soo
caddeeya inaad xaq tihiin, laakiin
Ilaah waa garanayaa qalbiyadiinna,
waayo, wixii dadka dhexdooda lagu
sarraysiiyaa, Ilaah hortiisa waa ka
karaahiyo. 16Sharciga iyo nebiyadu
waxay jireen ilaa Yooxanaa; tan iyo
wakhtigaas injiilka boqortooyada
Ilaah waa lagu wacdiyey, oo mid
walbaba xoog buu ku galaa. 17Laakiin
in sharciga dhibic keliya ka dhacdo
waxaa ka hawl yar in cirka iyo
dhulku ay idlaadaan. 18Mid walba oo
naagtiisa fura oo mid kale guursadaa
wuu sinaystaa, oo kii guursadaa mid
nin laga furay wuu sinaystaa.

Ninkii Hodanka Ahaa Iyo Miskiinkii Laasaros La Odhan Jiray

19Waxaa jiri jiray nin hodan ah
oo dhar gududan oo jilicsan sidan
jiray, maalin walbana barwaaqo
aad buu ugu farxi jiray. 20Oo waxaa
albaabkiisa la dhigi jiray miskiin
Laasaros la odhan jiray, isagoo
boogo miidhan leh, 21oo doonaya
in la siiyo jajabkii miiska ninkii
hodanka ahaa ka dhacay. Eeyduna
way iman jireen oo boogihiisa
leefleefi jireen. 22Waxaa dhacay inuu
miskiinkii dhintay, oo malaa'igahu
waxay u qaadeen laabtii Ibraahim.
Ninkii hodanka ahaana waa dhintay,
waana la aasay. 23Intuu Haadees ku
jiray ayuu indhihiisa kor u qaaday
isagoo aad u silcaya; wuxuuna
meel fog ka arkay Ibraahim, iyo
Laasaros oo laabtiisa ku tiirsan.
24Markaasuu qayliyey oo yidhi,
Aabbe Ibraahimow, ii naxariiso,
oo Laasaros ii soo dir inuu fartiisa
caaraddeeda biyo ku tiinbiyo oo
carrabkayga ku qabowjiyo, waayo,
anigu ololkan ayaan ku silcayaa.
25Laakiin Ibraahim wuxuu ku
yidhi, Wiil yahow, xusuuso inaad
waxaagii wanaagsanaa heshay
intii aad noolayd, si la mid ah
ayuu Laasaros waxa xun helay,
laakiin haddeer isaga halkan ayaa
lagu raaxaysiiyey, adiguse waad
silcaysaa. 26Weliba annaga iyo
idinka waxaa layna dhex dhigay
bohol aad u weyn, si kuwa doonaya
inay halkan ka sii tallaabaan inay
idiin yimaadaan aanay u karin, oo
kuwa xaggaasna ayna noogu soo
tallaabin. 27Markaasuu wuxuu
ku yidhi, Aabbow, waxaan kaa
baryayaa haddaba inaad guriga
aabbahay isaga u dirtid, 28waayo,
shan walaalo ah baan leeyahay, si
uu ugu warramo inaanay iyaguna
meeshan silaca leh iman. 29Laakiin
Ibraahim wuxuu ku yidhi, Waxay
leeyihiin Muuse iyo nebiyada ee
ha maqleen. 30Markaasuu wuxuu
ku yidhi, Maya, Aabbe Ibraahimow,
laakiin haddii qof kuwii dhintay
uga tago, way toobadkeeni doonaan.
31Wuxuuse ku yidhi, Haddii ay
maqli waayaan Muuse iyo nebiyada,
in kastoo qof kuwii dhintay ka soo
sara kaco, la oggolaysiin kari maayo
inay rumaystaan.

Waxoogaa Hadalkii Ciise Ah

(Mat. 18:6-7, 21-22; Mar. 9:42)

17 Wuxuu xertiisii ku yidhi, Ma
suurtowdo inaan xumaantu
iman, laakiin waa u hoog kan
ay xumaantu ka timaado. 2In qof
yaryarkan midkood xumeeyo, waxaa
uga roon in dhagaxshiid luqunta
looga lalmiyo oo badda lagu tuuro.
3Iska dhawra. Walaalkaa hadduu
dembaabo, canaano; hadduuna
toobadkeeno, cafi. 4Hadduu toddoba
goor maalintii kugu dembaabo, oo
toddoba goor kuu soo jeesto, isagoo
leh, Waa toobadkeenay, waa inaad
cafido.

5Markaasay rasuulladii waxay
Rabbiga ku yidhaahdeen, Rumaysad
noo kordhi. 6Rabbiguna wuxuu ku
yidhi, Haddaad leedihiin rumaysad
iniin khardal le'eg, waxaad ku
odhan lahaydeen geedkan sukamin,
Ruq, oo badda ku beeran, wuuna
idin addeeci lahaa. 7Laakiin kiinnee
baa leh addoon dhulka jaraya ama
adhi jiraya, oo ku odhan doona
goortuu beerta ka yimaado, Dhaqso
u kaalay oo cunto u fadhiiso?
8Laakiin miyaanu ku odhan doonin,
Diyaari waxaan ku casheeyo, oo
gunto, oo ii adeeg intaan wax
cunayo oo cabbayo, kolkaa
dabadeed ayaad wax cuni oo cabbi?
9Miyuu addoonkii u mahadnaqayaa,
waayo, wuxuu sameeyey wixii la
amray? 10Sidaas oo kale idinkuna
goortaad samaysaan wixii
laydinku amray oo dhan, waxaad
tidhaahdaan, Addoommo aan
waxtar lahayn baannu nahay; wixii
aannu lahayn inaannu samayno
ayaannu samaynay.

Ciise Wuxuu Bogsiiyey Toban Nin Oo Baras Qaba

11Waxaa dhacay intay Yeruusaalem
ku sii socdeen inuu Samaariya
iyo Galili dhex marayay. 12Oo
goortuu tuulo galay, waxaa la
kulmay toban nin oo baras leh oo
meel fog ka istaagay. 13Markaasay
codka kor u qaadeen iyagoo leh,
Ciisow, Macallimow, noo naxariiso.
14Goortuu arkay, wuxuu ku yidhi,
Taga oo istusa wadaaddada. Oo
waxaa dhacay, intay sii socdeen,
inay daahirsameen. 15Midkood
goortuu arkay inuu bogsaday, ayuu
soo jeestay oo cod weyn Ilaah
ku ammaanay. 16Oo wejigiisa
ayuu cagihiisa ag dhigay oo u
mahadnaqay. Wuxuuna ahaa
reer Samaariya. 17Ciisena waa u
jawaabay oo ku yidhi, Tobankii
miyaanay daahirsamin? Laakiin
meeye sagaalkii? 18Miyaan la arag
kuwa u soo noqday inay Ilaah
ammaanaan, shisheeyahan maahee?
19Markaasuu ku yidhi, Kac oo soco.
Rumaysadkaaga ayaa ku bogsiiyey.

Imaatinka Boqortooyada

(Mat. 24:26-28, 37-41)

20Farrisiintii goortay weyddiiyeen
oo ku yidhaahdeen, Goormay
boqortooyada Ilaah imanaysaa? wuxuu
ugu jawaabay, Boqortooyada Ilaah
dhawrid ku iman mayso. 21Lamana
odhan doono, Waa tan! ama, Waa taas!
waayo, bal eega, boqortooyada Ilaah
waa idinku dhex jirtaa.
22Markaasuu xertii ku yidhi,
Maalmuhu waa iman doonaan
goortaad dooni doontaan inaad
aragtaan maalmaha Wiilka
Aadanaha middood, mana arki
doontaan. 23Waxaana laydinku
odhan doonaa, Waa taas! Waa tan!
Ha bixina, hana raacina. 24Waayo,
sida hillaacu markuu dhinaca hoose
oo cirka ka hillaaco oo ilaa dhinaca
kale oo hoose oo cirka u ifiyo, sidaas
oo kale ayuu Wiilka Aadanahuna
ahaan doonaa maalintiisa. 25Laakiin
kolka hore waxay waajib ugu tahay
inuu wax badan ku xanuunsado
oo uu qarniganu diido isaga. 26Oo
sidii wakhtigii Nuux ahaa, sidaas
oo kale ayay noqon doontaa
maalmaha Wiilka Aadanaha. 27Wax
bay cuni jireen oo cabbi jireen,
wayna guursan jireen oo guur baa
la siin jiray, ilaa maalintii Nuux uu
doonnida galay, oo daadkii yimid
oo wada baabbi'iyey. 28Sidaas oo
kale ayay weliba ahayd maalmihii
Luud. Wax bay cuni jireen oo cabbi
jireen, wax bayna iibsan jireen oo
iibin jireen, oo beeran jireen, oo
dhisan jireen. 29Laakiin maalintii
Luud ka baxay Sodom ayay dab iyo
baaruud cirka kaga soo daateen oo
wada baabbi'iyeen. 30Si la mid ah
ayay noqon doontaa maalinta Wiilka
Aadanahu soo muuqdo. 31Maalintaas
kii guriga fuushanu, oo alaabtiisu
guriga ku jirto, yaanu u soo degin
inuu soo qaato; kii beerta joogaana
sidaas oo kale yaanu dib u noqon.
32Naagtii Luud xusuusta. 33Kan

doona inuu naftiisa badbaadiyo waa
lumin doonaa, laakiin kan lumiya
ayaa badbaadin doona. 34Waxaan
idinku leeyahay, Habeenkaas
laba nin ayaa sariir wada joogi
doona; mid waa la qaadi doonaa,
kan kalena waa laga tegi doonaa.
35Waxaana jiri doona laba naagood
oo wax isla shiidi doona, mid waa la
qaadi doonaa, tan kalena waa laga
tegi doonaa. 36Waxaana beerta ku
jiri doona laba nin, mid waa la qaadi
doonaa, kan kalena waa laga tegi
doonaa. 37Markaasay u jawaabeen
oo ku yidhaahdeen, Xaggee,
Sayidow? Wuxuuna ku yidhi,
Meeshii bakhtigu yaal, halkaas ayaa
gorgorraduna isugu ururi doonaan.

Masaalka Ku Saabsan Carmalka Iyo Xaakinka

18 Si Ciise u tuso inay waajib
ku tahay iyaga inay mar
walba tukadaan oo aanay ka qalbi
jabin, wuxuu iyaga kula hadlay
masaal isagoo leh, 2Waxaa magaalo
joogay xaakin aan Ilaah ka baqi
jirin, ninnana aan danayn jirin.
3Waxaana magaaladaas joogtay
carmal ninkeedii ka dhintay, marar
badanna way u timid, iyadoo ku
leh, Cadowgayga iga xaq sii. 4Intii
wakhti ah ayuu yeeli waayay,
laakiin dabadeed wuxuu isku yidhi,
In kastoo aanan Ilaah ka baqin, oo
aanan ninna danayn, 5weliba dhibta
ay carmalkan i dhibayso aawadeed,
waan xaq siin doonaa, si aanay
marar badan iigu soo noqnoqon
oo ii daalin. 6Markaasaa Rabbigu
yidhi, Maqla wixii xaakinkii xaqa
darnaa yidhi. 7Ilaahna miyaanu
xaq siin doonin kuwuu doortay oo
habeen iyo maalinba u qayliya;
oo miyaanu u dulqaadan doonin?
8Waxaan idinku leeyahay, Dhaqsoba
wuu u xaq siin doonaa; hase ahaatee
goortuu Wiilka Aadanahu yimaado,
markaas rumaysad ma ka heli
doonaa dhulka?

Farrisigii Iyo Cashuurqaadihii

9Masaalkan ayuu kula hadlay
qaar ismoodayay inay xaq yihiin
oo kuwa kale quudhsaday. 10Laba
nin ayaa tegey inay macbudka ku
tukadaan; mid Farrisi buu ahaa, kan
kalena cashuurqaade. 11Farrisigii
intuu istaagay ayuu waxyaalahan
isugu tukaday, Ilaahow, waxaan
kuugu mahadnaqayaa inaanan
ahayn sida nimanka kale oo wax
dulma, iyo kuwa xaqa daran, iyo
dhillayaasha, ama xataa sida
cashuurqaadahan. 12Toddobaadkiiba
laba kol ayaan soomaa, waxaan
haysta oo dhanna toban meelood
ayaan meel ka bixiyaa. 13Laakiin
cashuurqaadihii meel fog ayuu ka
istaagay, ma uuna doonaynin inuu
indhihiisa cirka u qaado, laakiin
laabtiisa ayuu garaacay isagoo leh,
Ilaahow, ii naxariiso anigoo dembi
leh. 14Waxaan idinku leeyahay, Kan
iyo kii kale, kan baa gurigiisa tegey
isagoo la caddeeyey inuu xaq yahay;
waayo, mid kasta oo isa sarraysiiya
waa la hoosaysiin doonaa, oo kii
is-hoosaysiiyana waa la sarraysiin
doonaa.

Ciise Wuxuu UDuceeyey Carruur Yaryar

(Mat. 19:13-15; Mar. 10:13-16)

15Ilmo yaryar ayay u keeneen inuu
taabto, laakiin goortii xertii aragtay,
ayay canaanteen. 16Laakiin Ciise
ayaa u yeedhay oo ku yidhi, Ilmaha
yaryar daaya, ha ii yimaadeene,
hana diidina, waayo, kuwan oo kale
ayaa ka mid ah boqortooyada Ilaah.
17Runtii waxaan idinku leeyahay,
Ku alla kii aan boqortooyada Ilaah
u aqbalin sida ilmo yar oo kale,
meeshaas ma uu geli doono.

Nolosha Weligeed Ah Iyo Ninkii Maalka Jeclaa

(Mat. 19:16-30; Mar. 10:17-31)

18Taliye ayaa weyddiiyey isagoo
leh, Macallin wanaagsanow, maxaan
sameeyaa inaan nolosha weligeed
ah dhaxlo? 19Markaasaa Ciise ku

yidhi, Maxaad iigu yeedhaysaa
wanaagsanow? Mid wanaagsan
ma jiro mid maahee, kaasuna
waa Ilaah. 20Qaynuunnada waad
taqaan, Waa inaanad sinaysan,
Waa inaanad qudh gooyn, Waa
inaanad wax xadin, Waa inaanad
marag been ah furin, Aabbahaa iyo
hooyadaana maamuus. 21Markaasuu
yidhi, Kuwaas oo dhan tan iyo
yaraantaydii waan dhawray. 22Ciise
goortuu waxaas maqlay ayuu ku
yidhi, Weli wax keliya ayaa kuu
dhiman. Waxaad haysatid oo dhan
iibi, oo masaakiinta u qaybi, oo
waxaad jannada ku lahaan doontaa
maal, ee kaalay oo i soo raac.
23Laakiin goortuu waxaas maqlay
ayuu aad uga caloolxumaaday,
waayo, aad buu hodan u ahaa.
24Ciise goortuu arkay, wuxuu yidhi,
Kuwa hodanka ah waa ku adag
tahay inay boqortooyada Ilaah
galaan, 25waayo, nin hodan ah inuu
boqortooyada Ilaah galo waxaa ka
hawl yar in awr irbad daloolkeeda
ka duso. 26Markaasaa kuwa maqlay
waxay ku yidhaahdeen, Haddaba
yaa badbaadi kara? 27Wuxuuse ku
yidhi, Waxa aan dadka u suurtoobin,
Ilaah waa u suurtoobaan. 28Butros
ayaa ku yidhi, Bal eeg, waxayagii
ayaannu ka tagnay, waana ku
raacnay. 29Wuxuuna ku yidhi, Runtii
waxaan idinku leeyahay. Ma jiro
nin boqortooyada Ilaah aawadeed
uga tegey guri, ama afo, ama
walaalo, ama waalid, ama carruur,
30oo aan haatan helayn labanlaab
badan, wakhtiga imanayana nolosha
weligeed ah.

Mar Saddexaad Ayaa Ciise Sii Sheegay Dhimashadiisa

(Mat. 20:17-19; Mar. 10:32-34)

31Laba-iyo-tobankii ayuu
watay oo ku yidhi, Waxaynu ku
soconnaa Yeruusaalem, oo wax
walba oo nebiyadu qoreen ayaa
Wiilka Aadanaha u noqon doona.
32Waayo, isaga waxaa loo dhiibi
doonaa dadka aan Yuhuudda ahayn,
waana lagu kajami doonaa, oo la
caayi doonaa, oo lagu tufi doonaa,
33wayna karbaashi doonaan oo dili
doonaan, maalinta saddexaadna
wuu soo sara kici doonaa. 34Laakiin
waxyaalahaas waxba kama ay garan,
hadalkaasna waa ka qarsoonaa,
mana ay garan wixii la yidhi.

Ciise Wuxuu Bogsiiyey Nin Indhala'

(Mat. 20:29-34; Mar. 10:46-52)

35Waxaa noqotay markuu Yerixoo
ku soo dhowaaday, in nin indha la'
jidka ag fadhiyey oo dawarsanayay,
36oo goortuu maqlay dadka badan
oo ag maraya ayuu weyddiiyey
waxaas waxay ahaayeen. 37Waxay u
sheegeen in Ciisihii Reer Naasared
ag marayo. 38Markaasuu qayliyey
isagoo leh, Ciise, ina Daa'uudow,
ii naxariiso. 39Kuwa hor marayay
ayaa canaantay si uu u aamuso,
laakiin si ka badan ayuu ugu
qayliyey, Ina Daa'uudow, ii naxariiso.
40Markaasaa Ciise joogsaday oo
wuxuu ku amray in loo keeno, oo
goortuu u soo dhowaaday ayuu
weyddiiyey, oo ku yidhi, 41Maxaad
doonaysaa inaan kuu sameeyo?
Wuxuu ku yidhi, Sayidow, inaan wax
arko. 42Markaasaa Ciise ku yidhi,
Wax arag; rumaysadkaaga ayaa ku
bogsiiyey. 43Kolkiiba ayuu wax arkay,
wuuna raacay oo Ilaah ammaanay.
Dadkii oo dhanna goortay arkeen,
ayay Ilaah ammaaneen.

Sakhayos

19 Ciise wuxuu galay oo dhex
marayay Yerixoo. 2Oo bal
eeg, waxaa jiray nin Sakhayos la
odhan jiray; kan ahaa madaxda
cashuurqaadayaasha, oo hodan
buuna ahaa. 3Wuxuuna doonayay
inuu Ciise arko cid uu yahay,
wuuna kari waayay dadkii badnaa
aawadood, waayo, wuu gaabnaa.
4Hore buu u orday, oo wuxuu fuulay
geed sukomoor inuu isaga arko,
waayo, goor dhow jidkaas ayuu soo
mari lahaa. 5Ciise goortuu meeshii

yimid, ayuu kor u eegay, oo wuxuu
ku yidhi, Sakhayosow, dhaqso u
soo deg, waayo, maanta waa inaan
gurigaaga joogo. 6Dhaqso ayuu u
soo degay, oo farxad ayuu ku soo
dhoweeyey. 7Dadkii goortay arkeen,
kulligood way wada gunuunaceen,
iyagoo leh, Nin dembi leh ayuu
u marti galay. 8Sakhayos waa
istaagay oo Rabbiga ku yidhi, Bal
eeg, Sayidow, maalkayga badhkiisa
ayaan masaakiinta siinayaa, oo
haddii aan nin wax ka dulmay,
waxaan u celinayaa afar laab.
9Ciise wuxuu ku yidhi, Maanta
badbaadinta ayaa gurigan timid,
waayo, isaguna waa ina Ibraahim.
10Waayo, Wiilka Aadanahu wuxuu u
yimid inuu kii hallaabay doondoono
oo badbaadiyo.

Masaalka Ku Saabsan Lacagta La Yidhaahdo Mina

(Mat. 25:14-30)

11Goortay waxaas maqleen, masaal
buu ku daray oo ku hadlay, waayo,
wuxuu ku dhowaa Yeruusaalem,
waxayna u maleeyeen boqortooyada
Ilaah inay markiiba soo muuqan
doonto. 12Sidaa darteed wuxuu
yidhi, Nin sharaf leh ayaa dal
fog tegey inuu boqortooyo soo
helo oo soo noqdo. 13Wuxuu u
yeedhay tobankiisa addoon, oo
wuxuu u dhiibay toban[e] mina, oo
ku yidhi, Ku baayacmushtara ilaa
aan soo noqdo. 14Laakiin dadkii
magaaladiisa ayaa nacay, oo
waxay ka daba direen ergo iyagoo
leh, Dooni mayno ninkaas inuu
boqor noo ahaado. 15Goortuu soo
noqday isagoo boqortooyadii qaatay,
wuxuu ku amray in loo yeedho
addoommadii uu lacagtii u dhiibay
inuu ogaado mid kasta intuu ka
faa'iiday baayacmushtarigii. 16Kii
hore ayaa u yimid oo ku yidhi,
Sayidow, minahaagii ayaa toban
kale laga faa'iiday. 17Markaasuu ku
yidhi, Si wanaagsan baad yeeshay,
addoon yahow wanaagsan. Wax yar
ayaad aamin ku ahayd, ee toban
magaalo u sarree. 18Markaasaa kii
labaad yimid isagoo leh, Sayidow,
minahaagii waxaa laga faa'iiday
shan mina. 19Kaasna wuxuu ku
yidhi, Adna shan magaalo u sarree.
20Kii kalena waa yimid isagoo
leh, Sayidow, waa kaa minahaagii
aan maro yar ku guntay oo meel
dhigay. 21Waayo, waan kaa baqay,
maxaa yeelay, nin ba'an baad tahay;
waxaad qaadataa waxaanad dhigan,
oo waxaad gurataa waxaanad
beeran. 22Wuxuu ku yidhi, Waxaa
afkaaga ka soo baxay ayaan kugu
xukumayaa, addoon yahow sharka
leh. Waad ogayd inaan ahay nin
ba'an oo qaato wixii aanan dhigan
oo gurto wixii aanan beeran.
23Maxaad haddaba lacagtaydii
baangiga u dhigi weyday, si,
markaan imaado, aan u soo qaato
lacagtaydii iyo faa'iidadeediiba?
24Markaasuu ku yidhi kuwii ag
taagnaa, Minaha ka qaada oo u
dhiiba kan tobanka mina haya.
25Waxay ku yidhaahdeen, Sayidow,
toban mina ayuu hayaa. 26Waxaan
idinku leeyahay, Mid walba oo
wax haysta waa la siin doonaa,
kii aan waxba haysanse waa laga
qaadi doonaa xataa wuxuu haysto.
27Laakiin cadowyadaydan oo aan
doonin inaan boqor u ahaado
halkan keena oo hortayda ku laaya.

Ciise Guul Buu Ku Galay Yeruusaalem

(Mat. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Yoox. 12:12-19)

28Goortuu waxaas ku hadlay ayuu
hore u socday oo Yeruusaalem tegey.
29Goortuu Beytfaage iyo Beytaniya
ku dhowaaday ilaa buurta Buur
Saytuun la yidhaahdo ayuu laba xer
ah diray, 30isagoo leh, Tuulada idinka
soo hor jeedda taga, tan goortaad
gashaan aad ka helaysaan qayl
xidhan oo aan ninna weligii fuulin;
soo fura oo keena. 31Haddii laydin
weyddiiyo oo laydinku yidhaahdo,
Maxaad u furaysaan? waxaad ku

e 19:13 mina = boqol daraakmo oo lacag ah.

tidhaahdaan, Sayidkaa u baahan.
32Markaasay kuwii la diray tageen
oo heleen sidii lagu yidhi. 33Kolkay
qaylka furayeen ayaa kuwii lahaa
ku yidhaahdeen, Maxaad qaylka u
furaysaan? 34Waxay ku yidhaahdeen,
Sayidkaa u baahan. 35Markaasay
Ciise u keeneen, oo dharkoodii bay
qaylkii dusha ka saareen, oo Ciise
ayay fuusheen. 36Oo intuu socday,
dharkoodii ayay jidka ku gogleen.
37Goortuu ku soo dhowaanayay xataa
meeshii Buur Saytuun laga dego,
dadkii oo dhan oo xertii ahaa ayaa
bilaabay inay farxaan, oo cod weyn
Ilaah ku ammaanaan waxa xoogga
leh oo dhan oo ay arkeen aawadood,
38iyagoo leh, Waxaa barakaysan
Boqorka Rabbiga magiciisa ku
imanaya. Nabadi jannada ha ku jirto,
ammaantuna meelaha ugu sarreeya.
39Farrisiintii qaarkood oo dadkii
badnaa ku dhex jiray ayaa ku yidhi,
Macallimow, xertaada canaano.
40Markaasuu u jawaabay oo ku yidhi,
Waxaan idinku leeyahay, Kuwani
hadday aamusaan, dhagaxyada ayaa
qaylin doona.

Ciise Waa U Ooyay Yeruusaalem

41Oo markuu ku soo dhowaaday,
ayuu magaalada arkay oo u ooyay,
42isagoo leh, Adigu haddii aad
maalintan garan lahayd waxa
nabad ah! Laakiin hadda waa laga
qariyey indhahaaga. 43Waayo,
maalmuhu way kuu iman doonaan
markii cadowyadaadu ay xaggaaga
dhufays u soo qodan doonaan, oo
ay kugu wareegi doonaan oo ay
dhinac walba kaa celin doonaan.
44Way ku dumin doonaan, adiga iyo
carruurtaada kugu jirta, oo kuguma
dayn doonaan dhagax dhagax dul
saaran, waayo, waad garan weyday
wakhtigii booqashadaada.

Ciise Macbudkuu Nadiifiyey

(Mat. 21:12-17; Mar. 11:15-19)

45Wuxuu galay macbudka oo
bilaabay inuu ka eryo kuwii wax
ku iibinayay, 46isagoo ku leh, Waa
qoran tahay, Gurigaygu wuxuu
ahaan doonaa guriga tukashada,
laakiin idinku waxaad ka dhigteen
god tuugo.
47Maalin walba ayuu macbudka ku
jiri jiray isagoo wax baraya; laakiin
wadaaddada sare iyo culimmada
iyo madaxda dadku waxay dooneen
inay dilaan, 48oo ay waayeen waxay
ku sameeyaan, waayo, dadka oo
dhan ayaa aad u dhegaysanayay.

Ciise Amarkiisii Waa La Weyddiiyey

(Mat. 21:23-27; Mar. 11:27-33)

20 Maalmahaa middood intuu
Ciise dadka macbudkii
wax ku barayay oo injiilka kaga
dhex wacdiyeyey, waxaa dhacay in
wadaaddada sare iyo culimmada
ula yimaadeen waayeellada 2oo
la hadleen oo ku yidhaahdeen,
Noo sheeg, Amarkee baad waxan
ku samaysaa? Oo yuu yahay kan
amarkan ku siiyey? 3Markaasuu
u jawaabay oo ku yidhi, Aniguna
hal baan idin weyddiinayaa, iina
sheega. 4Baabtiiskii Yooxanaa ma
wuxuu ka yimid xagga jannada
mase dadka? 5Dhexdooda ayay
iskala hadleen iyagoo leh, Haddaynu
nidhaahno, Xagga jannada, wuxuu
odhanayaa, Maxaad u rumaysan
weydeen? 6Laakiin haddii aynu
nidhaahno, Xagga dadka, dadka oo
dhan ayaa ina dhagxinaya, waayo,
waa la aaminsiiyey inuu Yooxanaa
nebi ahaa. 7Markaasay waxay ugu
jawaabeen inaanay garan meeshuu
ka yimid. 8Ciisena wuxuu ku yidhi,
Aniguna idiin sheegi maayo amarka
aan waxan ku sameeyo.

Masaalka Ku Saabsan Beerta Canabka Ah

(Mat. 21:33-46; Mar. 12:1-12)

9Wuxuu bilaabay inuu masaalkan
dadka kula hadlo. Nin baa wuxuu
beertay beer canab ah, oo niman
beerrey ah u kiraystay, markaasuu
dal kale tegey, oo wax badan ku
maqnaa. 10Goortii xilligii yimid,

ayuu addoon u soo diray beerreydii
inay isaga siiyaan midhaha beerta,
laakiin beerreydii ayaa garaacday
oo waxla'aan ku diray. 11 Haddana
wuxuu diray addoon kale, kaasna
way garaaceen, oo ceebeeyeen, oo
waxla'aan ku direen. 12 Haddana
mid saddexaad ayuu diray, kaasna
way dhaawaceen oo iska tuureen.
13 Markaasaa sayidka beerta wuxuu
yidhi, Maxaan sameeyaa? Waxaan
dirayaa wiilkaygaan jeclahay,
malaha way maamuusi doonaan.
14 Laakiin beerreydii goortay arkeen,
waxay isku yidhaahdeen, Kanu
waa kii dhaxalka lahaa; aan dilnee,
si aynu dhaxalka u lahaanno.
15 Markaasay beertii canabka
ahayd dibaddeeda ku tuureen,
wayna dileen. Haddaba sayidkii
beerta canabka ah muxuu iyaga
ku samayn doonaa? 16 Wuu iman
doonaa oo beerreydaas dili doonaa,
oo dad kale ayuu beerta canabka
ah u dhiibi doonaa. Goortay taas
maqleen waxay yidhaahdeen,
Yaanay noqon. 17 Laakiin wuu eegay
oo ku yidhi, Haddaba muxuu yahay
waxan la qoray,

Dhagaxii kuwa wax dhisaa ay
diideen,
Kaasu wuxuu noqday madaxa
rukunka?

18 Mid kasta oo dhagaxaas ku dhacaa,
wuu jejebi doonaa, laakiin kan uu
ku dhoco, wuu burburin doonaa.
19 Saacaddaas qudheeda ayaa
culimmadii iyo wadaaddadii sare
dooneen inay isagii qabtaan; laakiin
dadkay ka baqeen; waayo, waxay
garteen inuu masaalkan iyaga kaga
hadlay.

Wax Ku Saabsan Cashuurta Kaysar La Siinayo
(Mat. 22:15-22; Mar. 12:13-17)

20 Wayna dayayeen, oo ay u soo
direen jaajuusiin iska dhigaya dad
xaq ah, si ay hadalkiisa ugu qabtaan,
oo ay ugu gacangeliyaan talada
iyo amarka taliyaha. 21 Markaasay
weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen,
Macallimow, waxaannu og nahay
inaad si hagaagsan wax u tidhaahdo
oo wax u bartid, oo aanad ninna
u eexan, laakiin aad jidka Ilaah
run ku bartid. 22 Ma xalaal baa
inaannu cashuur Kaysar siinno
ama inaannan siin? 23 Laakiin
khiyaanadooda wuu gartay, oo
wuxuu ku yidhi, 24 Dinaar i tusa. Yaa
leh masawirkan iyo qorniinkan ku
yaal? Waxay yidhaahdeen, Kaysar
baa leh. 25 Markaasuu ku yidhi,
Haddaba Kaysar siiya wixii Kaysar
leeyahay, Ilaahna siiya wixii Ilaah
leeyahay. 26 Hadalkiisa way ku
qaban kari waayeen dadka hortiisa,
wayna ka yaabeen jawaabtiisa, oo
way aamuseen.

Sarakicidda Kuwii Dhintay
(Mat. 22:23-33; Mar. 12:18-27)

27 Waxaa u yimid qaar Sadukiin
ah, kuwii odhan jiray, Sarakicidda
kuwii dhintay ma jirto. 28 Oo waxay
weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen,
Macallimow, Muuse wuxuu noo
qoray, Nin walaalkiis hadduu
dhinto isagoo naag leh oo aan
carruur lahayn, walaalkiis naagtiisa
waa inuu dumaalo oo uu carruur
walaalkiis u dhalo. 29 Haddaba
waxaa jiray toddoba walaalo ah.
Kii ugu horreeyey naag buu qabay,
wuuna dhintay carruurla'aan. 30 Kii
labaadna wuu guursaday, 31 oo
kii saddexaadna waa dumaalay.
Sidaasay toddobadii u wada
guursadeen, carruurna kama ay
tegin, wayna dhinteen. 32 Kulligood
dabadeed naagtiina waa dhimatay.
33 Haddaba wakhtiga sarakicidda
kuwii dhintay, iyaga kee bay
naagtiisa ahaan doontaa? Waayo,
toddobadu way wada guursadeen.
34 Ciise wuxuu ku yidhi, Wiilashii
wakhtigan waa guursadaan, guurna
waa la siiyaa, 35 laakiin kuwa loo
xisaabay inay istaahilaan inay
gaadhaan wakhtigaas iyo ka soo
sarakicidda kuwii dhintay ma
guursadaan, guurna lama siiyo,
36 waayo, kol dambe ma dhiman

karaan, maxaa yeelay, waxay yihiin
sida malaa'igaha, oo waxay yihiin
wiilashii Ilaah iyagoo ah wiilashii
sarakicidda. 37 Laakiin in kuwii
dhintay la sara kiciyo Muuse ayaa
tilmaamay xaggii geedka markuu
Rabbiga ugu yeedhay Ilaaha
Ibraahim iyo Ilaaha Isxaaq iyo
Ilaaha Yacquub. 38 Laakiin isagu ma
aha Ilaaha kuwa dhintay, laakiin
waa Ilaaha kuwa nool, waayo,
dhammaan isagay u nool yihiin.
39 Culimmada qaarkood ayaa u
jawaabay oo ku yidhi, Macallimow,
si wanaagsan ayaad u hadashay.
40 Kol dambe kuma ay dhicin inay
wax weyddiiyaan.

Wax Masiixa Ku Saabsan
(Mat. 22:41-46; Mar. 12:35-37)

41 Wuxuuna ku yidhi, Sidee bay
u yidhaahdaan, Masiixu waa ina
Daa'uud? 42 Daa'uud qudhiisa ayaa
kitaabkii Sabuurrada ku leh,

Rabbigu wuxuu Sayidkayga ku
yidhi,
Midigtayda fadhiiso,
43 Ilaa aan cadaawayaashaada
cagahaaga hoostooda geliyo.

44 Haddaba Daa'uud ayaa ugu
yeedhay Sayid, ee sidee buu
wiilkiisa u yahay?

Waano Culimmada Ka Gees Ah
(Mat. 23:1-36; Mar. 12:38-40; Luuk. 11:37-54)

45 Dadkii oo dhan oo maqlaya,
ayuu xertiisii ku yidhi, 46 Iska
jira culimmada oo doonaya inay
khamiisyo dhaadheer ku socdaan, oo
jecel salaanta suuqa, iyo kursiyada
hore oo sunagogyada, iyo meelaha
hore oo diyaafadaha, 47 kuwa wada
laasta guryaha carmallada, oo
tukashooyin dhaadheer istusid u
tukada. Kuwaas waxay heli doonaan
xisaab aad u daran.

Sadaqada Carmalku Macbudka Ku Bixisay
(Mar. 12:41-44)

21 Kor buu u eegay, oo wuxuu
arkay kuwa hodanka ah
oo hadiyadahoodii khasnadda ku
ridaya. 2 Wuxuuna arkay carmal
miskiin ah oo meeshaas laba lacag
ah oo yaryar ku ridaysa. 3 Markaasuu
yidhi, Runtii waxaan idinku
leeyahay, Carmalkan miskiinta ah
waxay ku ridday wax ka badan wixii
ay dhammaan ku rideen. 4 Waayo,
kuwaas oo dhan waxoodii badnaa
ayay wax kaga rideen hadiyadaha,
iyaduse miskiinnimadeeda waxay
kaga ridday wixii ay ku noolaan
lahayd oo dhan.

Ciise Wuxuu Sii Sheegay Dumidda Macbudka
(Mat. 24:1-2; Mar. 13:1-2)

5 Oo qaar kolkay macbudka ka
hadlayeen in dhagaxyo wanaagsan
iyo hadiyado lagu qurxiyey, wuxuu
yidhi, 6 Waxaa imanaya maalmo
goortii kuwaas aad arkaysaan aan
dhagax dhagax kale dushiisa lagu
dul dayn doonin oo aan la dumin
doonin.

Belaayooyinka Imanaya
(Mat. 24:3-25; Mar. 13:3-23)

7 Markaasay weyddiiyeen oo ku
yidhaahdeen, Macallimow, goormay
waxyaalahanu ahaan doonaan, oo
calaamadu maxay ahaan doontaa
goortii waxyaalahanu ay dhowaan
doonaan? 8 Markaasuu yidhi, Iska
eega yaan laydin khiyaanayn,
waayo, qaar badan ayaa magacayga
ku iman doona, oo waxay odhan
doonaan, Anigu waxaan ahay
isaga; iyo, Wakhtigu waa soo
dhowaaday. Ha raacina. 9 Oo
markaad dagaallo iyo rabshooyin
maqashaan ha baqanina, waayo,
kolka hore waxyaalahanu waa inay
dhacaan, laakiin dhammaadku
kolkiiba ma aha. 10 Markaasuu
ku yidhi, Quruunba quruun bay
ku kici doontaa, boqortooyona
boqortooyo. 11 Waxaa meelo kala
duwan ka dhici doona dhulgariir
iyo abaaro iyo cudurro, samadana
waxaa laga arki doonaa waxyaalo
cabsi leh iyo calaamooyin waaweyn.

12 Waxyaalahan oo dhan hortood
gacmahooday idin saari doonaan
oo idin silcin doonaan oo idiin
dhiibi doonaan sunagogyada iyo
xabsiyada, oo waxaa magacayga
aawadiis laydiin hor geeyn doonaa
boqorro iyo taliyayaal. 13 Waxayna
idinku noqon doontaa marag.
14 Sidaa darteed qalbiyadiinna geliya
inaydnaan hore ugu fikirin waxaad
ku jawaabi doontaan. 15 Waayo,
waxaan idin siin doonaa af iyo
xigmad aanay cadaawayaashiinna
oo dhammu ka adkaan karin oo
aanay ka gees hadli karin. 16 Laakiin
idinka waxaa idin gacangelin doona
waalidkiinna, iyo walaalahiinna, iyo
xigaalkiinna, iyo saaxiibbadiinna,
qaarkiinnana waa la dili doonaa.
17 Dadka oo dhan ayaa magacayga
aawadiis idiin necbaan doona.
18 Tinna madaxiinna kama lumi
doono. 19 Waa inaad naftiinna ku
haysataan dulqaadashadiinna.
20 Laakiin goortaad aragtaan
Yeruusaalem oo colal ku wareegsan
yihiin, markaas ogaada in
hallaynteedu dhow dahay. 21 Markaas
kuwa Yahuudiya joogaa buuraha
ha u carareen, kuwa gudaheeda ku
jiraana ha ka baxeen, kuwa beeraha
joogaana yaanay gelin. 22 Waayo,
kuwanu waa maalmo aargudasho
in wixii la qoray oo dhammu ay
noqdaan. 23 Laakiin waa u hoog kuwa
uurka leh iyo kuwa wakhtigaas ilmo
nuujinaya, waayo, dhulka dhib weyn
ayaa ka dhici doonta, dadkanna
cadho. 24 Waxayna ku dhici doonaan
seef afkeeda, oo waa la qabsan
doonaa, oo quruumaha oo dhan
la geeyn doonaa; quruumuhuna
Yeruusaalem ayay ku tuman doonaan
ilaa wakhtiga quruumuhu ka
dhammaado.

Wakhtiga Dhammaadkiisa

(Mat. 24:29-31; Mar. 13:24-27)

25 Calaamooyin ayaa laga arki
doonaa qorraxda, iyo dayaxa, iyo
xiddigaha; dhulkana waxaa ku
jiri doona dhib quruumaha ka
welwelaan guuxa badda iyo hirarka
aawadood. 26 Dadkuna waxay la
suuxi doonaan baqdin iyo filasho
waxa dunida iman doona, waayo,
xoogagga cirka ayaa la gariirin
doonaa. 27 Markaasay arki doonaan
Wiilka Aadanaha oo daruur ku
imanaya, isagoo leh xoog iyo
ammaan weyn. 28 Laakiin goortii ay
waxaasu bilaabaan inay dhacaan,
kor eega, madaxyadiinnana kor u
qaada, waayo, madaxfurashadiinnu
waa dhow dahay.

Soo Jeedid Baa Loo Baahan Yahay

(Mat. 24:32-35; Mar. 13:28-31)

29 Markaasuu masaal kula hadlay,
Bal eega berdaha iyo dhirta oo
dhan; 30 goortay caleemo bixiyaan
waad arkaysaan oo garanaysaan
inuu roobku haddaba dhow yahay.
31 Sidaas oo kale idinkuna goortaad
aragtaan waxaas oo dhacaya, garta
in boqortooyadii Ilaah dhow dahay.
32 Runtii waxaan idinku leeyahay,
Qarniganu ma idlaan doono intaanay
wax walba dhicin. 33 Cirka iyo dhulku
waa idlaan doonaan, laakiinse
ereyadaydu ma idlaan doonaan.
34 Laakiin iska jira, yaan
qalbiyadiinnu la cuslaan dhereg
badan iyo sakhraannimo iyo
ka welwelidda ifkan, oo yaan
maalintaasu idiin soo kedin sida
dabin oo kale. 35 Waayo, sidaas oo
kale ayaa ku dhacaysa kulli kuwa
dunida oo dhan jooga. 36 Laakiin
wakhti walbaba soo jeeda, idinkoo
Ilaah baryaya inaad xoog yeelataan
si aad uga baxsataan waxaas dhici
doonaa oo dhan, oo aad Wiilka
Aadanaha isu hor taagtaan.
37 Maalin walba ayuu macbudka
wax ku bari jiray, habeen walbana
dibadda ayuu u bixi jiray, oo
wuxuu baryi jiray buurta la odhan
jiray Buur Saytuun. 38 Dadka oo
dhammuna aroortii ayay macbudka
ugu iman jireen inay dhegaystaan.

Yuudas Khiyaanadiisa

(Mat. 26:1-5, 14-16; Mar. 14:1-2, 10-11)

22 Waxaa soo dhowaatay Iiddii
Kibistii-aan-khamiirka-
lahayn oo la yidhaahdo Kormaridda.
2 Markaasaa wadaaddadii sare iyo
culimmadii waxay dooneen si ay u
dilaan isaga, waayo, dadka ayay ka
baqeen.
3 Markaasaa Shayddaanku wuxuu
galay Yuudas, kan Iskariyod la
odhan jiray, isagoo ka mid ah tirada
laba-iyo-tobanka. 4 Markaasuu tegey,
oo wuxuu la hadlay wadaaddada
sare iyo madaxdii askarta si uu ugu
gacangeliyo. 5 Goortaasay farxeen
oo kula heshiiyeen inay lacag
siiyaan, 6 wuuna oggolaaday, oo
wuxuu doonayay goor wanaagsan
inuu u soo gacangeliyo intii dadka
maqnaayeen.

Diyaargarayskii Cashadii Ugu Dambaysay

(Mat. 26:17-19; Mar. 14:12-16)

7 Waxaa timid maalintii Iidda
Kibista-aan-khamiirka-lahayn, tan
la leeyahay in neefka Kormaridda la
gowraco. 8 Markaasaa Ciise wuxuu
diray Butros iyo Yooxanaa isagoo
ku leh, Taga oo Kormaridda inoo
soo diyaargareeya aan cunnee.
9 Waxay ku yidhaahdeen, Xaggee
baad doonaysaa inaannu ku
diyaargarayno? 10 Wuxuu ku yidhi,
Bal eega, goortaad magaalada
gashaan waxaa idinla kulmi doona
nin ashuun biyah sita. Isaga raaca oo
ka daba gala guriguu galo. 11 Waxaad
ninka guriga leh ku tidhaahdaan,
Macallinkii wuxuu kugu leeyahay,
Meeday qooladdii martidu oo aan
xertayda kula cuni doono cashada
Iidda Kormaridda? 12 Wuxuu idin
tusayaa qoolad weyn oo sare oo
goglan, halkaa ku diyaargareeya.
13 Markaasay tageen, oo waxay heleen
siduu u sheegay, oo cashada Iidda
Kormaridda way diyaargareeyeen.

Cashadii Ugu Dambaysay

(Mat. 26:20-30;
Mar. 14:22-26; I Kor. 11:23-25)

14 Goortii saacaddii timid ayuu
fadhiistay, isaga iyo rasuulladiiba.
15 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Aad
baan u doonayay inaan cashadan
Iidda Kormaridda idinla cuno
intaanan xanuunsan. 16 Waayo,
waxaan idinku leeyahay, Mar
dambe tan ma cuni doono ilaa ay
ku dhammaystiranto boqortooyada
Ilaah dhexdeeda. 17 Markaasuu koob
qaaday, oo goortuu mahadnaqay
ayuu yidhi, Kan qaata oo qaybsada,
18 waayo, waxaan idinku leeyahay,
Hadda dabadeed anigu midhaha
geedka canabka ah kama cabbi doono
ilaa ay boqortooyada Ilaah timaado.
19 Kibisna wuu qaaday, oo goortuu
mahadnaqay, ayuu kala jejebiyey, oo
iyaga siiyey, isagoo leh, Tanu waa
jidhkaygii laydiin bixiyey. Waxan
xusuustayda u sameeya. 20 Sidaas
oo kale cashada dabadeed koobkuu
qaaday isagoo leh, Koobkanu
waa axdiga cusub oo dhiiggayga
aawadiin loo daadshay, 21 laakiin
eega, gacanta kan i gacangelinaya
miiskay ila saaran tahay, 22 waayo,
Wiilka Aadanahu waa baxayaa sidii
loo gooyay, laakiin hoog waxaa leh
ninkaas gacangelinaya. 23 Markaasay
waxay bilaabeen inay dhexdooda
isweyddiiyaan midkood waxan yeeli
doona.

Weynaanta Runta Ah

24 Dhexdoodana waxaa ku jirtay
dood ku saabsanayd midkood lagu
tirinaya inuu ugu weyn yahay.
25 Markaasuu ku yidhi, Quruumaha
boqorradoodu ay u taliyaan iyaga,
kuwa xukun ku lehna waxaa
la yidhaahdaa, Wanaagfalayaal.
26 Idinkuse sidaas ma ahaan
doontaan, laakiin kan dhexdiinna
ugu weyn, ha noqdo sida kan yar;
kan u sarreeyaana, ha noqdo sida
kan adeega. 27 Waayo, kee baa weyn,
ma kan cuntada u fadhiya baa mise
waa kan adeega? Miyaanu ahayn

kan cuntada u fadhiya? Aniguse sida kan adeega ayaan idiin dhex joogaa. 28 Idinku waxaad tihiin kuwa ila sii joogay markii lay jirrabayay. 29 Waxaan idiin yeelayaa boqortooyo sida aabbahay iigu yeelay, 30 si aad wax uga cuntaan oo uga cabtaan miiskayga oo boqortooyadayda ku jira, oo waxaad ku fadhiisan doontaan carshiyo idinkoo xukumaya laba-iyo-tobanka qolo oo Israa'iil.

Butros Dafiriddiisii Horaa Loo Sii Sheegay

(Mat. 26:31-35; Mar. 14:27-31; Yoox. 13:36-38)

31 Simoonow, Simoonow, ogow, Shayddaanka ayaa ku doonay inuu kuu haadiyo sida sarreen, 32 laakiin waan kuu baryootamay si aanu rumaysadkaagu u baabbi'in, adiguna goortaad hadaysantid walaalaha adkee. 33 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Sayidow, diyaar baan u ahay inaan kuu raaco xabsiga iyo dhimashadaba. 34 Isaguse wuxuu ku yidhi, Waxaan kuu sheegayaa, Butrosow, maanta diiqu ciyi maayo ilaa aad saddex kol dafirtid inaad i taqaan.

35 Wuxuuna ku yidhi, Goortaan idin diray kiishadla'aan iyo qandila'aan iyo kabola'aan, wax ma u baahnaydeen? Waxay yidhaahdeen, Maya, waxba. 36 Markaasuu ku yidhi, Laakiin haddeer kii kiishad qabaa ha qaato, sidaas oo kalena qandi ha qaato. Kii aan midna qabinna, dharkiisa ha iibiyo, oo seef ha iibsado. 37 Waayo, waxaan idinku leeyahay, Waa inuu igu dhammaado qorniinkan leh, Waxaa isaga lagu tiriyey sharcilaawayaasha. Waayo, waxa igu saabsani dhammaad bay leeyihiin. 38 Markaasay waxay yidhaahdeen, Sayidow, bal eeg, laba seefood ayaa halkan yaale. Wuxuu ku yidhi, Waa ku filan tahay.

Ciise Wuxuu Ku Tukaday Beer Getsemane

(Mat. 26:36-46; Mar. 14:32-42)

39 Markaasuu baxay oo Buur Saytuun tegey sidii caadadiisu ahayd, xertiina waa raacday. 40 Markuu meeshii joogay ayuu ku yidhi, Tukada inaydnaan jirrabaadda gelin. 41 Markaasuu intii dhagax la tuuro ka durkay, wuuna jilba joogsaday oo tukaday, 42 isagoo leh, Aabbow, haddaad doonaysid, koobkan iga fogee, hase ahaatee, doonistaydu yaanay noqon, taaduse ha noqoto. 43 Markaasaa waxaa samada kaga muuqatay malaa'ig isaga xoogaynaysa. 44 Isagoo aad u xanuunsan ayuu dadaal ku tukaday, dhididkiisuna wuxuu noqday sida dhibicyo dhiig ah oo dhulka ku dhacaya. 45 Goortuu tukashadiisii ka soo kacay, ayuu xertii u yimid oo wuxuu arkay iyagoo caloolxumo la hurda. 46 Markaasuu ku yidhi, Maxaad u huruddaan? Kaca oo tukada inaydnaan jirrabaadda gelin.

Ciise Waa La Qabtay

(Mat. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Yoox. 18:2-11)

47 Intuu weli hadlayay, bal eeg, waxaa yimid dad badan, oo kii Yuudas la odhan jiray oo laba-iyo-tobanka ka mid ahaa ayaa hortooda socday. Wuxuuna u soo dhowaaday Ciise inuu dhunkado. 48 Laakiin Ciise wuxuu ku yidhi, Yuudasow, ma waxaad Wiilka Aadanaha ku gacangelinaysaa dhunkasho? 49 Kuwii ag joogay goortay garteen waxa dhici doona, waxay yidhaahdeen, Sayidow, seef miyaannu ku dhufannaa? 50 Markaasaa midkood wuxuu ku dhuftay wadaadka sare addoonkiisii, oo dhegta midigta ka gooyay. 51 Laakiin Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Sii daaya. Markaasuu dhegtiisa taabtay oo bogsiiyey. 52 Kuwa u yimid, waxa weeye, wadaaddadii sare, iyo madaxdii askarta oo macbudka, iyo waayeelladii, waxaa Ciise ku yidhi, Ma waxaad iila soo baxdeen seefo iyo ulo sidaan tuug ahay? 53 Goortaan maalin walba macbudka idinkula jiri jiray, gacmo iguma aydaan soo taagi jirin, laakiin tanu waa saacaddiinna iyo xoogga gudcurka.

Butros Waa Dafiray Ciise

(Mat. 26:57-58, 69-75; Mar. 14:53-54, 66-72; Yoox. 18:12-18, 25-27)

54 Markaasay isagii qabteen oo kaxeeyeen, oo wadaadkii sare gurigiisa ayay geliyeen. Laakiin Butros baa meel fog ka daba socday, 55 oo goortay barxadda dhexdeeda dab ka shideen, oo ay wada fadhiisteen, ayaa Butros dhexdooda fadhiistay. 56 Laakiin gabadh baa intay aragtay isagoo dabka iftiinkiisa fadhiya, aad bay u dayday oo tidhi, Kanuna waa la jiray isagii. 57 Isaguse waa dafiray oo ku yidhi, Naag yahay, anigu garanba maayo isagii. 58 Waxoogaa yar dabadeed qof kale ayaa arkay oo yidhi, Adiguna midkood baad tahay. Butros baase yidhi, Nin yahow, anigu ma ihi. 59 Goortii saacad dhaaftay mid kale ayaa adkeeyey isagoo leh, Run weeye, kanuna waa la jiray, waayo, waa reer Galili. 60 Laakiin Butros wuxuu ku yidhi, Nin yahow, anigu garan maayo waxaad leedahay. Kolkiiba intuu weli hadlayay, diiqii baa ciyey. 61 Markaasaa Rabbigu soo jeestay oo Butros eegay; Butrosna wuxuu xusuustay ereygii Rabbiga siduu ku yidhi, Maanta intaanu diiqu ciyin, saddex kol ayaad i dafiri doontaa. 62 Markaasuu dibadda u baxay oo aad u ooyay.

Ciise Waa Lagu Kajamay Oo Garaacay

(Mat. 26:67-68; Mar. 14:65)

63 Nimankii Ciise qabtay way ku kajameen oo garaaceen. 64 Oo intay indhaha ka xidheen ayay weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen, Noo sheeg, yuu yahay kan kugu dhuftay? 65 Wax badan oo kalena ayay ku lahaayeen iyagoo caayaya.

Ciise Oo Wadaaddadii Sare Hor Taagan

(Mat. 26:59-66; Mar. 14:55-64; Yoox. 18:19-24)

66 Kolkuu waagii beryay, waxaa ururay waayeelladii dadka oo ahaa wadaaddadii sare iyo culimmadiiba, oo waxay isagii geeyeen shirkoodii iyagoo leh, 67 Haddii aad Masiixa tahay, noo sheeg. Wuxuuse ku yidhi, Haddaan idiin sheego ma rumaysan doontaan. 68 Haddaan idin weyddiiyona, iima jawaabi doontaan. 69 Laakiin hadda dabadeed Wiilka Aadanahu wuxuu fadhiisan doonaa midigta xoogga Ilaah. 70 Markaasay waxay wada yidhaahdeen, Haddaba miyaad tahay Wiilka Ilaah? Wuxuu ku yidhi, Waad tidhaahdeen inaan ahay. 71 Markaasay yidhaahdeen, Maxaannu markhaati weli ugu baahan nahay? Waayo, qudheenna ayaa afkiisa ka maqalnay.

Ciise Oo Hor Taagan Bilaatos Oo Ahaa Taliyaha Reer Rooma

(Mat. 27:1-2, 11-14; Mar. 15:1-5; Yoox. 18:28-38)

23 Markaasaa dadkoodii oo dhan kacay, oo waxay isagii hor geeyeen Bilaatos. 2 Kolkaasay bilaabeen inay ku ashtakeeyaan iyagoo leh, Waxaannu aragnay ninkan oo quruuntayada rogaya, oo diidaya in Kaysar cashuur la siiyo, oo odhanaya inuu qudhiisu yahay Masiix oo boqor ah. 3 Bilaatos ayaa weyddiiyey, isagoo leh, Ma Boqorka Yuhuudda baad tahay? Wuu u jawaabay oo ku yidhi, Waad tidhi. 4 Dabadeed Bilaatos wuxuu wadaaddadii sare iyo dadkii ku yidhi, Anigu ninkan eed kuma aan helin. 5 Laakiin way ku sii adkeeyeen iyagoo leh, Dadkuu kiciyaa, oo dalka Yahuudiya oo dhan ayuu wax baraa; dalka Galili ayuu ka soo bilaabay ilaa halkan.

Ciise Oo Herodos Hor Taagan

6 Bilaatos goortuu maqlay, wuxuu weyddiiyey inuu ninku reer

Galili yahay. 7Goortuu ogaaday
inuu ka mid ahaa kuwii Herodos
xukumo, wuxuu u diray Herodos,
kan qudhiisu Yeruusaalem joogay
wakhtigaas.
8Herodos goortuu Ciise arkay, aad
buu u farxay, maxaa yeelay, ilaa
wakhti dheer ayuu doonayay inuu
arko, waayo, wax buu ka maqlay, oo
wuxuu rajaynayay inuu calaamo
ka arko. 9Markaasuu su'aalo badan
weyddiiyey, laakiin waxba uma uu
jawaabin. 10Wadaaddadii sare iyo
culimmadii ayaa istaagay, oo aad iyo
aad bay u ashtakeeyeen. 11Herodos
ayaa fududaystay oo ku majaajilooday,
isaga iyo askartiisiiba, oo intuu dhar
dhalaalaya u geliyey ayuu Bilaatos
u celiyey. 12Maalintaas qudheeda
Herodos iyo Bilaatos saaxiibbo
bay noqdeen, intii ka horraysayse
cadaawe bay isu ahaayeen.

Bilaatos, Iyo Baraabbas, Iyo Ciise

(Mat. 27:15-26; Mar. 15:6-15;
Yoox. 18:39—19:16)

13Bilaatos ayaa isugu yeedhay
wadaaddadii sare iyo taliyayaashii
iyo dadkii. 14Markaasuu wuxuu
ku yidhi, Ninkan waxaad iigu
keenteen sidii mid dadka rogaya.
Bal ogaada, hortiinna ayaan wax ku
weyddiiyey, oo ninkan kuma aan
helin eed ku saabsan waxaad ku
ashtakaynaysaan. 15Herodosna kuma
uu helin, wuuna noo soo celiyey, oo
ma jiro wax dhimasho istaahila oo
uu sameeyey. 16Taas aawadeed waan
edbinayaa oo sii daynayaa. 17Waayo,
waajib bay ahayd inuu iidda mid u
sii daayo iyaga. 18Markaasay wada
qayliyeen, iyagoo leh, Wad kan,
Baraabbas noo sii daa, 19kan xabsiga
loogu riday fallaagaduu magaalada
ka riday iyo dilid aawadeed. 20Mar
kale Bilaatos ayaa iyaga la hadlay
isagoo doonaya inuu Ciise sii daayo.
21Laakiin way qayliyeen, iyagoo leh,
Iskutallaabta ku qodob, iskutallaabta
ku qodob. 22Markaasuu wuxuu
kolkii saddexaad ku yidhi, Waayo?
Waa maxay sharka kanu sameeyey?
Kuma aan helin sabab lagu dilo, taas
aawadeed waan edbinayaa oo sii
daynayaa. 23Laakiin cod weyn ayay
ku adkaysteen iyagoo weyddiisanaya
in iskutallaabta lagu qodbo, oo
waxaa xoog batay codadkoodii
iyo codadkii wadaaddada sare.
24Markaasaa Bilaatos wuxuu
xukumay in loo yeelo waxay
weyddiisteen. 25Wuuna sii daayay kii
fallaagada iyo dilidda xabsiga loogu
riday oo ay weyddiisteen, laakiin
Ciise buu u dhiibay iyaga siday
doonayeen.

Ciise Waa Lagu Qodbay Iskutallaabta

(Mat. 27:32-44;
Mar. 15:21-32; Yoox. 19:17-27)

26Kolkay wadeen, waxay qabteen
Simoon reer Kuranaya ah isagoo
beeraha ka soo socda, waxayna
saareen iskutallaabtii inuu Ciise ka
daba qaado.
27Waxaana la socday dad badan
iyo dumar laabta garaacaya oo
barooranaya. 28Laakiin Ciise intuu
u soo jeestay, wuxuu ku yidhi,
Gabdhaha Yeruusaalemow, ha ii
ooyina, laakiin u ooya qudhiinna
iyo carruurtiinna, 29waayo, bal eega,
wakhtigu waa imanayaa goortay
odhan doonaan, Waxaa barakaysan
madhashada iyo uurarka aan
weligood dhalin iyo naasaha aan
weligood la nuugin. 30Markaasay
bilaabi doonaan inay buuraha ku
yidhaahdaan, Nagu soo dhaca, oo
ay gumburahana ku yidhaahdaan,
Na qariya. 31Waayo, hadday geedka
qoyan waxaas ku sameeyaan, maxaa
ku dhici doona kan engegan?
32Waxaana lala waday laba kale
oo xumaanfalayaal ah in lala dilo.
33Markay yimaadeen meeshii
la yidhaahda dhakada, halkaasay
iskutallaabo ku qodbeen isaga iyo
xumaanfalayaashii, mid midigta,
kan kalena bidixda. 34Markaasaa
Ciise wuxuu yidhi, Aabbow, iyaga
cafi, waayo, garan maayaan waxay
samaynayaan. Markaasay dharkiisii

qaybsadeen, wayna saami riteen.
35Dadkuna way taagnaayeen
iyagoo daawanaya. Taliyayaashuna
way ku qosleen iyagoo leh, Kuwa
kale ayuu badbaadiyey, kanu ha
isbadbaadiyo, hadduu yahay Masiixa
Ilaah, kan uu doortay. 36Askartiina
waa ku majaajiloodeen, oo intay u
yimaadeen, ayay khal siiyeen, 37oo
waxay ku yidhaahdeen, Haddii
aad tahay boqorka Yuhuudda,
isbadbaadi. 38Meel ka korraysay
isagana waxaa ku qorraa qornilin
leh, KANU WAA BOQORKA
YUHUUDDA.
39Xumaanfalayaashii deldelnaa
midkood ayaa caayay isagoo leh,
Miyaanad ahayn Masiixa? Annaga
iyo qudhaadaba badbaadi. 40Laakiin
kii kale ayaa jawaabay oo canaantay
isagoo leh, Miyaanad xataa Ilaah
ka baqin, waayo, isku xukun baad
tihiin? 41Waayo, innaga waa inoo
xaq, maxaa yeelay, waxaynu helnay
abaalkii wixii aynu falnay, ninkanuse
wax aan jid ahayn ma uu falin.
42Markaasuu ku yidhi, Ciisow, i
xusuuso goortaad boqortooyadaada
ku timaado. 43Wuxuu ku yidhi, Runtii
waxaan kugu leeyahay, Maanta
Firdooska ayaad igula jiri doontaa.

Ciise Waa Dhintay

(Mat. 27:45-56;
Mar. 15:33-41; Yoox. 19:28-30)

44Haddaba waxay ahayd
abbaaraha saacaddii lixaad,
dhulka oo dhammuna gudcur buu
noqday ilaa saacaddii sagaalaad.
45Qorraxdu way madoobaatay,
daahii macbudkuna dhexda ayuu
ka kala dillaacay. 46Markaasaa
Ciise cod weyn ku dhawaaqay oo
yidhi, Aabbow, gacmahaaga ayaan
ruuxayga u dhiibayaa. Goortuu
waxaas yidhi, ayuu ruuxii bixiyey.
47Boqol-u-taliyihii goortuu arkay
wixii dhacay, ayuu Ilaah ammaanay
oo yidhi, Hubaal ninkanu xaq buu
ahaa. 48Dadkii oo dhan oo daawasho
isugu yimid, goortay arkeen wixii
dhacay, ayay noqdeen iyagoo laabta
garaacaya. 49Waxaa meel fogna ka
taagnaayeen kuwii Ciise yiqiin oo
dhan iyo dumarkii Galili ka soo
raacay, iyagoo waxaas dayaya.

Ciise Waa La Aasay

(Mat. 27:57-61;
Mar. 15:42-47; Yoox. 19:38-42)

50Oo bal eeg, waxaa jiray nin
Yuusuf la odhan jiray oo taliye ahaa,
wuxuuna ahaa nin wanaagsan oo
xaq ah, 51(isaguna raalli kama ahayn
waanidoodii iyo falniinkoodii),
wuxuuna ahaa reer Arimataya oo
ahayd magaalo Yuhuudda, kan
boqortooyada Ilaah sugayay. 52Kanu
wuxuu u tegey Bilaatos oo ka baryay
Ciise meydkiisii. 53Markaasuu soo
dejiyey oo kafan ku duudduubay, oo
wuxuu geliyey xabaal dhagax ka
qodnayd, meel aan weligeed ninna
la dhigin. 54Waxay ahayd Maalintii
Diyaargarayska, sabtidiina waa soo
dhowaanaysay. 55Dumarkii kala
yimid Galili ayaa daba socday oo
arkay xabaashii iyo sida meydkiisii
loo dhigay. 56Markaasay noqdeen,
oo dhir udgoon iyo cadar soo
diyargareeyeen.
Sabtidiina way nasteen sida
qaynuunka u ahaa.

Ciise Waa Ka Soo Sara Kacay Kuwii Dhintay

(Mat. 28:1-10; Mar. 16:1-8; Yoox. 20:1-10)

24 Maalintii ugu horraysay ee
toddobaadka, goortii waagii
beryayay, ayay xabaashii yimaadeen,
iyagoo wada dhirtii udgoonayd oo
ay diyaargareeyeen. 2Oo waxay
arkeen dhagixii oo xabaashii laga
giringiriyey. 3Markaasay galeen,
laakiin kama ay helin meydkii
Rabbi Ciise. 4Waxaa dhacay, intay
waxaas ka sii welwelsanaayeen, in
laba nin oo dhar dhalaalaya sitaa
ag taagnaayeen. 5Dumarkii iyagoo
cabsanaya ayay wejigooda hoos ugu
foororiyeen dhulka. Markaasay ku
yidhaahdeen iyaga, Maxaad kan nool
uga dhex doondoonaysaan kuwii
dhintay? 6Isagu halkan ma joogo,

laakiinse waa sara kacay. Xusuusta
siduu idiinla hadlay intuu Galili
weli joogay, 7isagoo leh, Wiilka
Aadanaha waa in loo gacangeliyo
dembilayaasha, oo iskutallaabta lagu
qodbo, oo maalinta saddexaad uu soo
sara kaco. 8Markaasay hadalladiisii
xusuusteen. 9Wayna ka soo noqdeen
xabaashii, oo waxaas oo dhan ayay u
sheegeen koob-iyo-tobankii iyo kuwii
kale oo dhan. 10Waxay ahaayeen
Maryantii reer Magdala, iyo Yo'anna,
iyo Maryan oo ahayd Yacquub
hooyadii; dumarkii kalena oo la jiray
ayaa waxaas rasuulladii u sheegay.
11Hadalladaas waxay la noqdeen wax
aan micne lahayn, wayna rumaysan
waayeen. 12Laakiin Butros ayaa kacay
oo xabaashii u orday, markaasuu
foororsaday oo wuxuu arkay maryihii
keligood oo meel yaal; markaasuu ka
tegey oo gurigiis ku noqday isagoo ka
yaabban wixii dhacay.

Ciise Wuxuu U Muuqday Xertii Emma'us Ku Socotay

(Mar. 16:12-13)

13Laba ka mid ah iyaga waxay
maalintaas qudheeda ku socdeen
tuulo la odhan jiray Emma'us, tan
Yeruusaalem u jirtay lixdan[f] istaadiyon.
14Waxay ka wada hadlayeen wixii
dhacay oo dhan, 15oo waxay
noqotay intay wada hadlayeen oo
wax isweyweyddiinayeen, in Ciise
qudhiisa u soo dhowaaday oo la
socday. 16Laakiin waa la indhasaabay
si aanay u garanayn. 17Markaasuu
ku yidhi, Maxay yihiin hadalladan
aad isku haysaan intaad socotaan?
Wayna istaageen iyagoo fool qulubsan.
18Midkood oo Kale'obas la odhan
jiray, ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Ma
adigoo keliya oo Yeruusaalem deggan
oo aan ogayn wixii ayaamahan
meeshaas ka dhacay? 19Wuxuu ku
yidhi, Wax maxay ah? Waxay ku
yidhaahdeen, Wixii ku saabsanaa
Ciisihii Reer Naasared, kii ahaa nin
nebi ah oo xoog u lahaa wax falniin
iyo hadal ah Ilaah iyo dadka oo dhan
hortooda, 20iyo sidii wadaaddada
sare iyo taliyayaasheennii ugu
dhiibeen in dhimasho lagu xukumo,
oo iskutallaabta ayay ku qodbeen.
21Laakiin waxaannu rajaynaynay
inuu yahay kan Israa'iil soo furan
lahaa, laakiin waxaas oo dhan weliba
maanta waa u maalintii saddexaad
markii ay waxaas oo dhammi dhaceen.
22Weliba dumar annaga naga mid ah
ayaa naga yaabsiiyey, kuwii aroortii
hore xabaashii tegey. 23Goortii ay
meydkiisii waayeen ayay yimaadeen
iyagoo leh, Waxaannu weliba aragnay
muuqad malaa'igo kuwa yidhi, Wuu
nool yahay. 24Qaarkood oo nala
joogay ayaa xabaashii tegey, oo waxay
arkeen sidii dumarku yidhi, laakiin
isagase ma ay arkin. 25Markaasuu ku
yidhi, Nacasyo yahow oo qalbigoodu
ka raagay inuu rumaysto wixii
nebiyada oo dhammi ay ka hadleen.
26Masiixa miyaanay waajib ku ahayn
inuu waxaas oo dhan ku silco oo
uu ammaantiisa galo? 27Markaasuu
ka bilaabay Muuse iyo nebiyada
oo dhan, Qorniinka oo dhanna
ayuu uga micneeyey wixii isaga
qudhiisa ku saabsanaa. 28Goortaasay
ku soo dhowaadeen tuuladay ku
socdeen, isaguna wuxuu iska dhigay
mid sii fogaanaya, 29laakiin way
oggolaysiiyeen iyagoo leh, Nala joog,
waayo, makhribku waa dhow yahay,
maalintiina durba waa dhammaatay.
Markaasuu la galay inuu la joogo.
30Waxaa dhacay kolkuu cunto ula
fadhiistay inuu kibista qaaday, oo
barakeeyey, oo intuu kala jejebiyey
ayuu siiyey. 31Markaasaa indhahoodu
furmeen, oo isagay garteen, wuuna
ka libdhay. 32Markaasay isku
yidhaahdeen, Miyaan qalbigeennu
gubanin intuu jidka inagula hadlayay
iyo intuu Qorniinkii inoo furayay?
33Saacaddaas qudheeda ayay kaceen
oo Yeruusaalem ku noqdeen, waxayna
arkeen koob-iyo-tobankii iyo kuwii
la jiray oo isu ururay, 34iyagoo leh,
Hubaal Sayidku waa sara kacay, oo
wuxuu u muuqday Simoon. 35Iyaguna

f 24:13 istaadiyon = mayl toban meelood oo meel.

waxay ka warrameen wixii jidka ka
dhacay iyo siday isaga ugu garteen
kala jejebintii kibista.

Ciise Wuxuu U Muuqday Rasuulladii

(Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Yoox. 20:19-23)

36Intay waxyaalahaas ku hadlayeen,
isaga qudhiisa ayaa dhexdooda
taagnaa, oo wuxuu ku yidhi, Nabadi
ha idinla jirto. 37Laakiin way
argaggexeen oo cabsadeen, waxayna
u maleeyeen inay ruuxaan arkeen.
38Markaasuu ku yidhi, Maxaad u
naxaysaan? Fikirro maxay qalbigiinna
uga kacayaan? 39Gacmahayga iyo
cagahayga arka inaan anigu isagii
ahay, i taabta oo arka, waayo,
ruuxaan jiidh iyo lafo ma leh sidaad
igu arkaysaan inaan leeyahay.
40Goortuu waxaas yidhi, ayuu tusay
gacmihiisa iyo cagihiisa. 41Intay
yaabsanaayeen iyagoo aan weli
rumaysan farxad aawadeed, wuxuu
ku yidhi, Halkan wax la cuno ma ku
haysaan? 42Kolkaasay waxay siiyeen
in kalluun duban ah. 43Markaasuu
qaaday oo hortooda ku cunay.
44Wuxuu ku yidhi, Kuwani waa
hadalladaydii aan idinkula hadlay
intii aan weli idinla jiray. Waa inay
noqdaan wax walba oo sharciga
Muuse iyo nebiyadii iyo sabuurrada
laygaga qoray oo igu saabsanaa.
45Markaasuu garashadooda u furay si
ay u gartaan Qorniinka. 46Wuxuuna
ku yidhi, Sidaasay u qoran tahay,
Waa inuu Masiixu silco, oo uu
maalinta saddexaad kuwa dhintay
ka soo sara kaco, 47iyo in toobaddii
iyo dembidhaafka magiciisa lagu
wacdiyo quruumaha oo dhan oo laga
bilaabo Yeruusaalem. 48Idinkuna
waxyaalahaas ayaad markhaati ka
tihiin. 49Oo bal eega, waxaan idiin
soo dirayaa ballankii Aabbahay,
laakiin magaalada jooga ilaa xoog
laydinka huwiyo xagga sare.

Ciise Kor Buu U Baxay

(Mar. 16:19-20)

50Markaasuu iyaga kaxeeyey
ilaa meel ku dhow Beytaniya, oo
intuu gacmihii kor u qaaday ayuu
barakeeyey. 51Waxaa dhacay intuu
barakaynayay inuu ka tegey, oo
waxaa kor loogu qaaday samada.
52Markaasay isaga caabudeen, oo
waxay Yeruusaalem kula noqdeen
farxad weyn; 53oo goor walbaba
macbudka ayay ku jireen iyagoo
Ilaah ammaanaya.

INJIILKA SIDA
YOOXANAA
U QORAY

Bilowgii

1 Bilowgii waxaa jiray Ereyga,
Ereyguna wuxuu la jiray Ilaah,
Ereyguna wuxuu ahaa Ilaah.
2Isagu Ilaah buu la jiray bilowgii.
3Wax walba waxaa laga sameeyey
xaggiisa, oo wixii la sameeyey
lama samayn isaga la'aantiis.
4Isaga waxaa ku jirtay nolol,
noloshuna waxay ahayd nuurka
dadka. 5Nuurkuna wuxuu ka ifayaa
gudcurka, gudcurkuna kama badin.
6Waxaa jiray nin xagga Ilaah laga
soo diray, magiciisuna wuxuu ahaa
Yooxanaa. 7Isagu wuxuu u yimid
markhaati furid, inuu u marag furo
nuurka, inay dhammaan xaggiisa
ka wada rumaystaan. 8Isagu nuurka
ma uu ahayn, laakiin wuxuu u
yimid inuu nuurka u marag furo.
9Kaasu wuxuu ahaa nuurka runta
ah oo iftiimiya nin walba oo dunida
yimaada.
10Wuxuu ku jiray dunida,
dunidana waxaa laga sameeyey
xaggiisa, oo dunidunа ma ay
garanayn isaga. 11Wuxuu u
yimid kuwiisii, kuwiisiina ma ay
aqbalin isaga. 12Laakiin in alla
intii aqbashay, wuxuu siiyey amar
ay carruurtii Ilaah ku noqdaan,
kuwaasu waa kuwii magiciisa
rumaystay, 13oo aan ka dhalan
dhiigga, ama doonistii jidhka, ama
dad doonistiis, laakiin waxay ka
dhasheen Ilaah. 14Ereyguna jidh buu
noqday, oo waa ina dhex joogay, oo
waxaannu aragnay ammaantiisii,
taas oo ahayd ammaantii u ekayd
tan Wiilka keliya ee Aabbaha, ee
nimco iyo run ka buuxa. 15Yooxanaa
waa u marag furay isaga, wuxuuna
ku qayliyey oo yidhi, Kanu waa kii
aan idhi, Kan iga daba imanayaa
waa iga horreeyey, waayo, hortay
buu jiray. 16Dhammaanteen
waxaynu buuxnaantiisa ka helnay
nimco ka nimco. 17Waayo, sharciga
waxaa loo soo dhiibay Muuse,
laakiinse nimcada iyo runtu waxay
ku yimaadeen Ciise Masiix. 18Ninna
ma arkin Ilaah marnaba, Wiilka
keliya oo laabta Aabbaha ku jira
kaasaa inoo sheegay.

Maraggii Yooxanaa Baabtiisihii Uu Ciise U Furay

(Mat. 3:1-12; Mar. 1:7-8; Luuk. 3:15-17)

19Kanu waa maraggii Yooxanaa
furay, markii Yuhuuddu
Yeruusaalem uga soo direen
wadaaddo iyo kuwo reer Laawi
ah inay weyddiiyaan oo ku
yidhaahdaan, Yaad tahay? 20Isagu
waa qirtay, mana uu inkirin, oo
wuxuu qirtay oo yidhi, Anigu ma ihi
Masiixa. 21Markaasay weyddiiyeen,
Haddaba yaad tahay? Ma Eliyaas
baad tahay? Wuxuuna yidhi, Ma ihi.
Ma nebigii baad tahay? Wuxuuna ku
jawaabay, Maya. 22Waxay haddaba
ku yidhaahdeen, Yaad tahay? si

aannu jawaab ugu celinno kuwii
na soo diray. Yaad isku sheegaysaa?
23Wuxuu yidhi, Waxaan ahay
codka kan cidlada kaga qaylinaya,
Jidka Rabbiga toosiya, siduu nebi
Isayos u yidhi. 24Kuwa la soo diray
waxay ka yimaadeen Farrisiinta.
25Markaasay weyddiiyeen oo ku
yidhaahdeen, Haddaba maxaad
dadka u baabtiistaa haddaanad
ahayn Masiixa ama Eliyaas ama
nebigii? 26Yooxanaa wuxuu ugu
jawaabay oo ku yidhi, Anigu
waxaan dadka ku baabtiisaa biyo,
laakiin dhexdiinna waxaa jooga mid
aydnaan garanaynin 27oo ah kan iga
daba imanaya, kan aanan istaahilin
inaan yeelmaha kabtiisa furo.
28Waxyaalahaasu waxay ka dhaceen
Beytaniya taas oo ku taal Webi
Urdun shishadiisa, oo ahayd meeshii
Yooxanaa dadka ku baabtiisayay.
29Maalintii labaad Yooxanaa
wuxuu arkay Ciise oo ku soo socda,
oo wuxuu yidhi, Bal eega Wanka
Ilaah ee dembiga dunida qaadaya.
30Kanu waa kii aan idhi, Waxaa iga
daba imanaya nin iga horreeyey,
waayo, hortay buu jiray. 31Anigu
ma aan aqoonin isaga, laakiin
inuu Israa'iil u soo muuqdo sidaa
daraaddeed ayaan u imid anigoo
dadka biyo ku baabtiisa. 32Yooxanaa
waa marag furay isagoo leh, Waxaan
arkay Ruuxa oo samada uga soo
degaya sidii qoolley oo kale, wuuna
dul joogsaday isagii. 33Anigu ma
aan aqoonin isaga, laakiin kii ii soo
diray inaan dadka biyo ku baabtiiso,
wuxuu igu yidhi, Kii aad ku aragtid
Ruuxa oo ku soo degaya oo ku dul
joogsanaya, kaasu waa kan dadka
ku baabtiisa Ruuxa Quduuska ah.
34Anigu waan arkay, waana u marag
furay in kanu yahay Wiilka Ilaah.

Xertii Ugu Horraysay

35Mar kale maalintii dambe
Yooxanaa waa taagnaa isaga iyo
laba xertiisa ahayd. 36Oo wuxuu
arkay Ciise oo socda, markaasuu
yidhi, Bal eega Wanka Ilaah.
37Labadii xerta ahaydna way
maqleen isagoo hadlaya, wayna
raaceen Ciise. 38Markaasaa Ciise
soo jeestay, waana arkay iyagoo
raacaya, kolkaasuu ku yidhi,
Maxaad doonaysaan? Waxay
ku yidhaahdeen, Rabbi (waxaa
lagu fasiraa Macallin), Xaggee
baad deggan tahay? 39Wuxuu ku
yidhi, Kaalaya oo arka, Markaasay
yimaadeen oo arkeen meeshuu
degganaa, wayna la joogeen
maalintaas. Goortaas waxay ahayd
abbaaraha saacaddii tobnaad.
40Mid ka mid ah labadii maqashay
Yooxanaa oo raacday, wuxuu ahaa
Andaros, Simoon Butros walaalkiis.
41Isagu wuxuu hortii doonay
walaalkiis Simoon oo ku yidhi,
Waannu helnay Masiixa (kan lagu
fasiro Kiristooska). 42Markaasuu
wuxuu u geeyey Ciise. Ciisena intuu
eegay ayuu wuxuu ku yidhi, Adigu
waxaad tahay Simoon ina Yoonis.
Waxaa lagu odhan doonaa Keeyfas
(oo fasirkiisu yahay Butros).
43Maalintii labaad wuxuu
doonayay inuu Galili tago, oo
wuxuu helay Filibos. Ciisena wuxuu
ku yidhi, I soo raac. 44Filibos
wuxuu ahaa reer Beytsayda
taas oo ah magaaladii Andaros
iyo Butros. 45Markaasaa Filibos
wuxuu doonay Nataana'el oo ku
yidhi, Waxaannu helnay kii Muuse
sharciga ku qoray wax isaga ku
saabsan, oo nebiyadiina ay qoreen
wax isaga ku saabsan, waana
Ciisihii reer Naasared oo ah ina
Yuusuf. 46Nataana'el wuxuu ku yidhi,
Ma wax wanaagsan baa ka iman
kara Naasared? Markaasaa Filibos
wuxuu ku yidhi, Kaalay oo arag.
47Ciise wuxuu arkay Nataana'el
oo ku soo socda, oo wuxuu ku
yidhi, Bal eeg, kanu waa mid reer
Israa'iil oo run ah oo aan khiyaano
lahayn. 48Markaasaa Nataana'el
wuxuu ku yidhi, Xaggee baad igu
tiqiin? Ciise ayaa u jawaabay oo ku
yidhi, Intaan Filibos kuu yeedhin,
markaad geedkii berdaha hoostiisa

joogtay, ayaan ku arkay. 49 Kolkaasaa
Nataana'el u jawaabay oo ku yidhi,
Macallimow, waxaad tahay Wiilka
Ilaah, oo waxaad tahay boqorkii
Israa'iil. 50 Ciise ayaa u jawaabay oo
ku yidhi, Ma waxaad u rumaysatay
odhaatinkii aan kugu idhi, Geedka
berdaha hoostiisa ayaan kugu
arkay? Waxaad arki doontaa
wax waxyaalahaas ka waaweyn.
51 Markaasuu ku yidhi, Runtii, runtii,
waxaan idinku leeyahay, Waxaad
arki doontaan samadoo furan iyo
malaa'igaha Ilaah oo kor u kacaya
oo ku soo degaya Wiilka Aadanaha.

Arooskii Magaalada Kaana Lagu Sameeyey

2 Maalintii saddexaad waxaa
Kaana tii Galili jiray aroos, Ciise
hooyadiisna halkaasay joogtay.
2 Waxaana arooska loogu yeedhay
Ciise iyo xertiisii. 3 Markii khamrigu
dhammaaday Ciise hooyadiis waxay
isaga ku tidhi, Khamri ma ay qabaan.
4 Markaasaa Ciise wuxuu iyada ku
yidhi, Islaan yahay, aniga iyo adiga
maxaa inoo dhexeeya? Saacaddaydu
weli ma iman. 5 Kolkaasaa hooyadiis
waxay midiidinyadii ku tidhi, Wax
kastuu idinku yidhaahdo, yeela.
6 Meeshaas waxaa yiil lix ashuun
oo dhagax ah, oo loo dhigay
caadada Yuhuudda oo daahirinta,
mid kastaana wuxuu qaadi jiray
qiyaas laba ama saddex[a] metritas.
7 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi,
Ashuummada biyo ka buuxiya,
goortaasay buuxiyeen ilaa girgirka.
8 Kolkaasuu wuxuu ku yidhi, Ka soo
dhura oo u geeya ka miiska arooska
madaxda u ah, wayna u geeyeen. 9 Kii
madaxda ahaa markuu dhadhamiyey
biyihii khamriga noqday ma uu
ogayn meel ay ka yimaadeen, laakiin
midiidinyadii oo soo dhuray way
ogaayeen; markaasaa kii madaxda
ahaa u yeedhay ninkii arooska ahaa,
10 oo ku yidhi, Nin kastaa marka
hore wuxuu soo saaraa khamriga
wanaagsan, oo markay u cabbaan
siday doonayaan dabadeedna ayuu
keenaa kan liita; adiguse khamriga
wanaagsan ilaa haddeer ayaad dib
u dhigtay. 11 Calaamooyinka Ciise
tii ugu horraysay waxay ahayd tan
uu ku sameeyey Kaana tii Galili, oo
wuxuu ku muujiyey ammaantiisii,
xertiisiina way rumaysteen.
12 Waxaas dabadeed wuxuu tegey
Kafarna'um, waxaana la socday
hooyadiis iyo walaalihiis iyo
xertiisii, oo maalmo aan badnayn
ayay meeshaas joogeen.

Ciise Macbudkuu Nadiifiyey

(Mat. 21:12-13; Mar. 11:15-18; Luuk. 19:45-46)

13 Iiddii Kormaridda oo Yuhuudda
waa dhowayd, oo Ciisena wuxuu
u kacay Yeruusaalem. 14 Wuxuu
macbudka ku arkay kuwa ku iibinaya
dibiyo iyo ido iyo qoolleyo, iyo kuwa
fadhiya oo lacagta bedbeddelaya.
15 Markaasuu xadhko karbaash
ka sameeyey, kulligoodna ayuu
macbudka ka eryay, dibiyada iyo
idaha labadaba, lacagtiina wuu
ka daadiyey kuwii bedbeddelayay,
miisaskoodiina wuu rogay. 16 Kuwii
qoolleyaha iibinayayna wuxuu ku
yidhi, Waxyaalahan halkan ka qaada.
Guriga Aabbahay ha ka dhigina guri
baayacmushtari. 17 Xertiisii waxay
xusuusteen in la qoray, Qiiradaan
gurigaaga u qabo ayaa i gubaysa.
18 Sidaa aawadeed Yuhuuddu waa
u jawaabtay oo ku tidhi isaga,
Calaamadee baad na tusaysaa
waxaad waxyaalahaas u samaynayso?
19 Ciisena waa u jawaabay oo ku
yidhi, Macbudkan dumiya, oo
saddex maalmood dabadeed ayaan
kicin doonaa. 20 Yuhuuddu haddaba
waxay yidhaahdeen, Lix iyo afartan
sannadood ayaa macbudkan la
dhisayay, adiguna ma waxaad
ku kicinaysaa saddex maalmood?
21 Isaguse wuxuu ka hadlayay
macbudka jidhkiisa ah. 22 Sidaa
aawadeed markuu ka soo sara
kacay kuwii dhintay, xertiisii way

a 2:6 metritas = laba ama saddex metritas abbaaraha shan ama lix teneg.

soo xusuusteen inuu taas ka hadlay,
wayna rumaysteen Qorniinka iyo
hadalkii Ciise yidhi.
23 Markuu Yeruusaalem joogay
wakhtigii Iiddii Kormaridda dad
badan ayaa magiciisa rumaystay
markay arkeen calaamooyinkuu
sameeyey. 24 Laakiin Ciise qudhiisu
iskuma hallayn iyaga, waayo dadka
oo dhan ayuu yiqiin, 25 oo uma
baahnayn in laga marag furo dadka,
waayo, isaga qudhiisu waa yiqiin
waxa dadka ku jira.

Ciise Baa Nikodemos La Sheekaystay

3 Waxaa jiray nin ka mid
ahaa Farrisiinta oo la odhan
jiray Nikodemos oo Yuhuudda
taliye u ahaa. 2 Isagu habeenkuu
u yimid Ciise, wuxuuna ku
yidhi, Macallimow, waannu og
nahay inaad tahay macallin ka
yimid Ilaah, waayo, ninna ma
samayn karo calaamooyinkan
aad samayso haddaan Ilaah la
jirin. 3 Ciise ayaa u jawaabay oo ku
yidhi, Runtii, runtii waxaan kugu
leeyahay, Qof haddaanu mar kale
dhalan, boqortooyadii Ilaah arki
kari maayo. 4 Nikodemos wuxuu
ku yidhi, Sidee baa nin mar kale
u dhalan karaa isagoo duq ah?
Miyuu mar kale uurkii hooyadiis
geli karaa oo ka dhalan karaa?
5 Ciise baa ugu jawaabay, Runtii,
runtii, waxaan kugu leeyahay,
Qof haddaanu ka dhalan biyo
iyo Ruuxa, boqortooyadii Ilaah
geli kari maayo. 6 Waxa jidhka ka
dhashaa waa jidh, waxa Ruuxa ka
dhashaana waa ruux. 7 Ha la yaabin
haddaan ku leeyahay, Waa inaad
mar kale dhalataan. 8 Dabayshu
way u dhacdaa meeshay doonto,
waxaadna maqashaa xiinkeeda,
laakiin ma ogid meeshay ka timaado
iyo meeshay u kacdo; waa sidaas oo
kale qof kasta oo Ruuxa ka dhasha.
9 Nikodemos ayaa u jawaabay oo
ku yidhi, Sidee baa waxyaalahaas u
noqon karaan? 10 Markaasaa Ciise u
jawaabay oo ku yidhi, Ma waxaad
tahay macallinka Israa'iil, oo aadan
weliba waxyaalahaasna garanayn?
11 Runtii, runtii, waxaan ku leeyahay,
Waxaannu naqaan ayaannu ka
hadalnaa, oo waxaannu aragnay
ayaannu ka marag furnaa, idinkuna
maraggayaga ma aqbashaan.
12 Haddaan wixii dunida idiin sheegay
oo aad rumaysan weydeen, sidee
baad u rumaysanaysaan haddaan
waxa jannada idiin sheego? 13 Ninna
jannada kor uma tegin, kii jannada
ka soo degay maahee, waana Wiilka
Aadanaha oo jannada jooga. 14 Sidii
Muuse abeesadii kor ugu qaaday
cidlada, sidaasoo kale Wiilka
Aadanaha waa in kor loo qaado,
15 in mid kastoo isaga rumaystaa uu
lahaado nolosha weligeed ah.
16 Ilaah intuu dunida jacayl u
qabay ayuu siiyey Wiilkiisa keliya
oo dhashay in mid kastoo isaga
rumaystaa uusan lumin laakiinse
uu lahaado nolosha weligeed ah.
17 Ilaah Wiilka uguma soo dirin
dunida inuu xukumo dunida, laakiin
wuxuu u soo diray inay dunidu
ku badbaaddo isaga. 18 Kii isaga
rumaystaa ma xukumna, laakiinse
kii aan isaga rumaysan, hore
ayaa loo xukumay, maxaa yeelay,
wuxuusan rumaysan magaca Wiilka
Ilaah oo keliya oo dhashay. 19 Kanu
waa xukunka, nuurka ayaa dunida
yimid, dadkiise waxay nuurkii ka
jeclaadeen gudcurka, maxaa yeelay,
shuqulladoodu shar bay ahaayeen.
20 Nin kastoo shar falaa nuurkuu
nebcaadaa, umana yimaado nuurka,
si aan shuqulladiisa loogu canaanan.
21 Laakiinse kii runta falaa, nuurkuu
yimaadaa si shuqulladiisu u
muuqdaan in Ilaah laga sameeyey.

Yooxanaa Baabtiisihii Mar Labaad Ayuu Ciise U Sii Marag Furay

22 Waxaas dabadeed Ciise iyo
xertiisii waxay yimaadeen dalka
Yahuudiya, oo meeshaas ayuu iyaga
la joogay oo dad ku baabtiisay.
23 Yooxanaana wuxuu dad ku

baabtiisayay Caynoon oo ku dhow
Saalim, waayo, meeshaasu waxay
lahayd biyo badan, iyaguna way
yimaadeen, waana la baabtiisay.
24 Waayo, Yooxanaa weli xabsiga
laguma tuurin. 25 Sidaa aawadeed
waxaa ka dhex kacay Yooxanaa
xertiisii iyo nin Yuhuudi ahaa
weyddiis oo daahirinta ku saabsan.
26 Markaasay u yimaadeen Yooxanaa
oo ku yidhaahdeen, Macallimow, kii
kula jiray Webi Urdun shishadiisa
oo aad marag u furtay ayaa dad
baabtiisaya, oo dadka oo dhan way
u imanayaan. 27 Yooxanaa waa u
jawaabay oo ku yidhi, Ninna waxba
ma heli karo haddaan jannada
laga siin. 28 Idinka qudhiinnu
markhaatiyaal baad tihiin inaan
idhi, Anigu ma ihi Masiixa, laakiin
hortiisa ayaa lay soo diray. 29 Kii
aroosadda qabaa waa arooska,
laakiin saaxiibka arooska oo ag
taagan oo maqla isaga, aad buu ugu
farxaa codkii arooska daraaddiis.
Sidaa aawadeed farxaddaydu waa
dhan tahay. 30 Isagu waa inuu
kordho, aniguse waa inaan yaraado.

Kan Jannada Ka Yimid

31 Kii xagga sare ka yimaadaa,
dhammaan ayuu ka sarreeyaa; kii
dunida ka yimaadaana waa kii
dunida, oo wuxuu ka hadlaa dunida.
Kii jannada ka yimaadaa, dhammaan
ayuu ka sarreeyaa. 32 Wuxuu arkay oo
maqlay waxaas ayuu ka marag furaa,
ninnana maraggiisa ma aqbalo. 33 Kii
maraggiisa aqbalay wuxuu xaqiijiyey
in Ilaah run yahay. 34 Waayo, kii Ilaah
soo diray ayaa ereygii Ilaah ku hadla,
maxaa yeelay, isagu qiyaas kuma siiyo
Ruuxa. 35 Aabbuhu wuu jecel yahay
Wiilka, oo wax walba ayuu gacanta
u geliyey. 36 Kii Wiilka rumaystaa,
wuxuu leeyahay nolosha weligeed ah,
kii aan Wiilka rumaysanse, nolosha
ma arki doono, laakiin cadhadii Ilaah
ayaa ku taal isaga.

Ciise Iyo Naagtii Reer Samaariya

4 Kolkii Ciise ogaaday inay
Farrisiintu maqleen inuu
yeelanayay oo baabtiisayay xer ka
badan intii Yooxanaa 2 (in kastoo
Ciise qudhiisu uusan baabtiisin,
laakiin xertiisu way baabtiisayeen),
3 ayuu Yuhuudiya ka tegey, wuxuuna
mar kale u kacay Galili. 4 Oo wuxuu
lahaa inuu Samaariya dhex maro.
5 Haddaba wuxuu yimid magaalada
Samaariya, oo Sukhar la odhan jiray,
oo ku dhowayd dalkii Yacquub siiyey
wiilkiisii Yuusuf. 6 Waxaana meeshaas
jiray ceelkii Yacquub. Haddaba Ciise
oo sodcaal ku soo daalay, wuxuu
fadhiistay ceelka agtiisa. Saacaddiina
waxay ku qiyaasnayd lixda.
7 Markaasaa waxaa timid naag reer
Samaariya ah inay biyo dhaansato.
Kolkaasaa Ciise wuxuu ku yidhi
iyada, I waraabi. 8 Maxaa yeelay,
xertiisii magaaladay ku maqnaayeen
inay cunto soo iibsadaan. 9 Naagtii
reer Samaariya ahayd waxay
haddaba ku tidhi isaga, Sidee
baad, adigoo Yuhuudi ah, biyo ii
weyddiisanaysaa, anigoo naag reer
Samaariya ah? (Waayo, dan iskuma
leh Yuhuudda iyo reer Samaariya.)
10 Ciise waa u jawaabay oo ku
yidhi iyada, Haddaad garanaysid
hadiyaddii Ilaah iyo kuu yahay kan
kugu leh, I waraabi, adigu waad
weyddiisan lahayd isaga, oo wuxuu
ku siin lahaa biyaha nool. 11 Naagtii
waxay ku tidhi, Sayidow, waxaad
biyo ku dhaansato ma haysatid,
ceelkuna wuu dheer yahay. Haddaba
xaggee baad ka helaysaa biyaha
nool? 12 Miyaad ka weyn tahay
awowahayagii Yacquub oo ceelka na
siiyey oo isaga qudhiisu ka cabbay
iyo wiilashiisii iyo xoolihiisuba?
13 Ciise ayaa u jawaabay oo ku
yidhi iyada, Kii kasta oo biyahan
ka cabbaa, mar kale wuu harraadi
doonaa, 14 laakiin ku alla kii ka cabba
biyahaan siin doono, weligiis ma
harraadi doono, laakiin biyahaan
siin doono waxay gudihiisa ku noqon
doonaan il biyo ka duulayaan tan

iyo nolosha weligeed ah. 15 Naagtii
waxay ku tidhi, Sayidow, biyahan
i sii inaanan haddana harraadin
oo aanan halkan iman inaan ka
dhaansado. 16 Markaasaa Ciise wuxuu
ku yidhi, Tag oo ninkaagii u soo
yeedh, oo halkan kaalay. 17 Naagtii
ayaa u jawaabtay oo ku tidhi, Nin
ma lihi. Ciise wuxuu ku yidhi, Run
baad ku hadashay, Nin ma lihi.
18 Waayo, shan nin baad lahayd, kan
aad haddeer haysatidna ninkaagii
ma aha. Taas run baad ku sheegtay.
19 Naagtii waxay ku tidhi, Sayidow,
waan gartay inaad nebi tahay.
20 Awowayaashayo buurtan ayay ku
caabudi jireen, idinkuse waxaad
tidhaahdaan, Yeruusaalem waa
meeshii la leeyahay in lagu caabudo.
21 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi,
Naag yahay, i rumee, saacaddu
waa imanaysaa markii aydnaan
Aabbaha ku caabudi doonin ama
buurtan ama Yeruusaalem midnaba.
22 Idinku waxaad caabuddaan
waxaydnaan oqoon, annaguse
waxaannu caabudnaa waxaannu
naqaan, waayo, badbaadintu
waxay ka timaadaa Yuhuudda.
23 Laakiin saacaddii baa imanaysa,
waana joogtaa imminkada, markii
caabudayaasha runta ihi ay Aabbaha
ku caabudi doonaan ruuxa iyo runta,
waayo, Aabbuhu wuxuu doonayaa
caabudayaashaas oo kale. 24 Ilaah
waa Ruux, kuwa caabudaa isagana
waa inay ku caabudaan ruuxa iyo
runta. 25 Naagtii waxay ku tidhi, Waa
ogahay Masiixu inuu imanayo (kan
Kiristoos la yidhaahdo); oo markuu
yimaado, wax walba ayuu noo sheegi
doonaa. 26 Markaasaa Ciise wuxuu
ku yidhi, Anigoo kula hadlaya ayaa
ah isaga.
27 Isla markii waxaa timid xertiisii,
wayna la yaabeen markay arkeen
inuu naag la hadlayo. Weliba ninna
ma odhan, Maxaad doonaysaa?
amase, Maxaad ula hadlaysaa
iyada? 28 Sidaa aawadeed naagtii
ayaa ashuunkeedii ka tagtay, oo
magaaladay u baxday, oo waxay
ku tidhi dadkii, 29 Kaalaya oo arka
ninkii ii sheegay wax walba oo aan
sameeyey. Miyaanu kani ahayn
Masiixa? 30 Markaasay magaaladii
ka soo baxeen, wayna u imanayeen
isagii. 31 Kolkaasay xertiisii baryeen
iyagoo leh, Macallimow, wax cun.
32 Laakiin wuxuu iyagii ku yidhi,
Anigu waxaan haystaa cunto aan
cuno oo aydnaan ogayn. 33 Haddaba
xertiisii waxay isku yidhaahdeen,
Ma loo keenay wuxuu cuno? 34 Ciise
wuxuu ku yidhi, Cuntadaydu waa
inaan sameeyo doonistii kii i soo
diray oo aan shuqulkiisa dhammeeyo.
35 Miyaydnaan odhanin, Waxaa weli
hadhay afar bilood oo markaas
ayaa beerta la gooynayaa? Bal eega,
waxaan idin leeyahay, Indhihiinna
kor u qaada oo daya beeraha inay u
cad yihiin beergooyska. 36 Kii gooyaa
mushahaaruu helaa, wuxuuna
midho u ururiyaa nolosha weligeed
ah, inay kii beera iyo kii gooyaaba
isla farxaan. 37 Hadalku waa ku run
kan, Mid baa beera, mid kalena
waa gooyaa. 38 Waxaan idiin diray
inaad gooysaan wixii aydnaan
ku hawshoon. Kuwa kale baa
hawshooday, hawshoodiina waad
gasheen.
39 Waxaa magaaladaas ka
rumaystay isaga dad badan oo reer
Samaariya ah, hadalkii naagta
aawadiis, markay marag furtay oo
tidhi, Wuxuu ii sheegay wax walba
oo aan sameeyey. 40 Sidaa darteed
markii dadka reer Samaariya ah
u yimaadeen isaga, way baryeen
inuu la joogo, wuxuuna halkaas
joogay laba maalmood. 41 Markaasaa
kuwo kale oo badani rumaysteen
hadalkiisii aawadiis, 42 oo waxay
naagtii ku yidhaahdeen, Imminka
waxaannu u rumaysanaynaa ma aha
hadalkaaga aawadiis, maxaa yeelay,
qudhayadu waannu maqalnay,
waannuna naqaan kanu inuu runtii
yahay Badbaadiyaha dunida.

Ciise Wuxuu Bogsiiyey Sirkaalkii Wiilkiisii

(Mat. 8:5-13; Luuk. 7:1-10)

43 Labadaas maalmood dabadeed meeshaas ayuu ka tegey oo Galili aaday. 44 Oo Ciise ayaa ka marag kacay inaan nebi waddankiis murwad ku lahayn. 45 Haddaba markuu Galili yimid, dadkii Galili way soo dhoweeyeen, iyagoo arkay wuxuu ku sameeyey Yeruusaalem oo dhan wakhtigii iidda, waayo, iyaguna iiddii way tageen.

46 Haddaba mar kale ayuu yimid Kaana tii Galili oo ahayd meeshuu biyihii khamriga kaga dhigay. Meeshaasna waxaa joogay sirkaal wiilkiisii ku bukay Kafarna'um. 47 Isagu markuu maqlay inuu Ciise Yahuudiya ka yimid oo Galili gaadhay, ayuu u tegey oo ka baryay inuu u yimaado oo wiilkiisa bogsiiyo, waayo, dhimashuu u dhowaa. 48 Haddaba Ciise wuxuu ku yidhi, Haddaanad calaamooyin iyo yaabab arkin, marnaba ma rumaysan doontaan. 49 Sirkaalkii wuxuu ku yidhi, Sayidow, kaalay intaan wiilkaygu dhiman. 50 Ciise wuxuu ku yidhi, Soco, wiilkaagii waa nool yahay. Markaasaa ninkii rumaystay hadalkii Ciise ku yidhi, wuuna socday. 51 Intuu socday ayaa addoommadiisii ka hor yimaadeen, iyagoo leh, Wiilkaagii waa nool yahay. 52 Markaasuu wuxuu iyagii weyddiiyey saacadduu ladnaaday. Waxay ku yidhaahdeen, Shalayto saacaddii toddobaad ayaa qandhadii daysay. 53 Markaasaa aabbuhu gartay inay saacaddaas ahayd saacaddii Ciise ku yidhi, Wiilkaagii waa nool yahay. Markaasaa isagii qudhiisu rumaystay iyo kuwii gurigiisii joogay oo dhan. 54 Haddaba tanu waa calaamadii labaad oo Ciise sameeyey markuu Yahuudiya ka tegey oo Galili yimid.

Curyaankii War Beytesda Ag Joogay

5 Waxaas dabadeed waxaa jirtay iiddii Yuhuudda, oo Ciise ayaa Yeruusaalem u kacay. 2 Waxaa Yeruusaalem jirtay, Albaabka Idaha agtiisa, war biyo ah oo af Cibraani lagu yidhaahda Beytesda oo leh shan balbaladood. 3 Meelahaas waxaa jiifay dad badan oo buka oo indha la' oo laxaad la' oo curyaan ah. Waxay sugayeen biyuhu inay dhaqaaqaan. 4 Maxaa yeelay, malaa'igta Rabbiga ayaa marmar warta ku soo degi jirtay oo biyaha qasi jirtay; oo kii ugu hor galay biyihii markii la qasay dabadeed wuu ka bogsaday cudur kastuu qabay. 5 Oo waxaa meeshaas joogay nin siddeed iyo soddon sannadood bukay. 6 Markii Ciise arkay isagoo jiifa, oo gartay inuu wakhti dheer bukay, wuxuu ku yidhi, Ma doonaysaa inaad bogsato? 7 Ninkii bukay wuxuu u jawaabay, oo ku yidhi, Sayidow, nin ma lihi inuu warta igu rido markii biyaha la qaso, laakiin markaan imaado, mid kale ayaa iga hor gala. 8 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Kac oo sariirtaada qaado oo soco. 9 Markiiba ninkii waa bogsaday, wuuna qaatay sariirtiisii oo socday.

Maalintaas waxay ahayd sabtidii. 10 Sidaas daraaddeed Yuhuuddu waxay kii la bogsiiyey ku yidhaahdeen, Waa sabti, oo xalaal kuuma aha inaad sariirtaada qaadatid. 11 Laakiin wuu u jawaabay, oo ku yidhi, Kii i bogsiiyey ayaa igu yidhi, Sariirtaada qaado oo soco. 12 Oo waxay weyddiiyeen, oo ku yidhaahdeen, Yuu yahay ninkii kugu yidhi, Sariirtaada qaado oo soco? 13 Kii la bogsiiyeyse ma uu oqoonin kuu ahaa, waayo, Ciise waa tegey, maxaa yeelay, dad badan ayaa meeshaas joogay.

14 Waxaas dabadeed Ciise wuxuu isaga ka helay macbudka oo ku yidhi, Bal eeg, waad bogsatay, mar dambe ha dembaabin inaan wax ka

sii xumi kugu dhicin. 15 Markaasaa ninkii tegey, wuuna u sheegay Yuhuuddii inuu ninkii bogsiiyey Ciise ahaa. 16 Sidaa aawadeed Yuhuuddu Ciise way silciyeen, maxaa yeelay, wuxuu waxyaalahaas sameeyey sabtidii. 17 Laakiin Ciise wuxuu ugu jawaabay, Aabbahay tan iyo imminka ayuu shaqeeyaa, aniguna waa shaqeeyaa. 18 Sidaa aawadeed ayaa Yuhuuddu aad u sii dooneen inay dilaan, sababtu ma ahayn sabtidii uu jebiyey keliya, laakiin waxay ahayd inuu Ilaah ugu yeedhay Aabbihiis, iyo inuu isagu Ilaah iskala mid dhigay.

Ciise Wuxuu Caddeeyey Inuu Aabbihiis Isku Halleeyo

19 Haddaba Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Wiilku keli ahaantiis waxba ma samayn karo, wuxuu arko Aabbahoo samaynaya mooyaane. Wax kastoo isagu sameeyo ayaa Wiilkuna sidiisa u sameeyaa. 20 Waayo, Aabbuhu Wiilkuu jecel yahay, oo wuxuu tusaa wuxuu isagu sameeyo oo dhan, oo wuxuuna tusi doonaa shuqullo kuwan ka waaweyn inaad la yaabtaan. 21 Sida Aabbuhu kuwa dhintay u kiciyo oo u nooleeyo ayuu Wiilkuna sidaas oo kale u nooleeyaa kuwuu doonayo. 22 Aabbuhu ninna ma xukumo, laakiin xukunka oo dhan wuxuu siiyey Wiilka, 23 in dadka oo dhammu Wiilka maamuuso siday Aabbaha u maamuusaan. Kii aan Wiilka maamuusin, ma maamuuso Aabbaha soo diray.

24 Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Kii ereygayga maqla oo rumaysta kii i soo diray, wuxuu leeyahay nolosha weligeed ah, xukunna geli maayo, laakiin dhimashadii ayuu ka soo gudbay oo nolosha u soo gudbay. 25 Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Saacaddu waa imanaysaa, waana joogtaa, markii kuwii dhintay codkii Wiilka Ilaah ay maqli doonaan, oo kuwa maqlaana way noolaan doonaan. 26 Sida Aabbuhu nolol isugu leeyahay, sidaasuu Wiilka u siiyey inuu nolol isugu lahaado. 27 Wuxuuna siiyey amar uu wax ku xukumo, maxaa yeelay, waa Wiilka Aadanaha. 28 Taas ha la yaabina, waayo, saacaddu waa imanaysaa markii kuwa xabaalaha ku jiraa dhammaantood ay codkiisa maqli doonaan, 29 wayna ka soo bixi doonaan, kuwa wanaagga falay ilaa sarakicidda nolosha, kuwa sharka falayna ilaa sarakicidda xukunka.

Maragga Ciise Loo Furo

30 Waxba keli ahaantayda ma samayn karo. Sidaan wax u maqlo ayaan u xukumaa, xukunkayguna waa xaq, waayo, doonistayda ma doono, waxaanse doonaa doonista kii i soo diray. 31 Haddaan isu marag furo, maraggaygu run ma aha. 32 Laakiin waxaa jira mid kale oo ii marag fura, waanan ogahay maragguu ii furaa inuu run yahay. 33 Waxaad cid u soo dirteen Yooxanaa, wuuna u marag furay runta. 34 Aniguse xagga dadka marag kama aan qaato, laakiin waxyaalahan waxaan u idhaahdaa inaad badbaaddaan. 35 Isagu wuxuu ahaa laambad baxaysa oo ifaysa, idinkuna waxaad doonayseen inaad saacad ku faraxdaan nuurkiisa. 36 Laakiin maraggaan leeyahay waa ka weyn yahay kii Yooxanaa, waayo, shuqullada Aabbuhu i siiyey inaan dhammeeyo waa kuwaan hadda samaynayo, wayna ii marag furayaan in Aabbuhu i soo diray. 37 Aabbihii i soo dirayna waa ii marag furay. Idinkuna codkiisa ma maqlin goornaba, mana aydnaan arkin muuqiisa. 38 Mana haysataan ereygiisa oo idinku sii jira, waayo, kii uu soo diray waad rumaysan weydeen. 39 Qorniinka ayaad baadhaan, waayo, waxaad u malaynaysaan inaad nolosha weligeed ah ka helaysaan, waana iyaga kuwa ii marag furayaa.

40Idinkuna dooni maysaan inaad ii
timaadaan inaad nolol lahaataan.
41Anigu dadka ammaan kama
qaato. 42Laakiin waan idin aqaan
inaan jacaylka Ilaah idinku jirin.
43Waxaan ku imid Aabbahay
magiciis, idinkuna waad i aqbali
weydeen. Haddiise mid kale
magiciisa ku yimaado, kaasaad
aqbalaysaan. 44Sidee baad u
rumaysan kartaan, idinkoo
dhexdiinna ammaan iska aqbalaya,
oo aydnaan doonayn ammaanta
ka timaada Ilaaha keligiis ah?
45Ha u malaynina inaan Aabbaha
idinku ashtakaynayo: kan idin
ashtakaynayaa waa Muuse, kii aad
isku hallayseen. 46Waayo, haddaad
Muuse rumaysateen, anigana waad
i rumaysan lahaydeen, waayo, wax
buu iga qoray. 47Laakiin haddaydnan
rumaysan wuxuu qoray, sidee baad
u rumaysan doontaan ereyadayda?

Waxaa Cunto La Siiyey Shan Kun Oo Nin

(Mat. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Luuk. 9:10-17)

6 Waxaas dabadeed Ciise
wuxuu u kacay dhinaca kale
oo badda Galili oo ahayd baddii
Tiberiyas. 2Dad badanna way
raaceen, waayo, waxay arkeen
calaamooyinkii uu ku sameeyey
kuwii bukay. 3Kolkaasaa Ciise
buurta u baxay, halkaasna ayuu
xertiisii la fadhiistay. 4Markaasna
waxaa dhowayd Iiddii Kormaridda
ee ahayd iiddii Yuhuudda. 5Haddaba
Ciise intuu indhihiisii kor u qaaday,
ayuu wuxuu arkay dad badan oo
soo socda, wuxuuna Filibos ku
yidhi, Xaggee baynu kibis ka soo
iibinnaa inay kuwanu cunaan?
6Wuxuu waxaas ugu yidhi inuu
jirrabo isaga, waayo, isaga qudhiisu
waa ogaa wuxuu samayn lahaa.
7Filibos wuxuu ugu jawaabay, Laba
boqol oo dinaar oo kibis ahi kuma
filla in nin walba wax yar qaato.
8Markaasaa xertiisii midkood oo
Andaros la odhan jiray oo Simoon
Butros walaalkiis ahaa wuxuu ku
yidhi, 9Halkan waxaa jooga wiil
qaba shan kibsood oo shaciir ah
iyo laba kalluun, laakiin waxaasi
maxay u tarayaan dad sidan u
badan? 10Markaasaa Ciise yidhi,
Dadka fadhiisiya. Meeshaasina
waxay lahayd doog badan.
Haddaba nimankii waa fadhiisteen,
tiradooduna qiyaastii waxay ahayd
shan kun. 11Haddaba Ciise kibistuu
qaaday, oo goortuu mahadnaqay
ayuu u qaybiyey kuwii fadhiyey,
sidaas oo kalena kalluunkii
intay doonayeen. 12Markay wada
dhergeen, wuxuu xertiisii ku yidhi,
Ururiya jajabkii hadhay, waxba
yaanay ka hallaabin. 13Sidaa
aawadeed ayay ururiyeen, oo laba
iyo toban dambiilood ayay ka
buuxiyeen jajabkii ka hadhay kuwii
shantii kibsood oo shaciirka ahayd
cunay. 14Haddaba dadkii markay
arkeen calaamadii uu sameeyey,
waxay yidhaahdeen, Runtii, kanu
waa nebigii dunida iman lahaa.

Ciise Keli Buu U Baxay; Dabadeed Badduu Ku Dul Socday

(Mat. 14:22-27; Mar. 6:45-52)

15Ciise wuxuu gartay inay
imanayaan inay qabtaan oo boqor
ka dhigaan, sidaas daraaddeed ayuu
mar kale keligiis buurta u baxay.
16Markii makhribkii la gaadhay
ayaa xertiisii badda u baxday.
17Waxayna fuuleen doonni, oo
badday ka tallaabayeen ilaa
Kafarna'um. Oo markiiba gudcur
bay ahayd, Ciisena weli uma uu
iman. 18Badduna way isku kacday,
dabayl weyn oo dhacday aawadeed.
19Haddaba markay seeb ku wadeen
qiyaas shan iyo labaatan ama
soddon[b]istaadiyon, waxay arkeen
Ciise oo badda ku dul socda oo
doonnida u soo dhowaanaya, wayna
baqeen. 20Laakiin wuxuu ku yidhi,
Waa aniga ee ha baqina. 21Sidaa
aawadeed waxay doonayeen inay
doonnida ku qaadaan, oo markiiba

b 6:19 istaadiyon = mayl toban meelood oo meel.

doonnidu waxay joogtay dhulkay u
socdeen.

Dadku Waxay Doonayeen Calaamo

22Maalintii labaad dadkii badnaa
oo badda dhankeeda kale taagnaa,
waxay arkeen inaan doonni kale
joogin mid maahee, oo aan Ciisena
taas la fuulin xertiisii, laakiin in
xertiisii keligood baxeen. 23Laakiin
waxaa Tiberiyas ka yimid doonniyo,
wayna u soo dhowaadeen meeshii
kibistii lagu cunay markuu Rabbigu
mahadnaqay dabadeed. 24Markii
dadkii badnaa arkeen inaan Ciise
halkaas joogin iyo xertiisiiba,
waxay fuuleen doonniyihii, wayna
yimaadeen Kafarna'um, iyagoo Ciise
doondoonaya.
25Oo markay isaga ka heleen
badda dhinaceeda kale, waxay
ku yidhaahdeen, Macallimow,
goormaad halkan timid?

Kibista Nolosha

26Ciise ayaa u jawaabay oo ku
yidhi, Runtii, runtii, waxaan idinku
leeyahay, Iima doondoontaan
calaamooyinkii aad aragteen
aawadood ee waa kibistii aad cunteen
oo aad ka dheregteen aawadeed. 27Ha
u shaqaynina cuntada hallaabaysa,
laakiin u shaqeeya cuntada sii
jiraysa ilaa nolosha weligeed ah ee
Wiilka Aadanahu idin siin doono,
waayo, isaga Aabbaha Ilaaha ah ayaa
caddeeyey. 28Sidaas aawadeed waxay
ku yidhaahdeen, Maxaannu yeelnaa
si aannu shuqullada Ilaah u samayno?
29Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi,
Kanu waa shuqulkii Ilaah inaad
rumaysataan kii uu soo diray. 30Sidaa
darteed waxay ku yidhaahdeen,
Haddaba calaamadee baad
samaynaysaa inaannu aragno oo ku
rumaysanno? Maxaad, samaynaysaa?
31Awowayaasheen waxay cidlada ku
cuneen[c]maannada sidii loo qoray,
Wuxuu samada ka siiyey kibis ay
cunaan. 32Haddaba Ciise wuxuu ku
yidhi, Runtii, runtii, waxaan idinku
leeyahay, Muuse samada idinkama
siin kibistii, laakiin Aabbahay baa
samada idinka siiya kibista runta
ah. 33Waayo, kibista Ilaah waa kan
samada ka soo degay oo dunida
nolosha siiya. 34Haddaba waxay
ku yidhaahdeen, Sayidow, kibistan
mar walba na sii. 35Markaasaa Ciise
wuxuu ku yidhi, Anigu waxaan ahay
kibista nolosha. Kii ii yimaadaa ma
gaajoon doono, kii i rumaystaana ma
harraadi doono weligiis.
36Laakiin waxaan idiin sheegay
inaad i aragteen, mase rumaysataan.
37Dhammaan wuxuu Aabbuhu i
siiyo way ii iman doonaan, oo kii ii
yimaadana ma eryi doono. 38Waayo,
waxaan samada uga soo degay
ma aha inaan doonistayda yeelo,
laakiinse inaan yeelo doonista kii i
soo diray. 39Tanu waa doonistii kii
i soo diray in kuwii uu dhammaan
i siiyey aanan midna ka lumin,
laakiin inaan maalinta u dambaysa
soo sara kiciyo. 40Waayo, tanu waa
doonistii Aabbahay in mid kasta oo
Wiilka arka oo rumaysta uu nolosha
weligeed ah lahaado, aniguna
maalinta u dambaysa waan soo sara
kicin doonaa.
41Sidaas aawadeed Yuhuuddu way
gunuunaceen, maxaa yeelay, wuxuu
yidhi, Anigu waxaan ahay kibista
samada ka soo degtay. 42Waxayna
yidhaahdeen, Kanu miyaanu ahayn
Ciise, ina Yuusuf, kaannu aabbihiis
iyo hooyadiis naqaan? Hadda sidee
buu u leeyahay, Samada baan ka
soo degay? 43Markaasaa Ciise
u jawaabay oo ku yidhi, Ha ka
gunuunacina dhexdiinna. 44Ninna
iima iman karo hadduusan Aabbihii
i soo diray soo jiidin, aniguna
maalinta u dambaysa waan soo sara
kicin doonaa. 45Waxaa ku qoran
kitaabbadii nebiyada, Kulligood
Ilaah baa wax bari doona. Mid kasta
oo Aabbaha wax ka maqlay oo ka
bartay waa ii yimaadaa. 46Ma aha
in nin arkay Aabbaha, kii Ilaah ka

c 6:31 maanna = cunto.

yimid mooyaane. Isagu waa arkay
Aabbaha.
47Runtii, runtii, waxaan idinku
leeyahay, Kii i rumaystaa, wuxuu
leeyahay nolosha weligeed ah.
48Anigu waxaan ahay kibista
nolosha. 49Awowayaashiin waxay
cidlada ku cuneen maannada, oo
ay dhinteen. 50Tanu waa kibistii
samada ka soo degtay, in qof kasta
cuno oo uusan dhiman. 51Anigu
waxaan ahay kibista nool ee samada
ka soo degtay. Haddii qof uun
kibistan cuno, weligiis wuu noolaan
doonaa. Oo kibistaan siin doonaa
waa jidhkayga, nolosha dunida
aawadeed.
52Sidaa aawadeed Yuhuuddu
way isla murmeen iyagoo leh,
Kanu sidee buu jidhkiisa inoo siin
karaa inaannu cunno? 53Ciise
haddaba wuxuu ku yidhi, Runtii,
runtii, waxaan idinku leeyahay,
Haddaydnan jidhkii Wiilka
Aadanaha cunin oo dhiiggiisa
cabbin nolosha kuma lihidin
gudihiinna. 54Oo kii jidhkayga
cuna oo dhiiggayga cabba wuxuu
leeyahay nolosha weligeed ah, oo
maalinta u dambaysa waan soo
sara kicin doonaa. 55Waayo, runtii
jidhkaygu waa cunto, dhiiggayguna
runtii waa wax la cabbo. 56Kii
jidhkayga cuna oo dhiiggayga
cabba wuu igu jiraa, anna waan ku
jiraa isaga. 57Sida Aabbaha nool ii
soo diray, aniguna Aabbahaan u
noolahay daraaddiis, sidaasaa kii
i cunaa isaguna u nolaan doonaa
daraadday. 58Tanu waa kibista
samada ka soo degtay, ma aha
sida tii awowayaashiin cuneen oo
ay dhinteen. Kii kibistan cunaa,
weligiis wuu noolaan doonaa.
59Waxyaalahaas ayuu[d]sunagogga
kaga dhex hadlay intuu Kafarna'um
wax ku barayay.

Xerta Shakiyaysa

60Sidaa aawadeed xertiisii
badidood markay maqleen, waxay
yidhaahdeen, Hadalkaasu waa adag
yahay. Yaa maqli kara? 61Laakiin
Ciise qudhiisu wuu ogaa in xertiisu
taas ka gunuunacday, wuxuuna
ku yidhi, Taas ma ka xun tihiin?
62Haddaba maxay noqon haddaad
aragtaan Wiilka Aadanaha oo kor
ugu baxaya meeshuu markii hore
joogi jiray? 63Waa ruuxa kan wax
nooleeyaa, jidhkuse waxba ma taro.
Erayadii aan idinkula hadlayna
waxay yihiin ruux iyo nololba.
64Laakiin waxaa dhexdiina jira qaar
idinka mid ah oo aan rumaysan.
Waayo, tan iyo bilowgii Ciise waa
garanayay kuway ahaayeen kuwa
aan rumaysan iyo kuu ahaa kii
gacangelin lahaa. 65Markaasuu
yidhi, Taas aawadeed waxaan idinku
idhi, Qofna iima iman karo haddaan
Aabbuhu awood siin.
66Taas dabadeed xertiisii intii
badnayd dib bay uga noqdeen, oo
mar dambe lama ay socon.

Butros Qirashadii Uu Ciise Qiray

67Haddaba Ciise wuxuu laba-
iyo-tobankii ku yidhi, Idinkuna
ma doonaysaan inaad tagtaan?
68Markaasaa Simoon Butros wuxuu
ugu jawaabay, Sayidow, yaannu
u tagnaa? Adigaa haya erayadii
nolosha weligeed ahe. 69Annaguna
waa rumaysannay, waana og nahay
inaad tahay Kan Quduuska ah ee
Ilaah. 70Ciise wuxuu ugu jawaabay,
Miyaanan idin dooran idinkoo laba
iyo toban ah? Mid idinka mid ahna
waa cifriid. 71Wuxuu ka hadlay
Yuudas ina Simoon Iskariyod, waayo,
isagu ahaa kan gacangelin lahaa,
isagoo laba-iyo-tobankii ka mid
ahaa.

Ciise Iyo Walaalihiis

7 Waxyaalahaas dabadeed Ciise
ayaa Galili ku dhex wareegay,
waayo, ma u doonaynin inuu
Yahuudiya ku wareego, maxaa
yeelay, Yuhuuddu waxay doonayeen
inay dilaan. 2Iiddii Yuhuudda oo

d 6:59 sunagog = guri lagu tukado.

tii waababka ahayd way dhowayd.
3Walaalihiis haddaba waxay ku
yidhaahdeen, Halkan ka bax oo
Yahuudiya tag in xertaadiina aragto
shuqullada aad samaynaysid. 4Ma
jiro nin si qarsoon wax u sameeyaa
markuu doonayo in bayaan loo
ogaado. Haddaad waxyaalahan
samayso, dunida isu muuji. 5Xataa
walaalihiis ma ay rumaysan isaga.
6Sidaa aawadeed Ciise wuxuu ku
yidhi iyaga, Wakhtigaygu weli ma
iman, laakiin wakhtigiinnu goor
walba wuu joogaa. 7Dunidu idinma
nebcaan karto, anigase way i neceb
tahay, waayo, waxaan ka marag
furaa in shuqulladeedu ay shar
yihiin. 8Idinku iidda u kaca, anigu
iiddan weli u kici maayo, waayo,
wakhtigaygu weli ma dhammaan.
9Markuu waxyaalahaas iyagii ku
yidhi, weli wuxuu sii joogay Galili.
10Markii walaalihiis iiddii u
kaceen, ayuu isaguna markaas
xaggeeda u kacay, bayaan kuma
tegin, laakiin sidii mid isqarinaya
buu u tegey. 11Yuhuuddu haddaba
iidday ka dooneen, oo waxay
yidhaahdeen, Xaggee buu joogaa?
12Dadkii badnaa aad bay uga
gunuuneceen isaga, qaarkood
waxay yidhaahdeen, Waa nin
wanaagsan; qaar kalena waxay
yidhaahdeen, Sidaas ma aha, laakiin
dadkii badnaa ayuu khiyaaneeyaa.
13Haddaba ninna bayaan isaga
ugama hadlin cabsiday ka
cabsanayeen Yuhuudda aawadeed.

Ciise Wuxuu Dadkii Baray Inuu Ilaah Ka Yimid

14Laakiin markay ahayd iidda
dhexdeeda Ciise wuxuu u kacay
macbudka, wax ayuuna ku baray.
15Sidaa aawadeed Yuhuuddii
ayaa la yaabtay iyagoo leh, Sidee
baa kanu qorniinka u yaqaan
isagoo aan weligiis baran? 16Ciise
ayaa haddaba u jawaabay oo ku
yidhi, Waxbariddaydu tayda ma
aha, laakiin waxaa leh kan i soo
diray. 17Haddii nin doonayo inuu
doonistii Ilaah sameeyo, wuu garan
doonaa waxbaridda, inay tahay
tii Ilaah amase aan qudhaydu iska
hadlayo. 18Kan qudhiisu iska hadlaa,
ammaantiisuu doonaa, laakiin kan
doona ammaanta kan soo diray,
kaasaa run ah, oo xaqdarro kuma
jirto. 19Miyaan Muuse sharciga idin
siin? Midkiinnana sharciga ma
yeelo. Maxaad u doonaysaan inaad
i dishaan? 20Dadkii badnaa waxay
ugu jawaabeen, Jinni baad qabtaa.
Yaa doonaya inuu ku dilo? 21Ciise
ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Shuqul
keliya ayaan sameeyey, kulligiinna
waad la yaabteen. 22Sidaa aawadeed
Muuse wuxuu idin siiyey gudniinta
(kamana iman Muuse, waxayse
ka timid awowayaashii); idinku
sabtida ayaad nin guddaan.
23Haddii sabtida nin la gudo, si
aan sharciga Muuse u jabin, ma
waxaad iigu cadhoonaysaan nin aan
dhammaantiis sabtidii bogsiiyey?
24Aragtida waxba ha ku xukumina,
laakiin ku xukuma xukunka xaqa ah.
25Sidaa aawadeed qaar ka mid
ah kuwa Yeruusaalem waxay
yidhaahdeen, Kanu miyaanu
ahayn kay doonayaan inay dilaan?
26Bal fiiriya, bayaan buu u hadlaa,
waxbase kuma yidhaahdaan.
Taliyayaashu runtii ma og yihiin
inuu kanu yahay Masiixa? 27Laakiin
kani meeshuu ka yimid waannu og
nahay, markuuse Masiixu yimaado,
ninna garan maayo meeshuu ka
imanayo.
28Ciise haddaba macbudkuu ka
dhex qayliyey isagoo wax baraya
oo leh, Waad i taqaanniin, waana
og tihiin meeshaan ka imid; anigu
qudhayda kuma aan iman, laakiin
kii i soo diray waa run, kan aydnaan
garanaynin. 29Anigu waa aqaan,
waayo, isagaan ka imid, wuuna i soo
diray.
30Sidaa aawadeed waxay dooneen
inay qabtaan, laakiin ninna faro
ma uu saarin, waayo, saacaddiisii
weli ma iman. 31Laakiin qaar badan
oo dadkii ahi way rumaysteen,

waxayna yidhaahdeen, Masiixu
markuu yimaado miyuu samayn
doonaa calaamooyin ka badan kuwii
kanu sameeyey?
32 Farrisiintu way maqleen dadkii
badnaa oo ka gunuunacayay waxaas
ku saabsanaa isaga, wadaaddadii
sarena iyo Farrisiintii waxay u
direen saraakiil inay soo qabtaan
isaga. 33 Ciise haddaba wuxuu
ku yidhi, Weli in yar baan idinla
joogayaa, markaasaan u tegayaa
kii i soo diray. 34 Waad i doondooni
doontaan, imana heli doontaan,
meeshaan joogona iman kari
maysaan. 35 Sidaa aawadeed
Yuhuuddu waxay isku yidhaahdeen,
Kanu xaggee buu tegi doonaa oo
aynaan ka heli doonin? Ma wuxuu u
tegi doonaa kuwa ku kala firidhsan
dadka Gariigta ah, oo wax bari
doonaa dadka Gariigta ah? 36 Waa
maxay hadalkan uu yidhi? Waad i
doondooni doontaan, imana heli
doontaan, meeshaan joogona ma
iman kari doontaan.

Biyaha Nool

37 Maalintii u dambaysay, oo ahayd
maalintii weynayd ee iidda, Ciise
ayaa istaagay oo qayliyey isagoo
leh, Haddii qof uun harraado, ha
ii yimaado, hana cabbo. 38 Kii
i rumaysta, calooshiisa waxaa
ka duuli doona webiyo biyaha
nool ah, sida Qorniinku u yidhi.
39 Waxaas ayuu kaga hadlay Ruuxa
oo ay kuwii isaga rumaystay heli
doonaan, waayo, Ruuxa weli lama
bixin, maxaa yeelay, Ciise weli ma
ammaanmin.
40 Sidaa aawadeed dadkii badnaa
qaarkood, goortay hadalladaas
maqleen, waxay yidhaahdeen,
Runtii kanu waa nebigii. 41 Qaar
kalena waxay yidhaahdeen, Kanu
waa Masiixii. Qaarse waxay
yidhaahdeen, Laakiin Masiixii
ma wuxuu ka imanayaa Galili?
42 Qorniinku miyaanu odhan,
Masiixu wuxuu ka iman doonaa
farcanka Daa'uud iyo tuuladii
Beytlaxam oo Daa'uud joogay?
43 Sidaa daraaddeed dadkii badnaa
waa kala qaybsamay aawadiis.
44 Qaarkood baa doonay inay
qabtaan, laakiinse ninna faro ma uu
saarin.
45 Saraakiishii haddaba waxay
u yimaadeen wadaaddadii sare
iyo Farrisiintii, iyaguna waxay
ku yidhaahdeen, Maxaad u keeni
weydeen? 46 Saraakiishii waxay
ugu jawaabeen, Ninna weligiis
uma hadlin sida ninkaasi u hadlay.
47 Farrisiintii haddaba waxay iyaga
ugu jawaabeen, Idinkana ma laydin
khiyaaneeyey? 48 Miyaa taliyayaasha
midkood ama Farrisiinta rumaystay
isaga? 49 Laakiin dadkan badan
oo aan sharciga garanaynin waa
inkaaran yihiin. 50 Nikodemos (kii
markii hore Ciise u yimid, isagoo
ah midkood) wuxuu iyaga ku yidhi,
51 Miyaa sharcigeennu xukumaa nin,
iyadoo aan marka hore laga maqlin
isaga oo aan la garanaynin wuxuu
sameeyo? 52 Kolkaasay u jawaabeen
oo waxay ku yidhaahdeen, Adiguna
ma reer Galili baad tahay?
Doondoon, oo arag inaan nebi ka
kacayn Galili.

Naagtii Sinada Lagu Qabtay

53 Markaasaa nin kastaa wuxuu u
baxay gurigiisii.

8 Ciisese wuxuu u baxay Buur
Saytuun. 2 Aroortii hore ayuu
haddana macbudka yimid, dadkii
oo dhammuna way u yimaadeen,
oo intuu fadhiistay, ayuu wax
baray. 3 Culimmadii iyo Farrisiintii
waxay u keeneen naag sino lagu
qabtay. Markaasay dhexda joojiyeen,
4 oo waxay isagii ku yidhaahdeen,
Macallimow, naagtan waxaa lagu
qabtay sino. 5 Hadda Muuse wuxuu
sharciga nagu amray in la dhagxiyo
tan oo kale, adiguse maxaad ka
leedahay iyada? 6 Waxay waxaas u
yidhaahdeen, iyagoo jirrabaya, si ay
u helaan wax ay ku ashtakeeyaan.
Laakiin Ciise waa foororsaday, oo

farta ayuu dhulka wax ku qoray.
7 Laakiin goortay sii wadeen inay
weyddiiyaan, wuu istaagay, oo
wuxuu ku yidhi, Kii idinka mid ah
oo aan dembi lahayn, isagu horta
dhagax ha ku tuuro. 8 Mar kale ayuu
foororsaday, oo haddana dhulka wax
ku qoray. 9 Iyagu markay waxaas
maqleen, ayay iska daba baxeen
midba mid, waayeelladii ka bilaabato
ilaa kii u dambeeyey. Ciisena keligiis
ayuu hadhay iyo naagtii dhexda
joogtay. 10 Ciise ayaa istaagay oo
ku yidhi iyadii, Naag yahay, xaggee
bay joogaan? Ninna miyaanu ku
xukumin? 11 Waxay ku tidhi, Ninna,
Sayidow. Ciisena wuxuu ku yidhi,
Anna ku xukumi maayo. Soco, oo
hadda ka dib ha dembaabin.

Nuurka Dunida

12 Haddaba Ciise ayaa mar kale la
hadlay iyaga, oo wuxuu ku yidhi,
Anigu waxaan ahay nuurka dunida.
Kii i soo raacaa, gudcurka kuma
socon doono, wuxuuse lahaan
doonaa nuurka nolosha. 13 Sidaa
aawadeed Farrisiintu waxay ku
yidhaahdeen, Marag baad isu
furaysaa, maraggaagguna run ma
aha. 14 Ciise baa u jawaabay oo
wuxuu ku yidhi, In kastoo aan
marag isu furo, maraggaygu waa
run, waayo, waxaan garanayaa
meeshaan ka imid iyo meeshaan
tegayo, idinkuse garan maysaan
meeshaan ka imid ama meeshaan
tegayo. 15 Idinku waxaad wax ka
xukuntaan xagga jidhka, aniguse
ninna ma xukumo. 16 Haddaan
xukumo, xukunkaygu waa run,
waayo, anigu keligay ma ihi, laakiin
waa aniga iyo Aabbahaygii i soo
diray. 17 Sharcigiinna waxaa ku
qoran, Laba nin maraggoodu waa
run. 18 Anigu waxaan ahay kii isu
marag fura, oo Aabbahaygii i soo
dirayna ayaa ii marag fura. 19 Sidaas
aawadeed waxay ku yidhaahdeen,
Aabbahaa xaggee buu joogaa?
Ciise ayaa ugu jawaabay, I garan
maysaan, Aabbahayna garan
maysaan. Haddaad i garanaysaan,
Aabbahayna waad garan lahaydeen.
20 Hadalladaas ayuu kaga hadlay
meeshii khasnaddu tiil intuu
macbudka wax ku barayay. Oo
ninna ma uu qaban isaga, waayo,
saacaddiisii weli ma iman.

Digidda Ku Saabsan Xukunka Imanaya

21 Sidaas aawadeed wuxuu
haddana ku yidhi iyaga, Waan
tegayaa, waadna i doondooni
doontaan, waadna ku dhiman
doontaan dembigiinna. Meeshaan
tegayo iman kari maysaan. 22 Sidaas
daraaddeed Yuhuuddu waxay
yidhaahdeen, Miyuu isdilayaa?
Waayo, isagaa yidhi, Meeshaan
tegayo iman kari maysaan. 23 Wuxuu
ku yidhi iyaga, Idinku waxaad tihiin
kuwa hoosta, aniguse waxaan ka
mid ahay kuwa sare. Idinku waxaad
tihiin kuwa dunidan, aniguse mid
kama ihi kuwa dunidan. 24 Haddaba
waxaan idinku idhi, Dembiyadiinna
waad ku dhiman doontaan, waayo,
haddaydnan rumaysan inaan isagii
ahay, dembiyadiinna ayaad ku
dhiman doontaan. 25 Haddaba waxay
ku yidhaahdeen, Yaad tahay? Ciise
wuxuu ku yidhi, Kii aan tan iyo
bilowgii idinkala hadlay. 26 Waxaan
hayaa wax badan oo aan idinkala
hadlo oo aan idinku xukumo,
laakiin kii i soo diray waa run,
aniguna waxaan ka maqlay isaga,
waxaas ayaan dunida kula hadlayaa.
27 Ma ayna garan inuu iyaga kala
hadlay Aabbaha. 28 Sidaas aawadeed
Ciise ayaa ku yidhi, Markaad
Wiilka Aadanaha kor u qaaddaan,
markaasaad garan doontaan inaan
isagii ahay iyo inaanan keligay
waxba samaynaynin, laakiin
sida Aabbuhu ii baray ayaan
waxyaalahaas ugu hadlaa. 29 Oo kii i
soo diray ayaa ila jira, keligay igama
uu tegin, waayo, mar kasta waxaan
sameeyaa waxa ka farxiya isaga.
30 Intuu waxyaalahaas ku hadlayay,
dad badan ayaa rumaystay isaga.

Ciise Wuxuu La Dooday Yuhuuddii

31 Sidaas aawadeed Ciise wuxuu ku
yidhi Yuhuuddii isaga rumaysatay,
Haddaad ereygayga ku sii socotaan,
runtii waxaad tihiin xertayda.
32 Oo waxaad garan doontaan
runta; runtiina waa idin xorayn
doontaa. 33 Waxay ugu jawaabeen,
Farcankii Ibraahim baannu nahay,
oo weligayo addoommo ninna uma
ahayn. Maxaad u leedahay, Waa
laydin xorayn doonaa? 34 Ciise ayaa
ugu jawaabay, Runtii, runtii, waxaan
idinku leeyahay, Kii kasta oo dembi
sameeyaa waa addoonkii dembiga.
35 Oo addoonkuna guriga kuma
sii jiro, wiilkuse waa ku sii jiraa
weligiis. 36 Sidaas aawadeed haddii
Wiilku idin xoreeyo, runtii xor baad
ahaan doontaan. 37 Waan garanayaa
inaad farcankii Ibraahim tihiin,
laakiin waxaad doonaysaan inaad
i dishaan, waayo, hadalkaygu meel
idinkuma haysto. 38 Waxaan xaggii
Aabbahay ku soo arkay ayaan ka
hadlaa, idinkuna waxaad samaysaan
wixii aydin aabbihiin ka maqasheen.
39 Markaasay u jawaabeen oo waxay
ku yidhaahdeen, Aabbahayo waa
Ibraahim. Ciise ayaa ku yidhi,
Haddaad carruurtii Ibraahim
tihiin, shuqullada Ibraahim waad
samayn lahaydeen. 40 Laakiin
hadda waxaad doonaysaan inaad
i dishaan, anoo ah ninkii idiin
sheegay runtii aan xaggii Ilaah ka
maqlay. Waxaas Ibraahim ma uu
samayn jirin. 41 Waxaad samaysaan
shuqullada aabbihiin. Markaasay
ku yidhaahdeen, Annagu kuma
aannu dhalan sino. Aabbe keliya
ayaannu leennahay oo waa Ilaah.
42 Ciise wuxuu ku yidhi, Haddii Ilaah
aabbihiin yahay, waad i jeclaan
lahaydeen, maxaa yeelay, Ilaah baan
ka soo baxay oo ka imid, aniguna
iskama iman, ee isagaa i soo diray.
43 Maxaad hadalkayga u garan
weydeen? Waayo, hadalkayga ma
maqli karaysaane. 44 Idinku waxaad
tihiin kuwo aabbahood Ibliiska
yahay, oo waxaad doonaysaan inaad
samaysaan damacyada aabbihiin.
Tan iyo bilowgii wuxuu ahaa mid
dhiig qaba, runtana kuma uu
joogsan, waayo, runtu kuma jirto
isaga. Markuu been ku hadlo, tiisuu
ku hadlaa, waayo, waa beenaaleh,
waana beenta aabbaheed. 45 Laakiin
runta aan ku hadlo aawadeed waad
i rumaysan weydeen. 46 Midkiinnee
baa dembi igu caddaynaya?
Haddaan runta sheego, maxaad
ii rumaysan weydaan? 47 Kii Ilaah
kuwiisa ka mid ah, erayada Ilaah
ayuu maqlaa, sidaas daraaddeed
idinku maqli maysaan, waayo, Ilaah
kuwiisii ma ihidin.
48 Yuhuuddu waxay ugu
jawaabeen, Miyaannan run ku
hadlin markaannu nidhi, Reer
Samaariya baad tahay, oo jinni
baad qabtaa? 49 Ciise wuxuu ugu
jawaabay, Jinni ma qabo, laakiin
Aabbahay baan murweeyaa,
idinkuna waad i murwad jebisaan.
50 Anigu ammaantayda ma doono,
waxaase jira mid doona oo
xukuma. 51 Runtii, runtii, waxaan
idinku leeyahay, Haddii qof uun
ereygayga xajiyo, weligiis dhimasho
ma arki doono. 52 Yuhuuddu
waxay ku yidhaahdeen isaga,
Imminka waxaannu garanaynaa
inaad jinni qabto. Ibraahim waa
dhintay iyo nebiyadiiba, adiguna
waxaad leedahay, Haddii qof
uun hadalkayga xajiyo, weligiis
dhimasho ma dhadhamin doono.
53 Miyaad ka sii weyn tahay
aabbaheen Ibraahim oo dhintay,
iyo nebiyadii dhintay? Yaad iska
dhigaysaa? 54 Ciise wuxuu ugu
jawaabay, Haddaan is-ammaano,
ammaantaydu waxba ma aha. Waa
Aabbahay kan i ammaanaa, kaad
ku sheegtaan Ilaahiinna. 55 Mana
aydnaan garan isaga, laakiinse
anigu waa garanayaa, oo haddaan
idhaahdo, Garan maayo isaga,
sidiinna oo kalaan beenaaleh
noqonayaa, laakiinse waan aqaan
isaga, ereygiisana waan xajiyaa.

56 Aabbihiin Ibraahim waa ku
reyreeyey inuu maalintayda arko,
wuuna arkay oo ku farxay. 57 Sidaa
aawadeed Yuhuuddii waxay
ku yidhaahdeen, Weli konton
sannadood ma aadan gaadhin,
oo Ibraahim ma aragtay? 58 Ciise
wuxuu ku yidhi, Runtii, runtii,
waxaan idinku leeyahay, Intaan
Ibraahim jirin anaa ah. 59 Markaasay
dhagaxyo u gurteen inay ku
tuuraan, laakiin Ciise waa dhuuntay,
wuuna ka baxay macbudka.

Ciise Wuxuu Bogsiiyey Nin Indhala'aan Ku Dhashay

9 Ciise intuu socday, wuxuu arkay
nin indhala'aan ku dhashay.
2 Xertiisu waxay weyddiiyeen oo
ku yidhaahdeen, Macallimow, yaa
dembaabay, ma kan baa mise waa
waalidkiis, inuu indhala'aan ku
dhasho? 3 Ciise ayaa ugu jawaabay,
Ninkan iyo waalidkiis midna
ma dembaabin, laakiin waa in
shuqullada Ilaah lagu muujiyo isaga.
4 Waa inaan samayno shuqullada
kii i soo diray intay maalin tahay;
habeen baa imanaya mar aan ninna
shaqayn karin. 5 Intaan dunida
joogo, waxaan ahay nuurkii dunida.
6 Markuu sidaas yidhi, ayuu dhulka
candhuuf ku tufay, oo candhuuftii
dhoobo ka sameeyey, markaasuu
dhoobadii wuxuu mariyey ninkii
indhihiisii, 7 oo ku yidhi, Bax oo
ku soo maydho balliga Siloo'am la
yidhaahdo (oo fasirkiisii yahay, Waa
la diray). Wuu tegey haddaba oo soo
maydhay, markaasuu yimid isagoo
wax arkaya. 8 Sidaa daraaddeed
derisyadii iyo kuwii hortii arki
jiray inuu miskiin yahay, waxay
yidhaahdeen, Kanu miyaanu ahayn
kii fadhiyi jiray oo dawarsan jiray?
9 Qaar baa yidhi, Waa isagii, Qaarna
waxay yidhaahdeen, Maya, laakiin
waa u eg yahay. Isagaa yidhi, Isagii
baan ahay. 10 Sidaa daraaddeed
waxay ku yidhaahdeen, Haddaba
sidee bay indhahaagu u furmeen?
11 Wuxuu ugu jawaabay, Ninka Ciise
la yidhaahdo ayaa dhoobo sameeyey
oo indhahayga mariyey, oo wuxuu
igu yidhi, Siloo'am u kac, oo ku soo
maydho, Sidaa aawadeed ayaan
tegey, oo markaan soo maydhay
ayaan arag helay. 12 Kolkaasay waxay
ku yidhaahdeen, Xaggee buu joogaa?
Isaguse wuxuu ku yidhi, Ma ogi.
13 Markaasaa kii markii hore
indhaha la'aa waxaa loo geeyey
Farrisiintii. 14 Waxayna ahayd
sabti maalintii Ciise dhoobada
sameeyey oo indhihiisii furay. 15 Mar
kale haddaba Farrisiintii waxay
weyddiiyeen siduu araggiisa ku
helay. Markaasuu wuxuu ku yidhi,
Dhoobuu indhahayga mariyey, oo
aan maydhay, oo wax baan arkayaa.
16 Sidaa aawadeed Farrisiinta
qaarkood waxay yidhaahdeen,
Ninkan xaggii Ilaah kama iman,
waayo, sabtida ma dhawro. Qaar
kalese waxay yidhaahdeen, Sidee
baa nin dembi leh calaamooyinkan
oo kale u samayn karaa? Markaasay
kala qaybsameen dhexdoodii.
17 Waxay haddaba ninkii indhaha
la'aa ku yidhaahdeen, Maxaad ka
leedahay isaga, waayo, waa kan
indhahaaga furaye? Wuxuu ku
yidhi, Waa nebi. 18 Sidaa aawadeed
Yuhuuddu kama rumaysanin inuu
indha la'aa, oo uu araggiisa helay,
ilaa ay u yeedheen waalidkii kii
araggiisa helay, 19 oo weyddiiyeen,
iyagoo leh, Kanu ma wiilkiinnii baa
aad leedihiin, Wuxuu ku dhashay
indhala'aan? Sidee buu hadda wax
ku arkaa? 20 Waalidkiis waxay
haddaba ugu jawaabeen, Waannu
garanaynaa kani inuu wiilkayagii
yahay oo uu indhala'aan ku dhashay,
21 laakiin siduu hadda wax ku arko
garan mayno, kii indhihiisii furayna
garan mayno. Isaga weyddiiya. Waa
nin weyn. Waa isu hadli doonaaye.
22 Waxyaalahaas waxay waalidkiis
u yidhaahdeen, waayo, Yuhuudday
ka baqeen. Maxaa yeelay, Yuhuuddu
waxay mar hore ku heshiiyeen in
qof uun hadduu u qirto inuu yahay
Masiixa, sunagogga laga saaro.

23 Sidaa aawadeed waalidkiis waxay
ku yidhaahdeen, Waa nin weyn ee
weyddiiya isaga.
24 Haddaba mar labaad ayay
ninkii indhaha la'aa u yeedheen oo
ku yidhaahdeen, Ilaah ammaan.
Waxaannu garanaynaa inuu
ninkanu dembi leeyahaye. 25 Wuxuu
haddaba ugu jawaabay, Inuu dembi
leeyahay garan maayo, waxa keli
ahoo aanse garanayaa, inaan indha
la'aa, oo aan haddana wax arkayo.
26 Waxay haddaba ku yidhaahdeen,
Muxuu kugu sameeyey? Sidee buu
indhahaaga u furay? 27 Wuxuu ugu
jawaabay, Horaan idiinku sheegay,
mana aydnaan maqlin. Maxaad
u doonaysaan inaad mar kale
maqashaan? Idinkuna ma waxaad
doonaysaan inaad xertiisa noqotaan?
28 Markaasay caayeen oo waxay
ku yidhaahdeen, Adigu xertiisa
baad tahay, annaguse waxaannu
nahay xertii Muuse. 29 Waxaannu
garanaynaa inuu Ilaah la hadlay
Muuse, laakiinse ninkanu meeshuu
ka yimid garan mayno. 30 Ninkii baa u
jawaabay oo ku yidhi, Waxakanu waa
yaab inaydnaan garanaynin meeshuu
ka yimid, isaguna uu indhaha ii furay.
31 Waannu garanaynaa inaan Ilaah
dembilayaashii maqlayn, laakiin
wuxuu maqlaa kii Ilaah caabuda
oo doonistiisa sameeya. 32 Tan iyo
dunida bilowgeedii lama maqlin nin
indhaha u furay qof indhala'aan ku
dhashay. 33 Ninkanu haddaanu xaggii
Ilaah ka iman, waxba ma uu samayn
kareen. 34 Markaasay u jawaabeen oo
ku yidhaahdeen, Dhammaantaaba
dembiyo waad ku dhalatay ee ma
wax baad na baraysaa? Kolkaasay
dibadda ku tuureen.
35 Ciise ayaa maqlay inay dibadda
ku tuureen, wuuna helay oo ku
yidhi, Wiilka Ilaah ma rumaysan
tahay? 36 Markaasuu u jawaabay oo
ku yidhi, Yuu yahay, Sayidow, aan
rumaystee? 37 Ciise ayaa ku yidhi,
Waad aragtay, waana isaga kan kula
hadlayaa. 38 Markaasuu ku yidhi,
Waa rumaysnahay, Sayidow. Wuuna
caabuday.
39 Ciise wuxuu yidhi, Waxaan
dunidan u imid xukun, kuwa aan
wax arkin inay wax arkaan, kuwa
wax arkaana inay indho beelaan.
40 Kuwii Farrisiinta ahaa oo la joogay
ayaa waxyaalahaas maqlay, oo
waxay ku yidhaahdeen, Annaguna
ma indha la' nahay? 41 Ciise ayaa
ku yidhi, Haddaad indhala'aan
lahaydeen, dembi ma aydin
lahaateen, laakiinse haatan waxaad
tidhaahdaan, Wax baannu aragnaa.
Dembigiinnu waa sii jiraa.

Xerada Adhiga

10 Runtii, runtii, waxaan idinku
leeyahay, Kii aan xerada
idaha illinka ka soo gelin ee meel
kale ka soo fuulaa, kaasi waa tuug
iyo waxdhace. 2 Laakiin kii illinka
ka soo galaa waa adhijirka idaha.
3 Illinjoogaha ayaa isaga illinka ka
fura, iduhuna codkiisay maqlaan,
idihiisana magacyadooda ayuu ugu
yeedhaa, oo dibadduu u kaxeeyaa.
4 Markuu kuwiisa wada saaro, wuu
hor kacaa, iduhuna way raacaan,
waayo, codkiisay garanayaan. 5 Nin
qalaadna raaci maayaan, laakiin
way ka cararayaan, waayo, codka
kuwa qalaad garan maayaan.
6 Masaalkaas Ciise ayaa kula
hadlay iyaga, laakiin ma ay garan
waxyaaluhuu kala hadlayay
xaggooda.

Adhijirka Wanaagsan

7 Haddaba Ciise ayaa mar kale ku
yidhi, Runtii, runtii, waxaan idinku
leeyahay, Waxaan ahay illinka
iduhu ka soo galaan. 8 Kuwii hortay
yimid oo dhammu waa tuugag iyo
waxdhacayaal, iduhuse ma maqlin.
9 Waxaan ahay illinka, haddii qof
uun xaggayga ka soo galo, wuu
badbaadi doonaa, wuuna soo geli
doonaa oo bixi doonaa, daaq buuna
heli doonaa. 10 Tuuggu wax kale uma
yimaado inuu wax xado oo dilo oo
halleeyo mooyaane, aniguse waxaan

u imid inay nolosha haystaan oo ay
badnaan u haystaan.
11 Waxaan ahay adhijirka
wanaagsan. Adhijirka wanaagsanu
wuxuu naftiisa u bixiyaa idaha
daraaddood. 12 Kan ciidanka ah
oo aan adhijirka ahayn, iduhuna
aanay kuwiisa ahayn, kolkuu
arko yeeyda oo soo socota, wuu
ka tagaa idaha oo ka cararaa.
Markaasay yeeydu qabsataa oo
kala firdhisaa iyaga. 13 Wuu cararaa,
waayo, isagu waa ciidan uun, oo
idaha waxba kama gelin. 14 Waxaan
ahay adhijirka wanaagsan; waan
garanayaa kuwayga, kuwayguna
waa i garanayaan, 15 sida Aabbuhu
ii garanayo, anna aan Aabbaha u
garanayo; oo naftaydana waan u
bixiyaa idaha daraaddood. 16 Ido
kale ayaan leeyahay oo aan kuwa
xeradan ahayn, kuwaasna waa inaan
keenaa, waxayna maqli doonaan
codkayga, oo waxaa jiri doona adhi
keliya iyo adhijir keliya.
17 Sidaas daraaddeed Aabbuhu waa
i jecel yahay, waayo, naftaydaan
bixiyaa inaan mar kale qaato.
18 Ninna igama qaado, laakiin anaa
iska bixiya. Waxaan leeyahay
amar aan ku bixiyo, waanan
leeyahay amar aan haddana ku soo
qaato. Amarkan waxaan ka helay
Aabbahay.
19 Yuhuuddu haddana way kala
qaybsameen hadalladaas aawadood.
20 Badidood waxay yidhaahdeen,
Jinni buu qabaa, wuuna waalan
yahay, ee maxaad u maqlaysaan?
21 Qaar kale waxay yidhaahdeen,
Hadalladaasu ma aha kuwa nin jinni
qaba. Jinni miyuu indhaha u furi
karaa nin indha la'?

Ciise Oo Yeruusaalem Joogay Wakhtigii Iidda Daahirinta Macbudka

22 Waxay ahayd Iidda Daahirinta
Macbudka xagga Yeruusaalem,
waxayna ahayd wakhtiga
qabowga. 23 Ciisena wuxuu
dhex socday macbudka xagga
Balbalada Sulaymaan. 24 Yuhuuddu
haddaba waxay isugu soo urureen
hareerihiisa oo ku yidhaahdeen,
Tan iyo goormaad shaki nagu sii
wadi doontaa? Haddii aad Masiixa
tahay bayaan noogu sheeg. 25 Ciise
ayaa ugu jawaabay, Waan idiin
sheegay, idinkuse ma rumaysnidin.
Shuqullada aan magaca Aabbahay
ku sameeyo ayaa ii marag fura,
26 laakiin ma rumaysnidin, waayo,
idahayga ka mid ma ihidin.
27 Idahaygu codkaygay maqlaan,
waanan garanayaa iyaga, wayna i
raacaan. 28 Oo waxaan iyaga siiyaa
nolosha weligeed ah, weligoodna
ma lumi doonaan, oo ninna
kama dhufsan doono gacantayda.
29 Aabbahaygii i siiyey iyaga ayaa
wax walba ka weyn, oo ninna kama
dhufsan karo gacanta Aabbahay.
30 Aniga iyo Aabbuhu mid baannu
nahay.

Colaaddii Yuhuudda

31 Markaasay Yuhuuddu
haddana dhagaxyo u gurteen
inay dhagxiyaan. 32 Ciise ayaa
ugu jawaabay, Shuqullo badan
oo wanaagsan ayaan idinka tusay
xagga Aabbahay. Shuqulladaas
kee baad igu dhagxinaysaan?
33 Yuhuuddu waxay ugu jawaabeen,
Shuqul wanaagsan aawadiis kugu
dhagxin mayno, laakiin caytanka
aawadiis iyo inaad adigoo nin ah
Ilaah iska dhigayso. 34 Ciise wuxuu
ugu jawaabay, Miyaanay ku qorrayn
sharcigiinna, Waxaan idhi, Idinku
waxaad tihiin ilaahyo? 35 Hadduu
Ilaah kuwii ereygiisu u yimid ku
sheegay ilaahyo (oo Qorniinkana
lama jebin karo), 36 ma waxaad ku
leedihiin kii Aabbuhu quduus ka
dhigay oo xagga dunida u soo diray,
Waad caytantaa, waayo, waxaan
idhi, Wiilka Ilaah baan ahay?
37 Haddaanan samayn shuqullada
Aabbahay, ha i rumaysanina.
38 Laakiin haddaan sameeyo, in
kastoo aydnaan i rumaysanayn,
shuqullada rumaysta, inaad

ogaataan oo garataan in Aabbuhu
igu jiro, anna Aabbaha aan ku jiro.
39Sidaa aawadeed mar kale ayay
dooneen inay qabtaan, wuuna ka
baxsaday gacantooda.
40Haddana wuxuu u baxay
Webi Urdun shishadiisa ilaa
meeshii Yooxanaa markii hore ku
jiray, isagoo dad ku baabtiisaya,
meeshaasuuna joogay, 41oo qaar
badan baa u yimid isaga, waxayna
ku yidhaahdeen, Runtii Yooxanaa
calaamo ma samayn, laakiin wax
walba oo Yooxanaa ka yidhi ninkan
run bay ahaayeen. 42Kuwa badan
baana halkaa ku rumaystay isaga.

Ciise Baa Laasaros Soo Nooleeyey

11 Waxaa jiray nin buka oo
ah Laasaros reer Beytaniya
ee joogay tuulada Maryan iyo
walaasheed Maarta. 2Maryantaasu
waxay ahayd tii Rabbiga cadar
marisay oo cagihiisa timaheeda ku
tirtirtay, oo walaalkeed Laasaros
bukay. 3Sidaa aawadeed walaalihii
farriin bay Rabbiga u direen
iyagoo leh, Sayidow, ogow, kii aad
jeclayd waa bukaaye. 4Laakiin Ciise
markuu taas maqlay wuxuu yidhi,
Bukaankanu kan dhimashada ma
ahaa, laakiin waa ammaanta Ilaah
aawadeed in Wiilka Ilaah lagu
ammaano.
5Ciise ayaa jeclaa Maarta iyo
walaasheed iyo Laasaros. 6Sidaa
aawadeed markuu maqlay inuu
buko, laba maalmood oo kale ayuu
meeshuu joogay iska sii joogay.
7Markaas dabadeed ayuu xertii ku
yidhi, Yahuudiya aan haddana tagno.
8Xertii waxay ku yidhaahdeen,
Macallimow, Yuhuuddu waxay
haddana doonayeen inay ku
dhagxiyaan, ma waxaad mar kale
u kacaysaa meeshaas? 9Ciise ayaa
ugu jawaabay, Maalintu miyaanay
laba iyo toban saacadood ahayn?
Qof hadduu maalinta socdo ma
turunturoodo, waayo, wuxuu
arkaa iftiinka dunidan. 10Laakiin
qof hadduu habeenka socdo, wuu
turunturoodaa, waayo, iftiinku
kuma jiro isaga. 11Waxyaalahaas
ayuu ku hadlay, oo dabadeedto
wuxuu ku yidhi iyaga, Saaxiibkeen
Laasaros waa hurdaa, laakiin
waan u tegayaa inaan soo toosiyo.
12Sidaa daraaddeed xertii waxay
ku yidhaahdeen, Sayidow, hadduu
hurdo wuu bogsanayaa. 13Ciise
wuxuu ka hadlayay dhimashadiisa,
iyaguse waxay u maleeyeen inuu ka
hadlayo nasashada hurdada. 14Ciise
haddaba ayaa bayaan ugu yidhi,
Laasaros waa dhintay. 15Anigu waa
ku faraxsanahay aawadiin inaanan
halkaas joogin si aad u rumaysataan,
laakiin aan u tagno. 16Sidaa
aawadeed Toomas, kii Didumos la
odhan jiray, wuxuu ku yidhi xertii
la socotay, Innaguna aan tagno si
aynu ula dhimanno.
17Haddaba markuu Ciise yimid
wuxuu ogaaday inuu afar maalmood
xabaasha ku jiray. 18Haddana
Beytaniya waa u dhowayd
Yeruusaalem, oo waxay u jirtay
qiyaas shan iyo toban istaadiyon.
19Yuhuud badan waxay u yimaadeen
Maarta iyo Maryan inay walaalkood
uga tacsiyeeyaan.
20Maarta haddaba markay
maqashay in Ciise imanayo, ayay
ka hor tagtay, Maryanse gurigay
iska fadhiday. 21Markaasaa Maarta
waxay Ciise ku tidhi, Sayidow,
haddaad halkan joogtid, walaalkay
ma uu dhinteen. 22Hadda waxaan
garanayaa in wax alla waxaad
Ilaah weyddiisatid uu ku siinayo.
23Markaasaa Ciise wuxuu ku
yidhi, Walaalkaa waa sara kici
doonaa. 24Maartaa ku tidhi, Waan
garanayaa inuu kici doono wakhtiga
sarakicidda ee maalinta u dambaysa.
25Ciise ayaa ku yidhi, Anigu waxaan
ahay sarakicidda iyo nolosha. Kii
i rumaystaa, in kastoo uu dhinto,
wuu noolaan doonaa. 26Kii kasta
oo nool oo i rumaystaa weligii ma
dhiman doono. Waxan ma rumaysan
tahay? 27Waxay ku tidhi, Haah,
Sayidow, waan rumaysnahay inaad

tahay Masiixa oo ah Wiilka Ilaah ee
dunida iman lahaa.
28Markay taas tidhi, way tagtay
oo hoos ahaan ugu soo yeedhay
walaasheed Maryan, oo waxay ku
tidhi, Macallinkii halkan buu joogaa,
waana kuu yeedhayaa. 29Iyaduna
kolkay maqashay, dhaqso bay u
kacday oo u tagtay. 30Ciise weli
ma iman tuulada, laakiin wuxuu
weli joogay meeshii Maarta kaga
hor tagtay. 31Haddaba Yuhuuddii
iyada guriga la joogtay oo u
tacsiyaynaysay, markay arkeen
Maryan inay dhaqso u kacday oo
baxday, ayay raaceen, iyagoo u
malaynaya inay xabaashii tegayso
inay meeshaas ku baroorato.
32Haddaba Maryan markay timid
meeshii Ciise joogay oo ay aragtay
isaga, waxay ku dhacday cagihiisa
iyadoo ku leh, Sayidow, haddaad
halkan joogtid, walaalkay ma uu
dhinteen. 33Ciise haddaba markuu
arkay iyadoo barooranaysa,
iyo Yuhuuddii la socotay oo la
barooranaysa, ayuu ka qalbi
xumaaday, wuuna murugooday.
34Markaasuu yidhi, Xaggee baad
dhigteen? Waxay ku yidhaahdeen,
Sayidow, kaalay oo arag. 35Ciise
waa ooyay. 36Sidaa daraaddeed
Yuhuuddu waxay yidhaahdeen, Bal
eega, siduu u jeclaa. 37Qaarkoodse
waxay yidhaahdeen, Ninkan oo
indhaha u furay kii indha la'aa,
miyuusan wax ka samayn karin
inuusan ninkaasu dhiman?
38Sidaa daraaddeed Ciise oo
mar kale qalbi xumaaday ayaa
xabaashii yimid. Waxay ahayd
god, dhagax baana saarnaa. 39Ciise
ayaa yidhi, Dhagaxa ka qaada.
Maarta oo ahayd kii dhintay
walaashiis, waxay ku tidhi, Sayidow,
hadda wuu urayaa, waayo, afar
maalmood buu mootanaa. 40Ciise
wuxuu ku yidhi, miyaanan kugu
odhan, Haddaad rumaysatid,
waxaad arki lahayd ammaanta
Ilaah? 41Markaasay dhagaxii ka
qaadeen. Ciisena indhihiisuu kor
u taagay oo yidhi, Aabbow, waan
kuugu mahadnaqayaa inaad i
maqashay. 42Waana ogaa inaad mar
kasta i maqasho, laakiin dadkan
badan oo hareerahayga taagan
aawadood ayaan taas u idhi inay
rumaystaan inaad adigu i soo
dirtay. 43Markuu sidaas ku hadlay
dabadeed wuxuu ku dhawaaqay
cod weyn, Laasarosow, soo bax.
44Markaasaa kii dhintay soo baxay,
isagoo gacmaha iyo cagaha ay kafan
kaga xidhan tahay, wejigana maro
kaga xidhan tahay. Kolkaasuu Ciise
wuxuu ku yidhi iyaga, Fura oo
daaya, ha socdee.

Wadaaddadii Sare Shirqool Bay Ciise U Dhigeen

(Mat. 26:1-5; Mar. 14:1-2; Luuk. 22:1-2)

45Sidaa aawadeed qaar badan oo
Yuhuuddii ah oo Maryan u yimid
oo arkay wuxuu sameeyey ayaa
rumaystay. 46Qaarkoodse way u
tageen Farrisiintii, oo waxay u
sheegeen wuxuu Ciise sameeyey.
47Sidaa aawadeed wadaaddadii
sare iyo Farrisiintii shir bay
isugu yimaadeen oo yidhaahdeen,
Maxaynu samaynaa? Waayo,
ninkanu calaamooyin badan buu
sameeyeye. 48Haddaynu sidaa u
dayno, dhammaan way rumaysan
doonaan isaga, oo dadka Roomana
way iman doonaan, oo waxay
qaadan doonaan meesheenna iyo
quruunteenna. 49Midkood Kayafas
la odhan jiray, oo wadaadka sare
ahaa sannaddaas, wuxuu iyagii
ku yidhi, Waxba garan maysaan,
50oo ka fiirsan maysaan inay idiin
roon tahay in nin keli ahu dadka u
dhinto oo aan quruunta oo dhammu
lumin. 51Waxaas iskama odhan,
laakiin isagoo ah wadaadka sare
sannaddaas, wuxuu sii sheegay in
Ciise quruunta u dhiman doono,
52quruuntii oo keliya uma aha,
laakiin inuu mid keliya isugu soo
ururiyo carruurtii Ilaah oo kala
firidhsan. 53Haddaba maalintaas

wixii ka dambeeyey waxay ku
tashadeen inay dilaan.
[54]Sidaa daraaddeed mar dambe
Ciise bayaan uma dhex marin
Yuhuudda, wuuse ka tegey
meeshaas, ilaa meel u dhowayd
cidlada, ilaa magaalo la yidhaahdo
Efrayim, halkaasuuna xertii la
joogay. [55]Hadda Iidda Yuhuudda
ee Kormaridda la yidhaahdaa waa
dhowayd, kuwa badanna waxay
u kaceen Yeruusaalem iyagoo
dalka ka yimid Iiddii Kormaridda
horteed inay isdaahiriyaan. [56]Sidaa
daraaddeed ayay Ciise doondooneen,
oo waxay isku yidhaahdeen, iyagoo
macbudka dhex taagan, Maxay
idinla tahay? Ma inuusan iidda
imanaynin baa? [57]Wadaaddadii
sare iyo Farrisiintii waxay amar
ku bixiyeen, Hadduu qof ogaado
meeshuu joogo waa inuu sheego, ha
la qabtee.

Maryan Baa Ciise Beytaniya Ku Subagtay

(Mat. 26:6-13; Mar. 14:3-9)

12 Haddaba lix maalmood ka
hor Iidda Kormaridda, Ciise
wuxuu yimid Beytaniya, meeshuu
joogay Laasaros, kii Ciise kuwa
dhintay ka soo sara kiciyey. [2]Sidaas
daraaddeed halkaasaa casho
loogu sameeyey, Maartana waa
adeegaysay, oo Laasaros wuxuu
ka mid ahaa kuwa cuntada ula
fadhiistay. [3]Maryan haddaba
waxay qaadday rodol cadar ah oo
naaradiin qaaliya ah, waxayna
marisay cagaha Ciise, oo timaheedii
ayay cagihiisa ku tirtirtay. Gurigiina
waxaa ka buuxsamay udgoonkii
cadarka. [4]Laakiin Yuudas Iskariyod,
oo ahaa mid xertiisii ka mid ah,
oo gacangelin lahaa, wuxuu yidhi,
[5]Maxaa cadarkan loogu iibin waayay
saddex boqol oo dinaar, oo loo
siin waayay masaakiinta? [6]Sidaas
uma uu odhan dan uu ka lahaa
masaakiinta, laakiin wuxuu u yidhi
wuxuu ahaa tuug, oo kiishadda
lacagta ayuu hayn jiray, wuuna kala
bixi jiray wixii lagu rido. [7]Haddaba
Ciise ayaa yidhi, Daaya. Waxay
u haysay maalinta aasniintayda.
[8]Waayo, masaakiintu mar walba
way idinla jiraan, aniguse idinlama
joogo mar walba.
[9]Haddaba dad badan oo Yuhuud
ah baa waxay ogaadeen inuu
halkaas joogo, wayna u yimaadeen,
ma aha Ciise aawadii oo keliya
laakiin inay arkaan Laasarosna,
kii uu kuwii dhintay ka soo sara
kiciyey. [10]Wadaaddadii sare waxay
ku tashadeen inay Laasarosna
dilaan. [11]Waayo, aawadiis ayaa
Yuhuud badani ku tagtay oo Ciise
rumaysatay.

Ciise Guul Buu Ku Galay Yeruusaalem

(Mat. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Luuk. 19:28-40)

[12]Maalintii xigtay dad badan oo u
yimid iiddii, markay maqleen inuu
Ciise Yeruusaalem imanayo, [13]waxay
qaateen laamihii geedaha timirta
ah, oo ay baxeen inay ka hor tagaan,
iyagoo ku dhawaaqaya[e]Hoosana
waxaa barakaysan kan Rabbiga
magiciisa ku imanaya oo boqorka
Israa'iil ah. [14]Ciise wuxuu helay
dameer yar oo fuulay, siday ugu
qoran tahay, [15]Ha biqin, gabadhii
Siyoonay; bal eeg, Boqorkaagu
waa imanayaa isagoo fuushan
qayl dameereed. [16]Markii hore
xertiisii waxyaalahaas ma ay garan,
laakiin markii Ciise ammaanmay
dabadeed ayay xusuusteen in
waxyaalahaas xaggiisa laga qoray
iyo in waxyaalahaas lagu sameeyey
isaga. [17]Haddaba waxaa marag furay
dadkii badnaa ee la joogay markuu
Laasaros xabaasha uga yeedhay
oo uu kuwa dhintay ka soo sara
kiciyey. [18]Sidaa daraaddeed dadkii
badnaa waa u kaceen inay ka hor
tagaan, waayo, waxay maqleen inuu
calaamadaas sameeyey. [19]Haddaba
Farrisiintii waxay dhexdoodii isku
yidhaahdeen, Waad arkaysaan

e 12:13 Hoosanna = hadal ammaan ah.

sidaydnaan waxba u taraynin. Eega,
dunidii oo dhan baa raacdaye.

Dadka Gariigta Ah Weyddiiskoodii

[20]Kuwa wakhtiga iidda u kacay
inay Ilaah caabudaan, waxaa ku
dhex jiray qaar Gariig ah. [21]Kuwaas
haddaba waxay u yimaadeen Filibos
oo ahaa reer Beytsayda ee Galili,
wayna weyddiisteen oo waxay ku
yidhaahdeen, Sayidow, waxaannu
doonaynaa inaannu Ciise aragno.
[22]Markaasaa Filibos u yimid oo
Andaros u sheegay, oo haddana
Andaros iyo Filibos baa wada yimid,
oo ay Ciise u sheegeen. [23]Kolkaasaa
Ciise u jawaabay, oo wuxuu ku
yidhi, Saacaddii way timid uu
Wiilka Aadanahu ammaanmi
lahaa. [24]Runtii, runtii, waxaan
idinku leeyahay, Xabbad sarreen
ah haddaanay dhulka ku dhicin oo
dhiman, keligeed bay iska jiraysaa,
laakiin hadday dhimato, midho
badan bay dhashaa. [25]Kan naftiisa
jecel, waa lumiyaa, kan dunidan
naftiisa ku nebcaadaase, wuu hayn
doonaa tan iyo nolosha weligeed
ah. [26]Qof uun hadduu ii adeego,
ha i soo raaco, meeshaan joogona,
midiidinkayguna wuu joogi doonaa.
Qof uun hadduu ii adeego, Aabbuhu
waa murwayn doonaa isaga.
[27]Haatan naftaydu waa murugootay,
oo maxaan idhaahdaa? Aabbow,
saacaddan iga badbaadi. Laakiin
taas aawadeed ayaan saacaddan u
soo gaadhay. [28]Aabbow, magacaaga
ammaan. Haddaba waxaa samada
ka yimid cod leh, Waan ammaanay,
waanan ammaani doonaa mar kale.
[29]Haddaba dadkii badnaa oo ag
taagnaa, way maqleen, oo waxay
yidhaahdeen, Waa onkod. Qaar
kale waxay yidhaahdeen, Malaa'ig
baa la hadashay isaga. [30]Ciise
ayaa u jawaabay oo ku yidhi,
Codkaasu aawaday uma imanin,
laakiin wuxuu u yimid aawadiin.
[31]Imminka weeye markii dunidan
la xukumi lahaa, imminka kan
madaxda dunida ah dibaddaa
lagu tuuri doonaa. [32]Aniguna
haddii kor layga qaado dhulka,
dhammaan xaggaygaan u soo jiidi
doonaa. [33]Wuxuu waxaas u yidhi
inuu tuso siduu u dhiman doono.
[34]Haddaba dadkii badnaa waxay
ugu jawaabeen, Waxaannu sharciga
ka maqallay in Masiixu weligiis
jiri doono. Sidee baad u leedahay,
Wiilka Aadanaha waa in kor loo
qaado? Waa ayo Wiilka Aadanahu?
[35]Ciise haddaba ayaa ku yidhi, Weli
in yar nuurka ayaa idinla jiraya.
Socda intaad nuurka haysataan, si
aan gudcurku idiin soo gaadhin.
Kan gudcurka ku socdaana ma
yaqaan meeshuu u socdo. [36]Intaad
nuurka haysataan, rumaysta nuurka,
inaad noqotaan wiilasha nuurka.

Qaar Badan Baa Rumaysan Waayay, Laakiin Qaar Baa Si Qarsoon U Rumaystay

Waxyaalahaas Ciise ayaa ku
hadlay, markaasuu ka tegey oo ka
dhuuntay iyaga. [37]Laakiin in kastuu
calaamooyin badan ku sameeyey
hortooda, weli ma ay rumaysan
isaga; [38]inuu noqdo hadalka nebi
Isayos oo uu ku hadlay,

Rabbiyow, yaa warkayagii
rumaystay,
Oo yaa gacantii Rabbiga loo
muujiyey?

[39]Sidaa aawadeed ayay rumaysan
kari waayeen, waayo, Isayos ayaa
haddana yidhi,

[40] Wuu indhatiray, qalbigoodana
ayuu engejiyey,
Si aanay indhahooda wax ugu
arkin, oo aanay qalbigoodana
wax ugu garan,
Oo aanay u soo noqon,
Oo aanan u bogsiin.

[41]Waxyaalahaas Isayos ayaa yidhi,
maxaa yeelay, ammaantiisuu arkay,
wuuna ka hadlay isaga. [42]Hase
ahaatee qaar badan oo taliyayaasha
ka mid ahaa way rumaysteen,
laakiin Farrisiintii aawadood ma ay
qiran si aan sunagogga looga saarin,

43waayo, waxay ammaanta Ilaah ka
jeclaayeen ammaanta dadka.

Ciise Waxbariddiisii La Soo Koobay

44Ciise ayaa ku dhawaaqay oo
yidhi, Kii i rumaystaa, ima rumaysto,
wuxuuse rumaystaa kan i soo diray.
45Kii i arkaana, wuxuu arkaa kan i
soo diray. 46Waxaan dunida u imid
inaan nuur u ahaado, in mid kasta
oo i rumaystaa uusan gudcurka
ku sii jirin. 47Nin uun hadduu
erayadayda maqlo oo uusan xajin,
xukumi maayo, waayo, uma iman
inaan dunida xukumo, waxaanse u
imid inaan dunida badbaadiyo. 48Kii
i diida oo aan erayadayda aqbalin,
wuxuu haystaa mid xukuma;
ereygaan ku hadlay baa xukumi
doona isaga maalinta u dambaysa.
49Waayo, anigu amarkayga kuma
hadlin, laakiinse Aabbihii i soo diray
isagaa i amray waxaan idhaahdo
iyo waxaan ku hadloba. 50Oo
waanan garanayaa inuu amarkiisu
yahay nolosha weligeed ah. Sidaa
daraaddeed waxaan ku hadlayaa,
sidii Aabbuhu igu yidhi, sidaasaan
ku hadlayaa.

Ciise Xertuu U Cago Maydhay

13 Iidda Kormaridda horteed
Ciise wuxuu garanayay inay
timid saacaddiisii uu dunidan ka
tegi lahaa ilaa Aabbaha, oo siduu
u jeclaa kuwiisii dunida joogay,
ayuu u jeclaa tan iyo dhammaadka.
2Ibliiska ayaa markii hore qalbiga
Yuudas Iskariyod ina Simoon
geliyey inuu Ciise gacangeliyo.
3Oo wakhtiga cashada Ciise oo
garanaya in Aabbuhu wax walba
gacanta u geliyey iyo inuu Ilaah ka
yimid oo Ilaah ku noqonayo, 4ayuu
cashadii ka kacay oo dharkii iska
dhigay, tuwaalna wuu qaatay oo
guntaday. 5Markaasuu biyo weel
ku shubay oo bilaabay inuu xertiisa
cagaha u maydho oo ku tirtiro
tuwaalkii uu guntanaa. 6Wuxuu
haddaba u yimid Simoon Butros.
Kaasaa ku yidhi, Sayidow, ma adaa
cagaha ii maydhaya? 7Markaasaa
Ciise u jawaabay oo ku yidhi,
Waxaan samaynaya, garan maysid
imminka, laakiinse dabadeed
waad garan doontaa. 8Butros
ayaa ku yidhi, Weligaa cagaha ii
maydhi maysid. Ciise wuxuu ugu
jawaabay, Haddaanan kuu maydhin,
qayb iguma lihid. 9Markaasaa
Simoon Butros ku yidhi, Sayidow,
cagaha keliya ha ii maydhin,
laakiin gacmaha iyo madaxana ii
maydh. 10Ciise ayaa ku yidhi, Kii
maydhni uma baahna inuu maydho
cagihiisa mooyaane, laakiin waa
wada nadiifsan yahay, idinkuna
waa nadiifsan tihiin, laakiin
dhammaantiin ma aha. 11Waayo,
wuu garanayay kii gacangelin
lahaa. Sidaa daraaddeed ayuu u
yidhi, Dhammaantiin ma wada
nadiifsanidin.
12Haddaba markuu cagihii u
maydhay iyagii, oo dharkiisa qaatay,
oo haddana fadhiistay, markaasuu
ku yidhi, Ma garanaysaan waxaan
idinku sameeyey? 13Waxaad iigu
yeedhaan, Macallin iyo Sayid,
waadna ku hagaagsan tihiin, waayo,
waan ahay. 14Haddaba haddaan
cagaha idiin maydhay anigoo ah
Sayidka iyo Macallinka, idinkuna
waa inaad cagaha isu maydhaan.
15Waxaan idin siiyey masaal inaad
samaysaan sidaan idinku sameeyey.
16Runtii, runtii, waxaan idinku
leeyahay, Addoon kama weyna
sayidkiis, mid la soo dirayna kama
weyna kii soo diray. 17Haddaad
waxyaalahan garanaysaan, waad
barakaysan tihiin haddaad yeeshaan.
18Dhammaantiin ka hadli maayo;
waan garanayaa kuwaan doortay.
Laakiin Qorniinka leh, Kan
kibistayda cuna ayaa cedhibtiisa ii
qaaday, waa inuu ahaado. 19Hadda
dabadeed waxaas ayaan idiin
sheegayaa intaanay dhicin, in
markay dhacaan aad rumaysataan
inaan ahay isagii. 20Runtii, runtii,
waxaan idinku leeyahay, Kan aqbala

ku alla kaan soo diro ayaa i aqbala,
oo kan i aqbalaana wuxuu aqbalaa
kii i soo diray.

Ciise Wuxuu Muujiyey Kan Gacangelin Doona

*(Mat. 26:20-25;
Mar. 14:17-21; Luuk. 22:21-23)*

21Ciise markuu sidaas yidhi, ayuu
ka qalbi xumaaday, wuxuuna
bayaan u sheegay oo yidhi, Runtii,
runtii, waxaan idinku leeyahay,
Midkiin ayaa i gacangelin doona.
22Markaasay xertii is-eegeegeen
iyagoo aan garanaynin kii uu
ka hadlayay. 23Waxaa joogay oo
laabta Ciise ku tiirsanaa xertiisa
midkood oo uu Ciise jeclaa. 24Sidaa
daraaddeed ayaa Simoon Butros
calaamo u sameeyey oo ku yidhi,
Noo sheeg yuu yahay kan uu ka
hadlayo. 25Isagoo sidii ugu tiirsan
laabta Ciise, ayuu ku yidhi, Sayidow,
waa kuma? 26Markaasaa Ciise ugu
jawaabay, Waa kii aan koosaarta
u dari doono oo aan siin doono.
Haddaba markuu koosaarta u daray
ayuu qaaday oo siiyey Yuudas
Iskariyod ina Simoon. 27Markuu
koosaarta qaatay dabadeed,
Shayddaan baa galay isagii. Sidaa
daraaddeed Ciise wuxuu ku yidhi,
Waxaad samaynayso dhaqso
u samee. 28Kuwa la fadhiyey
midkoodna ma garanaynin sababta
uu sidaas ugula hadlay isaga.
29Yuudas baa kiishaddii lacagta
hayay, taas aawadeed qaar waxay
u maleeyeen in Ciise ku yidhi, Soo
iibi waxaynu iidda u baahan nahay,
ama, Masaakiinta wax sii. 30Isagu
haddaba markuu koosaartii qaatay,
markiiba ayuu baxay, oo waxayna
ahayd habeennimo.

Qaynuunka Cusub Oo Jacaylka

31Haddaba markuu baxay, Ciise
ayaa yidhi, Hadda Wiilka Aadanahu
waa ammaanmay, Ilaahna waa ku
ammaanmay isaga. 32Haddii Ilaahu
ku ammaanmay isaga, Ilaahna waa
ammaani doonaa isaga qudhiisa,
oo markiiba wuu ammaani doonaa.
33Carruur yahay yaryari, weli in yar
baan idinla joogayaa. Waad i dooni
doontaan, oo sidaan Yuhuuddii ku
idhi, Meeshaan tegayo iman kari
maysaan, idinkana hadda sidaasaan
idinku leeyahay. 34Waxaan idin
siinayaa qaynuun cusub oo ah, Waa
inaad isjeclaataan; sidaan idiin
jeclaaday, idinkuna waa inaad isu
jeclaataan. 35Sidaasay dadka oo
dhammi idinku garan doonaan
inaad xertaydii tihiin, haddaad
jacayl isu qabtaan.

Waxaa La Sii Sheegay In Butros Ciise Dafiri Doono

*(Mat. 26:31-35;
Mar. 14:27-31; Luuk. 22:31-34)*

36Simoon Butros ayaa ku yidhi,
Sayidow, xaggee baad tegaysaa?
Ciise wuxuu ugu jawaabay,
Meeshaan tegayo hadda ii raaci kari
maysid, laakiin mar dambe waad
i soo raaci doontaa. 37Butros ayaa
ku yidhi, Sayidow, maxaan hadda
kuu raaci kari waayay? Naftaydaan
aawadaa u bixin doonaaye. 38Ciise
ayaa ugu jawaabay, Miyaad naftaada
u bixin doontaa aawaday? Runtii,
runtii, waxaan kugu leeyahay, Diiqu
ciyi maayo ilaa aad saddex kol i
dafirtid.

Jidka Loo Maro Aabbaha

14 Qalbigiinnu yuusan
murugoon. Ilaah waad
rumaysan tihiin, anigana i rumaysta.
2Guriga Aabbahay wuxuu leeyahay
hoyaal badan. Haddaanay sidaas
ahayn waan idiin sheegi lahaa,
maxaa yeelay, waxaan u tegayaa
inaan meel idiin sii diyaariyo.
3Oo haddaan tago oo meel idiin
diyaariyo, mar dambe waan soo
noqon doonaa, oo xaggaygaan
idiin qaadan doonaa, in meeshaan
joogo, idinkuna aad joogtaan. 4Oo
meeshaan tegayo iyo jidkaba waad
taqaaniin. 5Toomas ayaa ku yidhi,
Sayidow, ma naqaan meeshaad
tegaysid ee sidee baan ku naqaan

jidka? 6Markaasaa Ciise wuxuu
Toomas ku yidhi, Anigu waxaan
ahay jidka iyo runta iyo nolosha.
Ninna Aabbaha uma yimaado,
xaggayguu ku yimaado maahee.
7Haddaad i garateen, Aabbahayna
waad garan lahaydeen. Hadda ka
dib waad garanaysaan, waadna
aragteen.
8Filibos baa ku yidhi, Sayidow,
Aabbaha na tus, waana nagu
filan yahay. 9Markaasaa Ciise
wuxuu ku yidhi, Ma intaas badan
baan idinla joogay, oo aanad i
garanaynin, Filibosow? Kii i arkay
wuxuu arkay Aabbaha. Sidee
baad u leedahay, Aabbaha na
tus? 10Miyaadan rumaysan inaan
Aabbaha ku jiro, Aabbuhuna uu igu
jiro? Erayadaan idinkula hadlayo,
anigu iskagama hadlayo, Aabbahase
igu jira ayaa shuqulladiisa sameeya.
11I rumaysta inaan Aabbaha ku
jiro, oo Aabbuhuna aniga igu jiro,
haddii kale shuqullada aawadood ii
rumaysta. 12Runtii, runtii, waxaan
idinku leeyahay, Kii i rumaystaa,
shuqullada aan sameeyo, isna wuu
samayn doonaa, oo shuqullo kuwan
ka waaweynna wuu samayn doonaa,
maxaa yeelay, Aabbahaan u tegayaa.
13Oo wax alla waxaad magacayga
ku weyddiisataan, waan samayn
doonaa in Aabbuhu ku ammaanmo
Wiilka. 14Haddii aad wax igu
weyddiisataan magacayga, waan
samayn doonaa.

Ciise Wuxuu Ku Ballanqaaday Ruuxa

15Haddii aad i jeceshihiin,
qaynuunnadayda waad xajin
doontaan. 16Aniguna Aabbahaan
baryi doonaa, isna wuxuu idin siin
doonaa Gargaare kale inuu idinla
jiro weligiin, 17waxaa weeye, Ruuxa
runta ah oo aanay dunidu qaadan
karin, waayo, ma aragto, garanna
mayso, idinkuse waad garanaysaan,
waayo, wuu idinla jiraa, wuuna
idinku jiri doonaa. 18Idiinkama tegi
doono agoonnimo, ee waan idiin
imanayaa. 19In yar dabadeed dunidu
i arki mayso mar dambe, idinkuse
waad i arkaysaan. Waan noolahay,
taas aawadeed idinkuna waad
noolaan doontaan. 20Maalintaas
waxaad garan doontaan inaan
Aabbahay ku jiro, idinna aad igu
jirtaan, anna aan idinku jiro. 21Kii
qaynuunnadayda haysta oo xajiya,
waa kaas kan i jecel, kan i jecelna
Aabbahay waa jeclaan doonaa,
anna waan jeclaan doonaa, waana
isu muujin doonaa isaga. 22Yuudas
(Yuudas Iskariyod ma aha) ayaa
ku yidhi isaga, Sayidow, maxaa
dhacay oo annaga aad isugu kaaya
muujin doontaa, dunidana aadan
isugu muujin doonin? 23Ciise ayaa
u jawaabay oo ku yidhi, Haddii
nin i jecel yahay, ereygaygu xajin
doonaa, Aabbahayna waa jeclaan
doonaa, oo waannu u iman doonnaa,
waanna la joogi doonnaa. 24Kii
aan i jeclayn, ereygayga ma xajiyo:
ereygaad maqlaysaanna kayga ma
aha, laakiin waxaa leh Aabbaha i
soo diray.
25Waxyaalahaas ayaan idinkula
hadlay intaan idinla joogay,
26laakiin Gargaaraha Ruuxa
Quduuska ah oo Aabbuhu ku soo
diri doono magacayga, wax kasta
ayuu idin bari doonaa, wuxuuna
idin xusuusin doonaa wax kasta
oo aan idinku idhi. 27Nabad baan
idiinka tegayaa, nabaddaydana
waan idin siinayaa, sida dunidu
u siiso anigu idiin siin maayo.
Qalbigiinnu yuusan murugoon,
yuusanna biqin. 28Waad maqasheen
inaan idinku idhi, Waan tegayaa,
waanan idiin imanayaa. Haddaad
i jeclaateen, waad farxi lahaydeen,
waayo, Aabbahaan u tegayaa, maxaa
yeelay, Aabbuhu waa iga weyn
yahay. 29Haatan waxaan idiinku
sheegay intaanay dhicin, in markay
dhacaan aad rumaysataan. 30Mar
dambe wax badan idinlama sii hadli
doono, maxaa yeelay, kan madaxda
dunida ahu wuu imanayaa, isaguna
waxba iguma laha. 31Laakiin tani

waa in dunidu ku garato inaan
Aabbaha jeclahay iyo inaan sameeyo
sida Aabbuhu igu amray. Kaca, aynu
meeshan ka tagnee.

Geedka Canabka Ah Iyo Laamaha

15 Anigu waxaan ahay geedka
canabka ah oo runta ah;
Aabbahayna waa beerfalaha.
2Laan walba oo igu taal oo aan
midho dhalin, wuu gooyaa, oo
mid kasta oo midho dhasha ayuu
nadiifiyaa si ay midho ka sii badan
u dhasho. 3Durba waad nadiifsan
tihiin hadalkaan idinkula hadlay
daraaddiis. 4Igu jira, anna aan
idinku jiree. Sida laantu keligeed
aanay midho u dhali karin
haddaanay geedka canabka ah ku
oollin, sidaas oo kale idinkuna
ma dhali kartaan haddaydnan igu
jirin. 5Anaa ah geedka canabka
ah, idinna waxaad tihiin laamihii.
Kii igu jira oo anna aan ku jiro,
kaasaa midho badan dhala, maxaa
yeelay, la'aantay waxba ma samayn
kartaan. 6Qof uun hadduusan igu
jirin waxaa loo tuuraa sida laan oo
kale, waana qallalaa, markaasaa
la ururiyaa, oo dabka lagu tuuraa,
oo la gubaa. 7Haddaad igu jirtaan,
oo ay erayadayduna idinku jiraan,
weyddiista waxaad doonaysaanba,
waana laydiin yeeli doonaa. 8Waxaa
Aabbahay ku ammaanmaa inaad
midho badan dhashaan, waxaadna
noqon doontaan xertayda. 9Siduu
Aabbuhu ii jeclaaday, ayaan anna
idiin jeclaaday. Jacaylkayga ku sii
jira. 10Haddaad qaynuunnadayda
xajisaan, jacaylkaygaad ku jiri
doontaan, sidaan qaynuunnada
Aabbahay u xajiyey, oo aan
jacaylkiisa ugu jiro.
11Waxaan waxyaalahaas idiinkula
hadlay in farxaddaydu idinku jirto,
iyo inay farxaddiinnu buuxsanto.
12Kanu waa qaynuunkayga inaad
isjeclaataan sidaan idiin jeclaaday.
13Ninna ma leh jacayl kan ka
weyn inuu nin naftiisa u bixiyo
saaxiibbadiis. 14Saaxiibbaday
baad tihiin haddaad yeeshaan
waxaan idinku amro. 15Mar dambe
addoommo idiinku yeedhi maayo,
maxaa yeelay, addoonku garan
maayo wuxuu sayidkiisu sameeyo,
laakiin saaxiibbo waan idiinku
yeedhay, maxaa yeelay, waxaan
Aabbahay ka soo maqlay oo dhan
ayaan idin ogeysiiyey. 16Idinku ima
aydnaan dooran, laakiinse anaa idin
doortay, waanan idiin diray inaad
tagtaan oo midho soo dhashaan, iyo
in midhihiinnu sii jiraan, in wax
alla waxaad Aabbaha magacayga
ku weyddiisataan uu idin siiyo.
17Waxyaalahaas ayaan idiinku
amray inaad isjeclaataan.

Dunida Iyo Ruuxa Runta

18Dunidu hadday idin nebcaato,
waad garanaysaan inay hortiin
i nebcaatay. 19Haddaad kuwa
dunida ahaan lahaydeen, dunidu
kuweeda way jeclaan lahayd,
laakiin kuwa dunida ma ihidin,
waanse idinka doortay dunida,
taas aawadeed dunidu way idin
neceb tahay. 20Xusuusta hadalkaan
idinku idhi, Addoon kama weyna
sayidkiisa. Hadday i silciyeen,
idinkana way idin silcin doonaan.
Hadday hadalkayga xajiyeen,
kiinnana way xajin doonaan.
21Laakiin waxyaalahaas oo dhan
waxay idiinku samayn doonaan
magacayga aawadii, maxaa yeelay,
waxaanay garanayn kii i soo diray.
22Haddaanan iman oo aanan la
hadlin, dembi ma ay lahaadeen,
laakiin hadda dembigooda
marmarsiinyo uma haystaan.
23Kii i neceb, waxaa kaluu neceb
yahay Aabbahay. 24Haddaanan
dhexdooda ku samayn shuqullada
aan nin kale samayn, dembi ma
ay lahaadeen, haddase aniga iyo
Aabbahayba way na arkeen oo na
nebcaadeen. 25Laakiin sidaas waxay
u noqotay inuu dhammaado hadalka
sharcigooda ku qorani, Way ii
nebcaadeen sababla'aan.

26Laakiin markuu yimaado Gargaaraha oo aan xagga Aabbaha ka soo diri doono, isagoo ah Ruuxa runta oo xagga Aabbaha ka soo baxa, ayuu ii marag furi doonaa. 27Idinkuna waad marag furi doontaan, waayo, tan iyo bilowgii waad ila jirteen.

16 Waxaan waxyaalahaas idiinkula hadlay inaydnaan ka xumaanin. 2Waxay idinka saari doonaan sunagogyada, weliba saacaddaa imanaysa in mid walboo idin dilaa uu u malaynayo inuu Ilaah u adeegayo. 3Oo waxay waxyaalahaas u samayn doonaan, waayo, waxaanay garanayn Aabbaha iyo aniga toona. 4Laakiin waxaan waxyaalahaas idiinkula hadlay in markii saacaddoodu timaado aad xusuusataan inaan idiin sheegay. Tan iyo bilowgii waxyaalahaas idinkulama hadlin, maxaa yeelay, waan idinla joogay. 5Laakiin hadda waxaan u tegayaa kii i soo diray, midkiinna i weyddiin maayo, Xaggee baad tegaysaa? 6Waxyaalahaas aan idinkula hadlay aawadood, qalbigiinna murug baa ka buuxsantay. 7Laakiin runta ayaan idiin sheegayaa, Waxaa idiin roon inaan tago. Haddaanan tegin, Gargaaruhu idiinma iman doono, laakiin haddaan tago waan idiin soo diri doonaa. 8Isagu markuu yimaado wuxuu dunida ku caddayn doonaa xagga dembiga iyo xaqa iyo xukunka; 9xagga dembiga, waayo, way i rumaysan waayeen; 10xagga xaqa, waayo, Aabbahaan u tegayaa, imana arki doontaan mar dambe; 11xagga xukunka, waayo, kan madaxda dunida ah waa la xukumay.

12Wax badan oo kalaan leeyahay inaan idiin sheego, laakiin imminka qaadi kari maysaan. 13Laakiin markuu kan Ruuxa runta ahu yimaado, wuxuu idinku wadi doonaa runta oo dhan, waayo, isagu iskama hadli doono, wuxuuse ku hadli doonaa wuxuu maqlo, wuxuuna idiin sheegi doonaa waxa imanaya. 14Wuu i ammaani doonaa, waayo, waxayguu qaadi doonaa, wuuna idiin sheegi doonaa. 15Wax kasta oo Aabbuhu leeyahay anigaa leh. Sidaa daraaddeed waxaan idhi, Waxayguu qaadaa, wuuna idiin sheegi doonaa.

Wax Ku Saabsan Ciise Tegiddiisa

16In yar dabadeed i arki maysaan, oo weliba in yar dabadeed waad i arki doontaan. 17Sidaa daraaddeed xertiisa qaarkood waxay isku yidhaahdeen, Waa maxay waxan uu inagu leeyahay, In yar dabadeed i arki maysaan, oo weliba in yar dabadeed waad i arki doontaan, iyo, Maxaa yeelay, Aabbahaan u tegayaa? 18Haddaba waxay yidhaahdeen, Waa maxay waxan uu leeyahay, In yar dabadeed? Garan mayno wuxuu leeyahay. 19Ciise ayaa garanayay inay doonayeen inay wax weyddiiyaan, oo wuxuu ku yidhi, Ma waxaad isweyddiinaysaan xaalkan aan idhi, In yar dabadeed i arki maysaan, oo weliba in yar dabadeed waad i arki doontaan? 20Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Waad ooyi doontaan oo barooran doontaan, duniduse waa farxi doontaa. Waad murugoon doontaan, laakiin murugaddiinnu waxay u rogman doontaa farxad. 21Naagtu goortay umulayso, way murugootaa, waayo, saacaddeedaa timid, laakiin markay ilmaha umusho, dhibtii dib uma xusuusato farxad aawadeed, waayo, nin baa dunida ku dhashay. 22Haddaba waad murugsan tihiin, laakiin mar dambe ayaan idin arki doonaa, qalbigiinnuna wuu farxi doonaa, farxaddiinnana ninna idinkama qaadi doono. 23Oo maalintaasna waxba ima weyddiin doontaan. Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Haddii aad wax uun weyddiisataan Aabbaha, magacayga ayuu idinku siin doonaa. 24Tan iyo imminka waxba magacayga kuma weyddiisan. Weyddiista, waanad heli doontaan, inay farxaddiinnu buuxsanto. 25Waxyaalahaas ayaan masaallo idinkula hadlay. Waxaa imanaysa goortii aanan mar dambe masaallo idinkula hadli doonin, laakiin aan bayaan idiinkaga warrami doono Aabbaha. 26Maalintaas waxaad ku weyddiisan doontaan magacayga. Idinkuma lihi inaan Aabbaha baryayo daraaddiin. 27Waayo, Aabbaha qudhiisu wuu idin jecel yahay, maxaa yeelay, waad i jeclaateen, oo waadna rumaysateen inaan xagga Ilaah ka imid. 28Aabbaha ayaan ka imid oo dunida imid. Haddana waan ka tegayaa dunida oo Aabbahaan u tegayaa.

29Xertiisii ayaa ku tidhi, Bal eeg, bayaan baad hadda u hadlaysaaye, oo masaal ku hadli maysid. 30Imminka waannu garanaynaa inaad wax walba taqaan, oo aadan u baahnayn qofna inuu wax ku weyddiiyo. Taas aawadeed waannu rumaysan nahay inaad Ilaah ka timid. 31Ciise ayaa ugu jawaabay, Hadda ma rumaysan tihiin? 32Ogaada, saacaddii baa imanaysa, waana timid, kolkaad u kala firdhi doontaan mid kasta xaggiisa, anna keligay baad iga tegi doontaan, oo weliba keligay ma ihi, waayo, waxaa ila jooga Aabbaha. 33Waxyaalahaas waxaan idiinkula hadlay inaad nabad igu haysataan. Dunida ayaad dhib kala kulantaan, laakiinse kalsoonaada, anaa ka adkaaday dunidaye.

Baryadii Ciise

17 Waxyaalahaas Ciise ayaa ku hadlay, markaasuu indhihiisii kor u qaaday xagga samada oo yidhi, Aabbow, saacaddii way timid. Ammaan Wiilkaaga inuu Wiilku ku ammaano, 2sidaad amar ugu siisay dadka oo dhan inuu nolosha weligeed ah siiyo kuwaad isaga siisay oo dhan. 3Tanu waa nolosha weligeed ah inay ku gartaan, adoo ah Ilaaha runta ah oo keliya, iyo inay gartaan Ciise Masiix, kii aad soo dirtay. 4Dhulka ayaan kugu ammaanay, anoo dhammeeyey shuqulkaad ii dhiibtay inaan sameeyo. 5Haddana, Aabbow, adiga qudhaadu igu ammaan ammaantaan kula lahaa intaan dunidu jirin. 6Magacaagaan u muujiyey dadkii aad dunida iga siisay. Kuwaagii bay ahaayeen, oo anaad i siisay, iyaguna ereygaagay xajiyeen. 7Hadda waxay garanayaan wax kastoo aad i siisayba inay xaggaaga ka yimaadeen. 8Waayo, erayadaad i siisay ayaan siiyey iyaga, wayna aqbaleen, run ahaan bayna u garteen inaan kaa imid, wayna rumaysteen inaad i soo dirtay.

9Iyaga waan kuu baryayaa; kuu baryi maayo dunida, laakiin waxaan kuu baryayaa kuwaad i siisay, waayo, waa kuwaagii. 10Waxayga oo dhan adaa leh, waxaagana anaa leh, iyagana waan ku ammaanmay. 11Anigu dunida sii joogi maayo; kuwanuse duniday joogayaan, aniguna waan kuu imanayaa. Aabbe Quduusow, iyaga ku hay magacaagii aad i siisay, inay mid ahaadaan sideenna oo kale. 12Intaan iyaga la jiray, waxaan iyaga ku hayay magacaagii aad i siisay, waanan ilaaliyey, midkoodna ma lumin, wiilka halaagga maahee, in Qorniinku ahaado. 13Haddana waan kuu imanayaa, oo waxyaalahan ayaan ku hadlayaa intaan dunida joogo inay haystaan farxaddayda oo ay ka buuxsanto iyaga. 14Ereygaagii ayaan siiyey, oo dunidu waa nebcaatay, waayo, iyagii kuwa dunida ma aha, sidaanan kan dunida u ahayn. 15Kaa baryi maayo inaad iyaga dunida ka qaaddid, waxaanse kaa baryayaa inaad ka dhawrtid kan sharka leh. 16Iyagu kuwa dunida ma aha, sidaanan kan dunida u ahayn. 17Iyaga quduus kaga dhig runta, ereygaagu waa rune. 18Sidaad dunida iigu soo dirtay

ayaan anna iyaga dunida ugu diray.
19 Oo aawadood ayaan quduus iskaga
dhigaa, in iyagana xagga runta
quduus lagaga dhigo.
20 Kuwan oo keliya kuu baryi
maayo, waxaanse weliba kuu
baryayaa kuwa igu rumaysanaya
hadalkooda aawadiis, 21 inay
dhammaan mid ahaadaan, sidaad
adigu, Aabbow, iigu jirtid, aniguna
aan kuugu jiro, inay iyaguna inoogu
jiraan, in dunidu rumaysato inaad i
soo dirtay. 22 Oo ammaantaad i siisay
iyagaan siiyey, inay mid ahaadaan
sidaynu mid u nahay. 23 Iyagaan
ku jiraa, adna anigaad igu jirtaa,
inay mid ku dhan yihiin, in dunidu
garato inaad i soo dirtay, iyo inaad
iyaga u jeclaatay, sidaad ii jeclaatay.
24 Aabbow, kuwaad i siisay waan
doonayaa inay ila joogaan meeshaan
joogo inay arkaan ammaantaydii
aad i siisay, waayo, adaa i
jeclaa intaan dunida la aasaasin.
25 Aabbaha xaqa ahow, dunidu kuma
ay garanaynin, laakiinse waan
ku garanayay; kuwanna waxay
garanayeen inaad i soo dirtay.
26 Magacaagaan iyagii garansiiyey,
waanan garansiin doonaa, in
jacaylkii aad i jeclayd uu ku jiro
iyaga, anna aan iyaga ku jiro.

Ciise Waa La Qabtay
*(Mat. 26:47-56;
Mar. 14:43-50; Luuk. 22:47-53)*

18 Ciise markuu waxyaalahaas
yidhi wuu la baxay xertiisii
oo kala gudbay Tog Qidroon,
meeshay ku tiil beer uu galay,
isaga iyo xertiisiiba. 2 Yuudasna,
kii gacangeliyey, meeshaas wuu
garanayay, waayo, Ciise marar badan
ayuu meeshaas xertiisii la tegi jiray.
3 Haddaba Yuudas isagoo askar iyo
saraakiil ka wada wadaaddadii
sare iyo Farrisiintii ayuu meeshaas
la yimid laambado iyo siraaddo
iyo hub. 4 Sidaa daraaddeed Ciise
isagoo og waxa ku dhici doona
oo dhan ayuu baxay oo ku yidhi
iyaga, Kumaad doondoonaysaan?
5 Waxay ugu jawaabeen, Ciisihii
reer Naasared. Markaasaa Ciise
wuxuu ku yidhi, Isagii baan ahay.
Waxaana iyaga la taagnaa Yuudas
kii gacangeliyey. 6 Sidaa daraaddeed
Ciise markuu ku yidhi, Isagii baan
ahay, dib bay u socdeen, oo dhulkay
ku dhaceen. 7 Mar kale haddaba ayuu
weyddiiyey, oo ku yidhi, Kumaad
doondoonaysaan? Oo waxay ku
yidhaahdeen, Ciisihii reer Naasared.
8 Ciise ayaa ugu jawaabay, Waan idiin
sheegay inaan isagii ahay. Haddaba
haddaad i doonaysaan, kuwan iska
daaya, ha tageene. 9 Wuxuu saas
u yidhi inuu dhammaado hadalkii
uu ku hadlay oo ahaa, Kuwii aad
i siisay, midkoodna ma lumin.
10 Simoon Butros haddaba, isagoo
seef haysta, ayuu soo bixiyey, oo
wuxuu ku dhuftay wadaadka sare
addoonkiisii, oo ka gooyay dhegta
midigta. Addoonkii magiciisu wuxuu
ahaa Malkos. 11 Sidaa daraaddeed
Ciise wuxuu Butros ku yidhi, Seefta
galkeeda ku celi. Koobka Aabbuhu i
siiyey miyaanan cabbayn?
12 Haddaba askartii iyo ninkii u
sarreeyey iyo saraakiishii Yuhuudda
ayaa Ciise qabtay, markaasay
xidhxidheen, 13 oo markii hore
waxay u geeyeen Annas, waayo,
wuxuu ahaa soddoggii Kayafas oo
ahaa wadaadkii sare sannaddaas.
14 Kayafas wuxuu ahaa kii kula
taliyey Yuhuudda inay u roon tahay
in nin keliyahu dadka u dhinto.

Butros Baa Dafiray Ciise. Wadaadkii Sarena Wax Buu Ciise Weyddiiyey
*(Mat. 26:59-75;
Mar. 14:54-72; Luuk. 22:55-71)*

15 Waxaa Ciise daba socday Simoon
Butros iyo mid kale oo xer ah.
Ninkaas xerta ahaa wadaadka sare
waa garanayay, wuuna la galay Ciise
barxadda wadaadkii sare. 16 Butros
se wuxuu taagnaa albaabka agtiisa
oo dibadda ah. Sidaa daraaddeed
kii kale oo xerta ahaa oo wadaadka
sare garanayay ayaa dibadda u soo

baxay oo la hadlay tii albaabka
ilaalinaysay, oo Butros ayuu soo
geliyey. 17 Gabadhii albaabka
ilaalinaysay waxay Butros ku tidhi,
Adiguna ma waxaad tahay mid ka
mid ah ninkan xertiisa? Wuxuu
ku yidhi, Ma ihi. 18 Markaasaa
waxaa taagnaayeen addoommadii
iyo saraakiishii oo dab dhuxul ah
sameeyey, maxaa yeelay, dhaxan
bay ahayd, wayna kulaalayeen.
Butrosna wuu la joogay, isagoo
taagan oo dabka kulaalaya.
19 Haddaba wadaadkii sare wuxuu
Ciise wax ka weyddiiyey xertiisii
iyo waxbariddiisii. 20 Ciise ayaa
ugu jawaabay, Bayaan baan dunida
ula hadlay, oo weligay wax baan
ku bari jiray sunagogyada iyo
macbudka, meesha ay Yuhuudda oo
dhammi isugu timaado, oo waxba si
qarsoon uma odhan jirin. 21 Maxaad
ii weyddiinaysaa? Weyddii kuwa
maqlay waxaan kula hadlay. Bal
eeg, kuwaasaa og waxaan idhi e.
22 Markuu sidaas yidhi saraakiishii
midkood oo ag taagnaa ayaa Ciise
dharbaaxay isagoo leh, Ma saasaad
ugu jawaabaysaa wadaadka sare?
23 Ciise ayaa ugu jawaabay, Haddii
aan si xun u hadlay, xumaanta ka
marag fur, haddaan si wanaagsan u
hadlayse, maxaad ii dharbaaxaysaa?
24 Annas haddaba wuxuu isagoo
xidhxidhan u diray Kayafas oo ahaa
wadaadka sare.
25 Simoon Butros ayaa taagnaa
oo dabka kulaalayay. Haddaba
waxay ku yidhaahdeen, Adiguna
ma waxaad tahay xertiisii midkood?
Markaasuu inkiray oo yidhi, Ma
ihi. 26 Addoommadii wadaadka sare
midkood oo qaraabo ay ahaayeen kii
Butros uu dhegta ka gooyay wuxuu
yidhi, Miyaanan beerta kugula arkin
isaga? 27 Haddaba Butros mar kale
ayuu inkiray, oo markiiba diiqii baa
ciyey.

Ciise Wuxuu Hor Taagnaa Bilaatos Oo Ahaa Taliyihii Reer Rooma
(Mat. 27:1-2, 11-14; Mar. 15:1-5; Luuk. 23:1-5)

28 Haddaba Ciise ayay ka
kaxeeyeen Kayafas ilaa guriga
taliyaha. Waxay ahayd aroortii hore,
oo iyagu ma ay gelin guriga taliyaha
si aanay u nijaasoobin, laakiinse
inay cashadii Iidda Kormaridda
wax ka cunaan. 29 Bilaatos haddaba
ayaa u soo baxay iyagii oo ku
yidhi, Maxaad ku ashtakaynaysaan
ninkan? 30 Way u jawaabeen oo ku
yidhaahdeen, Ninkanu haddaanu
ahayn xumaanfale, kuuma aannu
soo gacangelinneen. 31 Haddaba
Bilaatos wuxuu ku yidhi, Idinku
qaata, oo sharcigiinna ku xukuma.
Yuhuuddu waxay ku yidhaahdeen,
Xalaal nooma aha inaannu nin
dillo, 32 inuu ahaado hadalkii Ciise
ku hadlay kolkuu sheegay siduu u
dhiman doono.
33 Bilaatos haddaba guriga
taliyaha ayuu mar kale galay oo
Ciise u yeedhay, oo wuxuu ku
yidhi, Adigu ma waxaad tahay
Boqorka Yuhuudda? 34 Ciise ayaa ugu
jawaabay, Ma adaa iska odhanaya
waxaas, mise kuwa kalaa iiga
kaa sheegay? 35 Bilaatos ayaa ugu
jawaabay, Ma Yuhuudi baan ahay?
Quruuntaadii iyo wadaaddadii
sare ayaa ii soo kaa gacangeliyeye.
Maxaad samaysay? 36 Ciise ayaa
ugu jawaabay, Boqortooyadaydu
tan dunidan ma aha. Haddii
boqortooyadaydu tan dunidan
tahay, midiidinyadaydu waa ii
diriri lahaayeen inaan Yuhuudda
la ii gacangelin. Imminkase
boqortooyadaydu tan halkan ma aha.
37 Sidaa daraaddeed Bilaatos ayaa
ku yidhi, Haddaba ma boqor baad
tahay? Ciise ayaa ugu jawaabay,
Waad tidhaahdaa inaan boqor ahay.
Taas ayaan u dhashay, oo taas ayaan
dunida u imid, inaan marag u furo
runta. Mid kasta oo kan runta ah
wuu maqlaa codkayga. 38 Bilaatos
ayaa ku yidhi, Waa maxay runtu?

Oo markuu sidaa ku yidhi, mar
kale ayuu Yuhuudda u baxay oo
ku yidhi, Eedna isagii kuma aan
helin. 39 Laakiin waxaad leedihiin
caado inaan mid idiin sii daayo Iidda
Kormaridda. Haddaba ma doonaysaan
inaan idiin sii daayo Boqorkii
Yuhuudda? 40 Kolkaasay dhammaan
mar kale qayliyeen iyagoo leh,
Ninkan ma aha, laakiin Baraabbas.
Baraabbas wuxuu ahaa waxdhace.

Bilaatos Wuxuu Yeelay Sidii Ay Yuhuuddu Doonayeen

(Mat. 27:15-31; Mar. 15:6-20; Luuk. 23:13-25)

19 Markaasaa Bilaatos haddaba
Ciise watay oo karbaashay,
2 askartiina taaj ayay qodxan uga
taxeen, oo madaxiisay saareen, oo
waxay u geliyeen dhar guduudan.
3 Markaasay u yimaadeen oo ku
yidhaahdeen, Nabad Boqorka
Yuhuuddow, wayna dharbaaxeen.
4 Bilaatos haddana dibadduu u baxay
oo ku yidhi iyaga, Eega, isagaan
idiin soo bixinayaa inaad ogaataan
inaanan eed ku helin. 5 Ciise
haddaba ayaa dibadda u soo baxay
isagoo sita taajkii qodxanta ahaa
iyo dharkii guduudnaa, oo Bilaatos
ayaa ku yidhi iyaga, Bal eega
ninka. 6 Sidaa daraaddeed markii
wadaaddadii sare iyo saraakiishii
arkeen, ayay qayliyeen iyagoo leh,
Iskutallaabta ku qodob, iskutallaabta
ku qodob. Bilaatos ayaa ku yidhi,
Idinku wata, oo iskutallaabta ku
qodba, waayo, anigu eed kuma
aan heline. 7 Yuhuuddii ayaa ugu
jawaabtay, Sharci baannu leennahay,
sharcigaas xaggiisana waa inuu
dhinto, waayo, wuxuu iska dhigay
Wiilka Ilaah.
8 Haddaba Bilaatos markuu
hadalkaas maqlay, aad buu u sii
baqay, 9 oo haddana wuxuu galay
guriga taliyaha oo ku yidhi Ciise,
Xaggee baad ka timid? Laakiin
Ciise jawaabna uma uu celinin.
10 Sidaa daraaddeed Bilaatos ayaa
ku yidhi, Miyaanad ila hadlayn?
Miyaanad ogayn inaan leeyahay
amar aan kugu sii daayo iyo amar
aan iskutallaabta kugu qodbo?
11 Ciise ayaa ugu jawaabay, Amarna
iguma aad lahaateen haddaan xagga
sare lagaa siin. Sidaa daraaddeed
kii ii soo kaa gacangeliyey ayaa
kaa dembi weyn. 12 Taas dabadeed
Bilaatos wuxuu doonayay inuu
sii daayo, laakiin Yuhuuddii ayaa
qaylisay iyagoo leh, Haddaad
ninkan sii daysid, Kaysar saaxiibkiis
ma ihid. Nin kasta oo boqor iska
dhigaba, wuxuu ku caasiyaa
Kaysar. 13 Haddaba Bilaatos markuu
hadalladaas maqlay, ayuu Ciise
dibadda u soo saaray, oo wuxuu
ku fadhiistay kursiga xukumaadda,
meesha la yidhaahdo Sallaxa
Dhagaxa ah oo af Cibraanigana lagu
yidhaahdo Gabbata.
14 Haddaba waxay ahayd Maalintii
Diyaargarayskii Kormaridda,
abbaaraha saacaddii lixaad. Oo
wuxuu Yuhuudda ku yidhi, Bal eega
boqorkiinna. 15 Sidaa daraaddeed
waxay ku qayliyeen, Kaxee,
kaxee, iskutallaabta ku qodob.
Markaasaa Bilaatos wuxuu ku yidhi,
Boqorkiinna miyaan iskutallaabta
ku qodbaa? Wadaaddadii sare
ayaa ugu jawaabay, Boqor ma lihin
Kaysar maahee.

Ciise Waa Lagu Qodbay Iskutallaabta

(Mat. 27:32-44; Mar. 15:21-32; Luuk. 23:26-43)

16 Markaasuu haddaba u dhiibay in
iskutallaabta lagu qodbo. 17 Wayna
kaxeeyeen Ciise. Markaas isagoo
sita iskutallaabta ayuu u kacay
meeshii Dhakada la yidhaahdo, oo af
Cibraaniga lagu odhan jiray Golgota,
18 meeshaasay iskutallaabaha ku
qodbeen isaga iyo laba kale, midba
gees, Ciisena dhexda. 19 Bilaatosna
wax buu qoray oo ku dhejiyey
iskutallaabta dusheeda, waxaana ku
qorraa, CIISIHII REER NAASARED,
BOQORKA YUHUUDDA. 20 Haddaba
Yuhuudda badideed ayaa qorniinkaas
akhriday, waayo, meeshii Ciise

iskutallaabta lagaga qodbay waa u
dhowayd magaalada, oo qorniinkii
wuxuu ku qorraa af Cibraaniga
iyo af Roomaaniga iyo af Gariigga.
21 Sidaa daraaddeed wadaaddadii
sare oo Yuhuudda waxay Bilaatos
ku yidhaahdeen, Ha qorin, Boqorka
Yuhuudda, laakiin qor, Kanaa yidhi,
Waxaan ahay Boqorka Yuhuudda.
22 Bilaatos ayaa ugu jawaabay,
Waxaan qoray ayaan qoray.
23 Haddaba askartii markay
Ciise iskutallaabta ku qodbeen,
dharkiisay qaateen oo ay afar
meelood ka dhigeen, askari waliba
meel buu qaatay, khamiiskiina
way qaateen. Khamiiskii meella
kama tollayn dusha iyo hoosta.
24 Sidaa daraaddeed waxay isku
yidhaahdeen, Yeynan kala jeexin,
laakiin aan u saami ridanno kii heli
doona, inuu noqdo Qorniinka oo leh,

Iyagu waxay qaybsadeen
dharkaygii,
Khamiiskaygiina way u saami
riteen.

Haddaba waxyaalahaas askartii baa
samaysay.
25 Waxaa Ciise iskutallaabtiisa ag
taagnaa hooyadiis, iyo habaryartiis,
Maryan afadii Kaloobaas, iyo
Maryan tii reer Magdala. 26 Sidaa
daraaddeed Ciise markuu arkay
hooyadiis iyo kii xerta ahaa oo uu
jeclaa oo ag taagan, ayuu hooyadiis
ku yidhi, Islaan yahay, waa kaa
wiilkaagii. 27 Markaasuu kii xerta
ahaana ku yidhi, Waa taa hooyadaa.
Oo saacaddaas dabadeed kii xerta
ahaa ayaa gurigiisii u kaxeeyey.

Ciise Waa Dhintay

(Mat. 27:45-56; Mar. 15:33-41; Luuk. 23:44-49)

28 Markaas dabadeed Ciise
isagoo garanaya wax kasta inay
dhammaadeen, in Qorniinku
ahaado, ayuu yidhi, Waan
harraadsanahay. 29 Markaas waxaa
meeshaas yiil weel khal ka buuxo.
Sidaa daraaddeed geed isbonji la
yidhaahdo bay khalkii ka buuxiyeen,
markaasay kor saareen geed
husob la yidhaahdo oo afkiisa ku
dhoweeyeen. 30 Haddaba markii
Ciise khalkii qaatay ayuu yidhi, Waa
dhammaatay, markaasuu madaxa
foororshay oo ruuxii bixiyey.

Ciise Waa La Wareemay; Dabadeedna Waa La Aasay

(Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Luuk. 23:50-56)

31 Sidaa daraaddeed Yuhuuddii,
inaan meydadku sabtida
iskutallaabaha sii saarnaan, waxay
Bilaatos ka baryeen in lugaha
laga jebiyo oo meydadka la qaado,
waayo, waxay ahayd Maalintii
Diyaargarayska, oo maalinta
sabtidaas waxay ahayd maalin weyn.
32 Haddaba askartii waa timid, oo
ay lugaha ka jebiyeen kii hore iyo
kii kale oo iskutallaabaha lagula
qodbay isaga. 33 Laakiin markay
Ciise u yimaadeen oo ay arkeen inuu
durba dhintay kama ay jebin lugihii.
34 Laakiin mid askartii ka mid ah ayaa
dhinaca Ciise waran kaga wareemay,
oo markiiba waxaa ka soo baxay
dhiig iyo biyo. 35 Oo kii arkayna wuu
marag furay, maraggiisuna waa run,
wuuna garanayaa inuu run sheegayo,
inaad idinkuna rumaysataan.
36 Waayo, waxyaalahaas waxay u
dhaceen inuu ahaado Qorniinka leh,
Lafihiisa midna la jebin maayo. 37 Oo
Qorniin kale wuxuu leeyahay, Way
arki doonaan kii ay wareemeen.
38 Waxyaalahaas dabadeed, Yuusuf
kii ahaa reer Arimataya, isagoo
xer u ah Ciise laakiinse si qarsoon
cabsidii uu ka cabsaday Yuhuudda
aawadeed, wuxuu Bilaatos ka baryay
inuu meydka Ciise qaado. Bilaatosna
waa u fasaxay. Sidaa daraaddeed
wuu yimid oo meydkiisii qaaday.
39 Oo waxaa kaloo yimid Nikodemos
kii markii hore habeennimada u
yimid, wuxuuna keenay malmal iyo
cuud isku qasan oo qiyaastii boqol
rodol ah. 40 Haddaba waxay qaadeen
meydkii Ciise oo ku duudduubeen
maryo iyo dhir udgoon siday

caadada aasniinta Yuhuuddu ahayd.
41 Meeshii isaga iskutallaabta lagu
qodbay waxaa ku tiil beer, beerta
dhexdeedana waxaa ku tiil xabaal
cusub oo aan ninna weli la dhigin.
42 Haddaba Maalintii Diyaargarayska
oo Yuhuudda aawadeed ayay
meeshaas Ciise u dhigeen, waayo,
xabaashii waa dhowayd.

Ciise Waa Ka Soo Sara Kacay Kuwii Dhintay

(Mat. 28:1-10; Mar. 16:1-8; Luuk. 24:1-12)

20 Maalintii ugu horraysay ee
toddobaadka Maryan tii
reer Magdala ayaa aroortii hore
xabaashii timid, intay weli gudcur
ahayd, oo waxay aragtay dhagaxii
oo xabaashii laga qaaday. 2 Sidaa
daraaddeed way orodday oo u tagtay
Simoon Butros iyo kii kale oo xerta
ahaa oo Ciise jeclaa, waxayna ku
tidhi, Sayidkii ayay xabaashii kala
baxeen, oo garan mayno meeshay
dhigeen. 3 Saas aawadeed Butros iyo
kii kale oo xerta ahaa ayaa baxay,
oo waxay tageen xabaashii. 4 Way
wada ordeen labadoodiiba, oo kii
kale oo xerta ahaa ayaa Butros
ka dheereeyey, oo uga hor maray
xabaashii. 5 Markaasuu foororsaday,
oo wuxuu arkay maryihii oo yaal,
laakiinse ma uu gelin. 6 Haddana
Simoon Butros oo daba socday baa
yimid, markaasuu xabaashii galay,
oo wuxuu arkay maryihii oo yaal
7 iyo maradii madaxiisa saarnayd oo
aan la oollin maryihii, laakiin meel
keligeed ku duudduubnayd. 8 Markaas
haddaba waxaa galay kii kale oo
xerta ahaa oo hore u yimid xabaashii,
wuuna arkay oo rumaystay. 9 Waayo,
weli Qorniinka ma ay garan inay
tahay inuu kuwa dhintay ka soo sara
kaco. 10 Haddaba xertii ayaa mar kale
guryahoodii ku noqotay.

Ciise Wuxuu U Muuqday Maryan Tii Reer Magdala

(Mar. 16:9-11)

11 Laakiin Maryan ayaa xabaashii
dibaddeeda taagnayd iyadoo
ooyaysa. Haddaba intay ooyaysay
bay xabaashii ku foororsatay.
12 Waxayna aragtay laba malaa'igood
oo dhar cadcad xidhan oo fadhiya
meesha meydka Ciise oolli jiray, mid
madaxa, midna cagaha. 13 Oo waxay
ku yidhaahdeen, Haweenay yahay,
maxaad u ooyaysaa? Markaasay ku
tidhi, Waxaan u ooyayaa, Sayidkaygii
bay qaadeen, oo garanna maayo
meeshay dhigeen. 14 Markay sidaa
ku tidhi ayay dib u jeesatay oo
ay aragtay Ciise oo taagan, mana
ay garanaynin inuu Ciise yahay.
15 Markaasaa Ciise wuxuu ku
yidhi, Haweenay yahay, Maxaad u
ooyaysaa? Kumaad doondoonaysaa?
Iyadoo u malaynaysa inuu yahay
ninkii beerta ka shaqaynayay waxay
ku tidhi, Adeerow, haddaad isagii
halkan ka qaadday, ii sheeg meeshaad
dhigtay, anna waan ka soo qaadan
doonaaye. 16 Ciise wuxuu ku yidhi,
Maryamay. Markaasay jeesatay oo
afka Cibraaniga ku tidhi, Rabbooni,
ee ah Macallimow. 17 Ciise ayaa ku
yidhi, Ha i taaban, waayo, weli kor
uguma aan tegin Aabbaha, laakiin u
tag walaalahay oo ku dheh, Wuxuu
yidhi, Waxaan kor ugu tegayaa
Aabbahay oo ah Aabbihiin, Ilaahay oo
ah Ilaahiin. 18 Maryan tii reer Magdala
ayaa timid oo xertii ku tidhi, Waxaan
arkay Sayidkii, oo waxay u sheegtay
inuu waxyaalahaas iyada ku yidhi.

Ciise Wuxuu Muuqday Rasuulladii

(Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Luuk. 24:36-49)

19 Haddaba maalintaas markay
makhribkii ahayd, ayaantii u
horraysay ee toddobaadka, oo ay
albaabbadu xidhnaayeen meeshay
xertu joogtay cabsida ay Yuhuudda
ka cabsadeen aawadeed, ayaa
Ciise yimid oo isdhex taagay, oo
wuxuu ku yidhi, Nabadi ha idinla
jirto. 20 Oo markuu waxaas yidhi,
wuxuu iyagii tusay gacmihiisii iyo
dhinaciisii. Sidaa daraaddeed xertii
waa ku farxeen markay Sayidkii
arkeen. 21 Haddaba Ciise ayaa mar
kale ku yidhi, Nabadi ha idinla jirto.
Sida Aabbuhu ii soo diray ayaan
anna idiin dirayaa. 22 Oo markuu
waxaas yidhi ayuu ku neefsaday oo
ku yidhi, Aqbala Ruuxa Quduuskaa.
23 Nin alla ninkaad dembiyadiisa
cafidaan way cafiyan yihiin, nin alla
ninkaad dembiyadiisa ku celisaan
way ceshan yihiin.

Ciise Wuxuu U Muuqday Toomas

24 Laakiin Toomas mid laba iyo
tobanka ka mid ah oo Didumos la
odhan jiray lama joogin markuu
Ciise yimid. 25 Haddaba xertii
kale ayaa ku tidhi, Waxaannu
aragnay Sayidkii. Laakiin wuxuu
ku yidhi, Haddaanan gacmihiisa
ku arkin calaamadii musmaarrada,
oo aanan fartayda gelin nabarkii
musmaarrada, oo aanan gacantayda
gelin dhinaciisa, rumaysanba maayo.
26 Oo siddeed maalmood dabadeed
xertiisii gudaha ayay mar labaad
wada joogeen, oo Toomasna waa
la joogay. Markaasaa Ciise yimid,
albaabbadii oo xidhan, oo intuu
isdhex taagay ayuu ku yidhi, Nabadi
ha idinla jirto. 27 Markaasuu Toomas
ku yidhi, Fartaada keen oo arag
gacmahayga, oo gacantaadana
keen oo geli dhinacayga, oo ha
rumaysad la'aanin laakiin rumayso.
28 Toomas ayaa u jawaabay oo ku
yidhi, Rabbigay iyo Ilaahayow.
29 Markaasaa Ciise ku yidhi, Waad
i aragtay, taas aawadeed ayaad
rumaysatay. Waxaa barakaysan
kuwa aan i arag ee rumaystay.

Sababtii Loo Qoray Injiilkan

30 Haddaba waxaa Ciise ku
sameeyey xertii hortooda
calaamooyin kale oo badan oo aan
ku qorrayn kitaabkan. 31 Laakiin
waxyaalahan waxaa loo qoray
inaad rumaysataan inuu Ciise yahay
Masiixa, Wiilka Ilaah, iyo inaad
nolosha ku lahaataan magiciisa
idinkoo rumaysanaya.

Ciise Baa Ka Ag Muuqday Bad Tiberiyas

21 Waxyaalahaas dabadeed Ciise
ayaa mar kale xertii isugu
muujiyey Bad Tiberiyas agteeda.
Oo sidatan ayuu isu tusay. 2 Waxaa
wada joogay Simoon Butros, iyo
Toomas ka la yidhaahda Didumos,
iyo Nataana'el oo ahaa kii Kaana
tii Galili, iyo wiilashii Sebedi, iyo
laba kale oo xertiisa ah. 3 Simoon
Butros wuxuu iyaga ku yidhi, Waa
soo kalluumaysanayaa. Markaasay
ku yidhaahdeen, Annana waa
ku raacaynaa. Markaasay tageen
oo doonnida fuuleen; laakiin
habeenkaas waxba ma ay qaban.
4 Laakiin markii waagu beryay Ciise
wuxuu taagnaa xeebta, xertiisiise
ma ay garanaynin inuu Ciise
yahay. 5 Markaasaa Ciise haddaba
ku yidhi, Carruur yahay, wax la
cuno ma haysaan? Waxay ugu
jawaabeen, Maya. 6 Markaasuu ku
yidhi, Shabagga ku tuura dhinaca
midigta ee doonnida, waadna heli
doontaane. Haddaba way tuureen,
oo ma ayna karin inay soo jiidaan,
kalluunka faro badnaantiisa
aawadeed. 7 Kii xerta ahaa oo Ciise
jeclaa ayaa ku yidhi Butros, Waa
Sayidkii. Haddaba markuu Simoon
Butros maqlay inuu Sayidka yahay,
ayuu dharkiisa guntaday (waayo,
wuu qaawanaa), oo wuxuu isku
tuuray badda. 8 Laakiin xertii kale
waxay ku yimaadeen sixiimadda
yar (waayo, kama ay fogayn dhulka,
laakiin waxay u jireen qiyaastii
laba boqol oo dhudhun), waxayna
jiidayeen shabaggii kalluunka.
9 Haddaba markay dhulkii u soo
degeen waxay arkeen dab dhuxul
ah iyo kalluun saaran iyo kibis.
10 Markaasaa Ciise ku yidhi iyagii,
Keena qaar kalluunkaad hadda soo
qabateen. 11 Haddaba Simoon Butros
ayaa sixiimaddii fuulay, oo wuxuu
xagga dhulka u jiiday shabaggii
oo ka buuxa boqol iyo saddex iyo
konton kalluun oo waaweyn, oo in
kastoo ay faro badnaayeen shabaggii

ma dillaacin. 12 Markaasaa Ciise
wuxuu iyaga ku yidhi, Kaalaya oo
quraacda. Oo xertii midkoodna kuma
uu dhicin inuu yidhaahdo, Kumaad
tahay? waayo, waxay garanayeen
inuu Sayidka yahay. 13 Kolkaasaa
Ciise yimid oo qaaday kibistii oo
siiyey iyaga, kalluunkiina sidoo
kale. 14 Taasu waa markii saddexaad
oo Ciise xertii isu muujiyey markii
uu kuwa dhintay ka soo sara kacay
dabadeed.

Hadalladii U Dambeeyey Oo Ciise Kula Hadlay Butros

15 Haddaba markay quraacdeen
dabadeed Ciise wuxuu Simoon
Butros ku yidhi, Simoon ina
Yoonisow, kuwan ma iga jeceshahay?
Wuxuu ku yidhi, Haah, Sayidow,
waad og tahay inaan ku jeclahay.
Markaasuu ku yidhi, Baraarkayga
daaji. 16 Haddana wuxuu mar
labaad ku yidhi isaga, Simoon ina
Yoonisow, ma i jeceshahay? Wuxuu
ku yidhi, Haah, Sayidow, waad og
tahay inaan ku jeclahay. Markaasuu
ku yidhi, Idahayga ilaali. 17 Markii
saddexaad ayuu ku yidhi, Simoon
ina Yoonisow, Ma i jeceshahay?
Butros ayaa ka calool xumaaday,
waayo, wuxuu markii saddexaad ku
yidhi, Ma i jeceshahay? Markaasuu
ku yidhi, Sayidow, wax walba
waad og tahay, waadna garanaysaa
inaan ku jeclahay. Ciise ayaa ku
yidhi, Idahayga daaji. 18 Runtii,
runtii, waxaan kugu leeyahay,
Markaad yarayd adigu waad
guntan jirtay, oo waxaad mari
jirtay meeshaad doonaysay, laakiin
markaad gabowdid, gacmahaad
kala bixin doontaa, oo mid kalaa
kuu guntin doona, oo wuxuu kuu
qaadi doonaa meel aadan doonayn.
19 Wuxuu waxaas u yidhi inuu tuso
dhimashaduu Ilaah ku ammaani
doono. Markuu waxaas yidhi
dabadeed, wuxuu ku yidhi, I soo
raac.
20 Butros markuu jeestay wuxuu
arkay kii xerta ahaa oo Ciise jeclaa
oo daba socda; isagu wuxuu ahaa kii
laabta Ciise ku tiirsanaa wakhtigii
cashada oo ku yidhi, Sayidow, waa
kuma kan ku gacangelin doonaa?
21 Haddaba Butros markuu arkay,
wuxuu Ciise ku yidhi, Sayidow,
kanna ka warran? 22 Ciise wuxuu ku
yidhi, Haddaan doonayo inuu joogo
ilaa aan imanayo, maxaa kaa galay?
Adigu i soo raac. 23 Haddaba waxaa
walaalaha ku dhex faafay hadalkaas
oo leh, Kaas oo xerta ka mid ahaa ma
dhiman doono. Laakiin Ciise kuma
odhan, Ma dhiman doono, wuxuuse
yidhi, Haddaan doonayo inuu joogo
ilaa aan imanayo, maxaa kaa galay?

Dhammaadka

24 Kan weeye kii xerta ahaa oo
u marag furay waxyaalahan, oo
qoray waxyaalahan, oo waxaannu
garanayna maraggiisu inuu run
yahay.
25 Waxaana jira waxyaalo badan
oo kale oo Ciise sameeyey, oo haddii
mid mid loo wada qoro, waxaan u
malaynayaa inaan dunidu qaaddeen
buugagga laga qoro.

FALIMAHA RASUULLADA

Bilowga Kitaabkan

1 Te'ofilosow, hadalkii hore
waxaan ka qoray wax kasta
oo Ciise bilaabay inuu sameeyo
oo baro 2 ilaa maalintii sare loo
qaaday isaga oo ka dambaysay
wakhtiguu Ruuxa Quduuskaa ku
amray rasuulladii uu doortay.
3 Markuu xanuunsaday dabadeed,
iyagii ayuu isagoo nool waxyaalo
badan oo la hubo isugu muujiyey,
oo muddo afartan maalmood ah
ayuu iyagii u muuqday, oo kala
hadlay waxyaalaha ku saabsan
boqortooyada Ilaah. 4 Oo intuu
iyagii la shiray, ayuu wuxuu
kula dardaarmay, oo ku yidhi,
Yeruusaalem ha ka tegina, laakiinse
suga ballankii Aabbaha oo aad iga
maqasheen, 5 waayo, runtii Yooxanaa
wuxuu dadka ku baabtiisay biyo,
laakiinse waxaa laydinku baabtiisi
doonaa Ruuxa Quduuska ah maalmo
aan badnayn dabadood.

Ciise Kor Buu U Baxay

(Mar. 16:19-20; Luuk. 24:50-53)

6 Sidaas daraaddeed markay isu
yimaadeen, ayay weyddiiyeen isaga
oo waxay ku yidhaahdeen, Rabbow,
ma haddeer baad boqortooyada u
soo celinaysaa Israa'iil? 7 Markaasuu
iyaga ku yidhi, Dantiinna ma aha
inaad ogaataan wakhtiyada iyo
xilliyada uu Aabbuhu amarkiisa
kaga dhigay. 8 Laakiinse waxaad
heli doontaan xoog markii Ruuxa
Quduuska ahi idinku soo dego;
oo markhaatiyaal ayaad iiga
noqon doontaan Yeruusaalem, iyo
Yahuudiya oo dhan, iyo Samaariya,
iyo meesha dunida ugu fog.
9 Oo kolkuu waxyaalahaas yidhi
dabadeed, iyagoo eegaya, ayaa
sare loo qaaday isagii, oo daruur
baa indhahoodii ka qarisay. 10 Oo
intuu sii socday, iyagoo samada
aad u fiirinaya, ayaa waxaa isa soo
ag taagay laba nin oo dhar cadcad
qaba, 11 oo waxay ku yidhaahdeen,
Nimankiinan reer Galiliyow,
maxaad la taagan tihiin oo aad
samada u eegaysaan? Ciisahan
samada laydiinka sare qaaday,
sidaad u aragteen isagoo samada u
socda oo kale ayuu u iman doonaa.

Rasuul Laba Iyo Tobnaad Baa La Doortay

12 Markaasay Yeruusaalem ku
noqdeen iyagoo ka yimid buurtii
Saytuun la odhan jiray, oo u
dhowayd Yeruusaalem, oo u jirtay
maalin sabtiyeed socodkeed. 13 Oo
markay magaaladii galeen, waxay
aadeen qolladdii sare, meeshay
joogi jireen Butros iyo Yooxanaa iyo
Yacquub iyo Andaros, iyo Filibos
iyo Toomas, iyo Bartolomayos, iyo
Matayos, iyo Yacquub ina Alfayos,
iyo Simoon Qiiroleh, iyo Yuudas
ina Yacquub. 14 Kuwaas oo dhammu,
iyagoo isku wada qalbi ah, ayay ku
sii adkaysteen tukasho, iyaga iyo
dumarka, iyo Maryan oo ahayd
Ciise hooyadiis, iyo walaalihiis.